

ს.ს. პროკრედიტ ბანკი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა
31 დეკემბერი, 2009 წ.

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	1
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება	
კონსოლიდირებული საბალანსო უწყისი	2
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის უწყისი	3
კონსოლიდირებულ სააქციო კაპიტალში ცვლილებების უწყისი	4
კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისი	5
შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის	
1. შესავალი	6
2. საოპერაციო გარემო	6
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება	8
4. დაშვებები და პროგნოზები	23
5. ცვლილებები ფას სტანდარტებში და მათი ინტერპრეტაცია	23
6. შედარებითი მონაცემები	34
7. ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ექვივალენტები	37
8. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	38
9. გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	39
10. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	41
11. არამატერიალური აქტივები	48
12. ძირითადი საშუალებები	49
13. სხვა აქტივები	50
14. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	50
15. რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	51
16. კლიენტთა ანგარიშები	51
17. სხვა ნასესხები სახსრები	53
18. სხვა ფინანსური ვალდებულებები	54
19. რეზერვები გარესაბალანსო მუხლებისთვის	55
20. მოგების გადასახადი	55
21. სუბორდინირებული ვალი	56
22. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი	57
23. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	57
24. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები	59
25. წმინდა მოგება ვალუტი ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან და სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	59
26. სხვა საოპერაციო შემოსავლები და ხარჯები	60
27. ბანკის პერსონალის და ადმინისტრაციული ხარჯები	60
28. ფინანსური რისკის მართვა	61
29. ფინანსური ინტესტრუმენტების რეალური ღირებულება	87
30. ფინანსური ინსტრუმენტების კლასების მისადაგება შეფასების კატეგორიებთან	89
32. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	92
32. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)	94
33. ანგარიშგების პერიოდის დასრულების შემდგომ მომხდარი მოვლენები	94

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ს/ს პროკრედიტ ბანკის აქციონერებსა და მენეჯმენტს

1. ჩვენ აუდიტი ჩავეტარეთ ს/ს პროკრედიტ ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში "ბანკი") თანდართულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებულ საბალანსო უწყისს 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მასთან დაკავშირებულ კონსოლიდირებულ მოგებისა და ზარალის უწყისს, კონსოლიდირებულ კაპიტალში ცვლილებების უწყისსა და კონსოლიდირებულ ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისს აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისათვის, ასევე ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკებისა და სხვა ახსნა-განმარტებითი შენიშვნების რეზიუმეს.

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

2. მენეჯმენტი პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს: შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებას, დანერგვასა და შენარჩუნებას, რაც საჭიროა ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენისათვის, რომელიც არ შეიცავს უნებლიე, ან განზრახ არსებით უზუსტობას; აგრეთვე, ბუღალტრული აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევასა და დანერგვას და არსებული გარემოებებისათვის შესაბამისი და დასაბუთებული ბუღალტრული შეფასებების გაკეთებას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

3. ჩვენი პასუხისმგებლობაა ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტზე დაყრდნობით გამოვთქვათ მოსაზრება ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ აუდიტი ჩავეტარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები ჩვენგან მოითხოვს უტიკის ნორმების დაცვას და აუდიტის იმგვარად დაგეგმვას და ჩატარებას, რომ მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმისა, რომ ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.
4. აუდიტი გულისხმობს გარკვეული პროცედურების ჩატარებას ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებსა და განმარტებებზე აუდიტორული მტკიცებულების მოსაპოვებლად. შერჩეული პროცედურები დამოკიდებულია აუდიტორის პროფესიულ მსჯელობაზე, რომელიც მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებებში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოქმნილი არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასებას. რისკის ამ შეფასებებისას აუდიტორი განიხილავს შიდა კონტროლის პროცედურებს, რომლებიც შეეხება საწარმოს მიერ ფინანსური უწყისების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარმოდგენას, არსებული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურების შემუშავებისთვის, მაგრამ არა საწარმოს შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე დასკვნის გაკეთების მიზნით. აუდიტი, ასევე, ითვალისწინებს გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკისა და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული საბუღალტრო შეფასებების ადეკვატურობის შეფასებას და ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას მთლიანობაში.
5. ჩვენ მიგვანია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, აუდიტის დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

დასკვნა

6. ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით სამართლიანად ასახავს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

კონსოლიდირებული საბალანსო უწყისი

'000 ლარში

	შენიშვნები	2009	2008	2007
აქტივები				
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ექვივალენტები	7	107,939	78,556	59,252
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	8	37,106	52,912	36,578
რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი მოგებაში ან ზარალში ასახვით		-	-	55
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	4,357	435	145
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები		-	-	54,100
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	10	517,328	501,282	367,239
არამატერიალური აქტივები	11	2,763	296	470
ძირითადი საშუალებები	12	44,943	42,588	24,235
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		137	30	-
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	20	-	-	198
სხვა აქტივები	13	7,640	4,103	4,967
სულ აქტივები		722,213	680,202	547,239
ვალდებულებები				
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	14	493	22,145	15,091
რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით	15	905	-	-
კლიენტთა ანგარიშები	16	384,393	293,596	276,168
სხვა ნასესხები სახსრები	17	164,650	229,524	160,442
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	18	1,119	437	6,889
რეზერვები გარე საბალანსო მუხლებისთვის	19	109	131	146
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება		-	-	821
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	20	2,046	330	-
სუბორდინირებული ვალი	21	67,642	41,254	14,693
სულ ვალდებულებები		621,357	587,417	474,250
საკუთარი კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი	22	58,850	58,850	48,932
საემისიო კაპიტალი	22	11,593	11,593	6,293
გაუნაწილებელი მოგება		30,413	22,342	17,764
სულ კაპიტალი		100,856	92,785	72,989
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		722,213	680,202	547,239

გამოსაშვებად დამტკიცებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2010 წლის 29 მარტს.

საშა ტერნესი
დირექტორი

ირინა კილასონია
მთავარი ბუღალტერი

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის უწყისი

'000 ლარში

	შენიშვნები	2009	2008
საპროცენტო შემოსავალი		115,008	99,246
საპროცენტო ხარჯი		(44,759)	(37,602)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხების დარეზერვებამდე	23	70,249	61,644
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	10	(311)	(6,589)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი დარეზერვების შემდეგ		69,938	55,055
საკომისიო შემოსავალი	24	5,863	5,489
საკომისიო ხარჯი	24	(2,501)	(2,290)
მოგება (ზარალი) უცხოური ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან	25	4,883	5,223
მოგება (ზარალი) საგაღწეო სახსრების გადაფასებიდან მოგებაში ან ზარალში ასახვით რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებიდან და ვალდებულებებიდან მიღებული დანაკარგები	25	(584)	1,750
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	26	956	2,681
სხვა საოპერაციო ხარჯი	26	(613)	(883)
ბანკის პერსონალის ხარჯები	27	(29,765)	(27,015)
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	27	(24,692)	(23,805)
მოგება გადასახადის გამოქვითვამდე		23,442	16,153
მოგების გადასახადის ხარჯი	20	(3,621)	(2,575)
წმინდა მოგება		19,821	13,578
მთლიანი მოგება წლის ბოლოსათვის		19,821	13,578

გამოსაშვებად დამტკიცებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2010 წლის 29 მარტს.

საშა ტერნესი
 დირექტორი

ირინა კილასონია
 მთავარი ბუღალტერი

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

კონსოლიდირებულ სააქციო კაპიტალში ცვლილებების უწყისი

'000 ლარში

	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილებელ ი მოგება	სულ
ბალანსი 1 იანვარს, 2008 წ.	48,932	6,293	17,764	72,989
წლის მთლიანი მოგება	-	-	13,578	13,578
2007 წლის მოგებიდან განაწილებული დივიდენდები	-	-	(9,000)	(9,000)
	9,918	5,300	-	15,218
ბალანსი 31 დეკემბერს, 2008 წ.	58,850	11,593	22,342	92,785
წლის მთლიანი მოგება	-	-	19,821	19,821
2008 წლის მოგებიდან განაწილებული დივიდენდები	-	-	(11,750)	(11,750)
ბალანსი 31 დეკემბერს, 2009 წ.	58,850	11,593	30,413	100,856

გამოსაშვებად დამტკიცებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2010 წლის 29 მარტს.

საშა ტერნესი
 დირექტორი

ირინა კილასონია
 მთავარი ბუღალტერი

კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისი

'000 ლარში	შენიშვნები	2009	2008
მოგება გადასახადის გამოქვითვამდე		23,442	16,153
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	10	311	6,316
რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებიდან მიღებული შემოსავალი მოგებაში ან ზარალში ასახვით		(43)	-
ცვეთა და ამორტიზაცია	27	5,600	4,621
არარეალიზებული ზარალი / (მოგება) სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან		65	5,223
გარესაბაღიანო მუხლებითის გაუფასურების რეზერვის უკუგატარება		(22)	(16)
ძირითადი საშუალებების გასხვისებიდან მიღებული მოგება		(154)	(138)
მიღებული პროცენტები		114,038	93,153
გადახდილი პროცენტები		(43,821)	(35,029)
გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი		(2,010)	(2,898)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		97,406	87,385
საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების გაზრდა/შემცირება არაფულადი მუხლების შემდეგ:			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ		(16)	16,561
რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოგებაში ან ზარალში ასახვით		53	120
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(9,736)	(137,475)
სხვა აქტივები		(3,545)	4,421
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		(21,442)	58,690
რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში ან ზარალში ასახვით		905	-
კლიენტების ანგარიშები		70,739	16,698
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		683	(8,006)
პროცენტები და დივიდენდები		(70,249)	(62,241)
წმინდა ფულადი სახსრები შემოსული/(გასული) საოპერაციო საქმიანობის შედეგად		64,798	(23,847)
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(14,706)	(26,622)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		4,432	3,758
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		(3,920)	(290)
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		-	54,100
ფულადი სახსრები შემოსული/(გასული) საინვესტიციო საქმიანობის შედეგად		(14,194)	30,946
გადახდილი დივიდენდები		(11,750)	(15,399)
გამოშვებული აქციები		-	15,218
სხვა ნახესხები ფულადი სახსრებიდან მიღებული შემოსავალი		52,171	25,541
სხვა ნახესხები ფულადი სახსრების დაფარვა		(97,774)	(8,393)
სუბორდინირებული ვალეებიდან მიღებული შემოსავალი		32,114	29,352
სუბორდინირებული ვალეების დაფარვა		(6,090)	(3,398)
ფულადი სახსრები შემოსული/(გასული) ფინანსური საქმიანობის შედეგად		(31,329)	42,921
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ექვივალენტები წლის დასაწყისში	7	111,003	59,252
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობის შედეგად		64,798	(23,847)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობის შედეგად		(14,194)	30,946
ფულადი სახსრების მოძრაობა ფინანსური საქმიანობის შედეგად		(31,329)	42,921
სავალუტო კურსის ცვლილების შედეგები		(67)	1,731
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ექვივალენტები წლის ბოლოსთვის	7	130,211	111,003

გამოსაშვებად დამტკიცებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2010 წლის 29 მარტს

საშა ტერნესი
დირექტორი

ირინა კილასონია
მთავარი ბუღალტერი

1. შესავალი

ს/ს პროკრედიტ ბანკი წარმოადგენს დახურული ტიპის სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დაფუძნებულია და მუდმივად ფუნქციონირებს საქართველოში. 2008 წლის და 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის უშუალო და ერთადერთი სათავე კომპანია ს/ს პროკრედიტ ჰოლდინგი იყო.

საზედამხედველო მიზნებისთვის პროკრედიტ ბანკი საქმიანობას აწარმოებს ზოგადი საბანკო ლიცენზიით 233 და მის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი ("NBG").

ბანკის იურიდიული მისამართია: აღმაშენებლის გამზ. 154, 0112, თბილისი, საქართველო. ბანკის სათავე ოფისი მდებარეობს თბილისში. ბანკს ასევე გააჩნია 59 ფილიალი და კვანძგარეთა განყოფილება თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში, გორში, ფოთში, ზუგდიდში, ქობულეთში, თელავში, რუსთავში, სადახლოში, მარნეულში, ხაშურში, ზესტაფონში, ოზურგეთში, ბორჯომსა და წნორში.

2009 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკი ერთპიროვნულად ფლობდა შვილობილ კომპანიას შპს „პროკრედიტ ფროფერტის“, რომელიც 2007 წლის 23 ივლისს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. კომპანიის ძირითადი საქმიანობა უძრავ-მოძრავი ქონების ფლობა და განკარგვაა.

წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები მომზადდა ბანკისა და მისი შვილობილი კომპანიის საბუღალტრო აღრიცხვის საფუძველზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

2. საოპერაციო გარემო

პოლიტიკური და ეკონომიკური ვითარება საქართველოში

2009 წელი საქართველოსთვის მორიგი სირთულეებით აღსავსე წელიწადი გამოდგა, რადგანაც 2008 წლის აგვისტოს შეიარაღებულმა კონფლიქტმა და მსოფლიო ფინანსურმა კრიზისმა ქვეყანა საკმაოდ დააზარალა. წლის პირველ ნახევარში არამდგრადმა პოლიტიკურმა სიტუაციამ, როგორც საგარეო, ასევე შიდა ინვესტიციების შემცირებამ და ძალზე შეზღუდულმა დაკრედიტებამ ბანკების მხრიდან, ქვეყანაში ეკონომიკური საქმიანობის შესუსტება განაპირობა. მთავრობამ ეკონომიკის მხარდაჭერა შეძლო პირველადი დონორების სახსრების მეტწილად ინფრასტრუქტურულ პროექტებსა და სოციალურ პროგრამებზე დახარჯვით.

წლის მეორე ნახევარში პოლიტიკურ ვითარებას სტაბილურობის, ხოლო ეკონომიკას გამოცოცხლების ნიშნები დაეტყო, თუმცა საგარეო ვითარება ჯერაც მოისუსტებს საექსპორტო ბაზრის ზრდის თვალსაზრისით და კერძო კაპიტალის შემოდინების აღდგენასთან დაკავშირებული ბუნდოვანი მომავლის გამო. გარდა ამისა, ქვეყნის შიგნით საკრედიტო პირობები ჯერაც გამკაცრებულია, თუმცა საპროცენტო განაკვეთებმა უკვე დაიწყო კლება.

2009 წლის ეკონომიკური დაღმავლობა ერთიანი შიდა პროდუქტის 4%-ით შემცირებაზეც აისახა. ეს დაღმავლობა კიდევ უფრო საგრძნობი იქნებოდა, რომ არა საერთაშორისო

დონორების მიერ გაღებული 4.5 მილიარდი დოლარი. წლიური ინფლაციის დონე შედარებით დაბალი - მხოლოდ 3% იყო, 2008 წლის 5.5%-იან და 2007 წლის 11%-იან მანკვინებლბებთან შედარებით. გარდა ამისა, სექტემბერში სარეიტინგო სააგენტო Fitch Ratings-მა დაადასტურა საქართველოს გრძელვადიანი უცხოური და ეროვნული ვალუტის გამომშვების დეფოლტის 'B+' რეიტინგი, ხოლო ქვეყნის მაქსიმალურმა შესაძლო რეიტინგმა 'B+' -დან 'BB-' -მდე აიწია სტაბილური პერსპექტივით - ეს ის რეიტინგია, რომელიც საქართველოს 2008 წლის აგვისტოს შეიარაღებულ კონფლიქტამდე ჰქონდა მინიჭებული.

მომავალში საქართველოს ეკონომიკური განვითარება დიდწილად იქნება დამოკიდებული ქვეყნის მთავრობის მიერ გატარებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და სავალუტო პოლიტიკაზე, და ასევე საგადასახადო, სამართლებრივი, მარეგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების განვითარებაზე. შიდა და რეგიონული პოლიტიკური სტაბილურობა აუცილებელია ეკონომიკის წარმატებული განვითარებისთვის, ხოლო ადგილობრივი საინვესტიციო კლიმატის მუდმივად გაუმჯობესებას და ინვესტორების თვალში საქართველოსთვის მიმზიდველობის დაბრუნებას სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს.

ბოლოდროინდელი მერყეობა გლობალურ ბინანსურ ბაზარზე.

საბანკო სექტორმა კრიზისი შედარებით უკეთ გადაიტანა და 2009 წლის დასაწყისიდან მთლიან ფინანსურ სისტემასთან დაკავშირებული რისკები საგრძნობლად შემცირდა. ბანკებმა შეძლეს კაპიტალის სოლიდური ბაზის შენარჩუნება, ადადგინეს ლიკვიდურობის მძლავრი ბუფერები და შექმნეს ადეკვატური რეზერვები.

მიუხედავად ამისა, სხვადასხვა ტიპის უზრუნველყოფის, განსაკუთრებით უძრავი ქონების ბაზარი საქართველოში ძალზე დაზარალდა გლობალურ ფინანსურ ბაზრებზე შექმნილი ბოლოდროინდელი არასტაბილური ვითარების გამო, რამაც გარკვეული ტიპის აქტივებზე ლიკვიდურობის დაბალი დონე განაპირობა. ამის შედეგად, დაგირავებული ქონების რეალური რეალიზებადი ღირებულება შეიძლება განსხვავდებოდეს ცვეთის დარიცხვის შედეგად მიღებული ღირებულებისგან. გაუარესებული სესხებისთვის გამოყოფილი რეზერვების ოდენობა ეყრდნობა ბანკის მენეჯმენტის მიერ ამ აქტივების შეფასებას საბალანსო უწყისის თარიღის მდგომარეობით, მას შემდეგ რაც ხდება იმ ნაღდი ფულადი სახსრების მოძრაობის გათვალისწინება, რაც მიიღება დაგირავებული ქონებიდან უზრუნველყოფის ამოღებისა და გაყიდვის ხარჯების გამოკლებით. რამდენადაც ჩვენთვის ცნობილია, ბანკის მენეჯმენტმა სესხების გაუარესების შეფასებაში ჯეროვნად ასახა დაკორექტირებული მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადები.

ბანკის მენეჯმენტს არ შეუძლია ხელაღებით განსაზღვროს, რა გავლენას იქონიებს ბანკის სამომავლო ფინანსურ პოზიციაზე მომავალში ფინანსური ბაზრების ლიკვიდურობის პოტენციური დეფიციტი და სავალუტო და ფასიანი ქაღალდების ბაზრებზე მზარდი არასტაბილურობა. ბანკის მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ ის ყველა საჭირო ზომას იღებს, რათა უზრუნველყოს ბანკის საქმიანობის მდგრადობა და ზრდა არსებულ პირობებში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება

მომზადების საფუძველი

ს/ს პროკრედიტ ბანკი (“ბანკი”) თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებს ამზადებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) შესაბამისად. ბანკის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები 2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის მომზადებულია საბუღალტრო აღრიცხვის სტანდარტების საერთაშორისო კომიტეტისა (IASB) და მისი წინამორბედი ორგანოს მიერ გამოქვეყნებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით. ამას გარდა, გამოიყენება საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების კომიტეტისა (IFRIC) და მისი წინამორბედი ორგანოს მიერ გამოშვებული ინტერპრეტაციები.

ყველა თანხა, თუ საგანგებოდ არაა სხვა რამ მითითებული, მოცემულია ლარში და დამრგვალებულია ათასებში (“GEL”).

არ მომხდარა ისეთი სტანდარტის ნაადრევი მიღება, რომელიც ჯერ ძალაში არაა შესული.

აღრიცხვის საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულების აღრიცხვის საფუძველზე, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით (IFRS) რეალური ღირებულების განსაზღვრა არ მოითხოვება. რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომლითაც შეიძლება აქტივი ან ვალდებულება დაიფაროს საქმის მცოდნე და გარიგების მსურველ მხარეებს შორის “გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით”.

IFRS განსაზღვრავს ეგრეთწოდებულ რეალური ღირებულების განსაზღვრის იერარქიას, რომელიც ასახავს რეალური ღირებულების მიღების სხვადასხვა მეთოდის შედარებით სიზუსტეს:

(ა) აქტიური ბაზარი: კოტირებული ფასი (დონე 1)

აქტიურ ბაზრებზე იდენტური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის კოტირებულ ფასებზე დაკვირვება.

(ბ) შეფასების მეთოდი დაკვირვებადი რესურსების გამოყენებით (დონე 2)

აქტიურ ბაზრებზე მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის დადგენილ ფასებზე დაკვირვება, ან არააქტიურ ბაზრებზე იდენტური, ან მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის კოტირებულ ფასებზე დაკვირვება, ან ისეთი შეფასების მოდელის გამოყენება, სადაც ყველა მნიშვნელოვან რესურსზე შეიძლება დაკვირვება.

(გ) შეფასების მეთოდი მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი რესურსების გამოყენებით (დონე 3)

შეფასების ისეთი მოდელის გამოყენება, სადაც ერთი, ან ერთზე მეტი მნიშვნელოვანი რესურსი არ არის დაკვირვებადი.

მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის საუკეთესო მეთოდი ხელმისაწვდომი არაა, შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის რიგით მეორე საუკეთესო მეთოდის გამოყენება. თუ შესაძლებელია, ბანკი სამართლიან ღირებულებებს მოიპოვებს კოტირებული საბაზრო ფასებიდან; სხვა შემთხვევაში გამოიყენება შემდეგი საუკეთესო შეფასების მეთოდი, რომელიც ხელმისაწვდომია.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

უწყვეტი ბუღალტრული აღრიცხვისთვის რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს მოგების ან ზარალის საფუძველზე რეალური ღირებულებით აღიარებულ ყველა ინსტრუმენტს და გასაყიდად ხელმისაწვდომ კატეგორიაში გასულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს. საბალანსო უწყისის მუხლების შეფასების გამოყენებული მეთოდების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ წარმოდგენილ სააღრიცხვო პოლიტიკებში.

ანგარიშგება და შეფასება საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე ხდება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები

შვილობილი კომპანიები (სუბსიდიები) ის კომპანიები, ან სხვა ტიპის ერთეულებია (მათ შორის საგანგებო მიზნით შექმნილი ერთეულები), რომელშიც ბანკი პირდაპირ ან არაპირდაპირ მონაწილეობს ხმის უფლების მქონე აქციების ნახევარზე მეტით, ან სხვაგვარად აქვს ძალაუფლება, რომ მართოს ფინანსური და საოპერაციო პოლიტიკა იმგვარად, რომ მიიღოს სარგებელი. იმის შეფასებისას, აკონტროლებს თუ არა ბანკი სხვა ერთეულს, ხდება ამჟამად გამოყენებადი და კონვერტირებადი პოტენციური ხმის უფლებების არსებობისა და შედეგის გათვალისწინება. შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულია იმ თარიღიდან, რა დღესაც ბანკმა მოიპოვა მათზე კონტროლი (შექმნის თარიღი) და დეკონსოლიდირებულია იმ თარიღიდან, როცა კონტროლი შეწყდა.

ფინანსურ ანგარიშებში არ არის შესული კომპანიებს შორის ტრანზაქციები, ბალანსები და ჯგუფურ კომპანიებს შორის განხორციელებულ ტრანზაქციებზე არარეალიზებული მოგება; არაა შესული არარეალიზებული დანაკარგებიც, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ხარჯების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი კომპანია იყენებს ერთნაირ სააღრიცხვო პოლიტიკას, რაც შეესაბამება ბანკის პოლიტიკას და პროცედურებს.

ფინანსური აქტივები

ბანკი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შემდეგ კატეგორიებად: მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები, სესხები და დებიტორული დავალიანება, და გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები. “გადახდამდე დაკავებული” კატეგორია არ არსებობს. მენეჯმენტი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს თავდაპირველი შეფასების საფუძველზე.

(ა) მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები

ამ კატეგორიას გააჩნია ორი ქვეკატეგორია: სავაჭროდ დაკავებული ფინანსური აქტივები (“აქტივები სავაჭრო ანგარიშზე”), ე. ი. დაკავებული დერივატივები, და დასაწყისშივე მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები. ბანკი არ მიმართავს ჰეჯირებულ აღრიცხვას.

ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულებით აღიარება ხდება მოგების ან ზარალის საფუძველზე, როცა ისინი ცალკე პორტფელის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ, რომელიც იმართება და ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე დოკუმენტური რისკების მართვის, ან საინვესტიციო სტრატეგიის თანახმად. წამყვანი მენეჯმენტის წევრებისადმი ამ პორტფელზე და მასში შესულ აქტივებზე ყოველთვიური ანგარიშგება ასევე სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ხდება.

ანგარიშგებაში მოცემული სამართლიანი ღირებულება ჩვეულებრივ დაკვირვებადი საბაზრო ფასებია; ბანკი ამჯობინებს ისეთ ფასიან ქაღალდებში ინვესტირებას, რომელთათვისაც საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე დაკვირვებადია. სამართლიანი ღირებულება მხოლოდ იშვიათ შემთხვევაში გამოითვლება მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების საფუძველზე შეფასების ტექნიკის გამოყენებით.

მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ტრანზაქციის ხარჯები დანახარჯის სახით აისახება მოგების, ან ზარალის ანგარიშში. ამის შესაბამისად, ისინიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებიდან მიღებული შემოსავლის და ზარალის აღიარება დაუყოვნებლივ ხდება მოცემული პერიოდის მოგებაში, ან ზარალში, და მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებულ საპროცენტო სარგებელთან ერთად აისახება, როგორც “მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებიდან მიღებული წმინდა შედეგი”.

მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების ყიდვა-გაყიდვის აღიარება ხდება გარიგების დღეს – იმ დღეს, როცა ბანკი აქტივს იყიდის, ან გაყიდის. მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების აღიარება უქმდება მაშინ, როცა ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას ვადა ეწურება, ან როდესაც ბანკი გაასხვისებს აქტივის მესაკუთრეობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს.

(ბ) სესხები და დებიტორული დავალიანება

სესხები და დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს არადერივაციულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული, ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. ისინი წარმოიშობა მაშინ, როცა ბანკი უშუალოდ დებიტორზე გასცემს ფულს, საქონელს, ან მომსახურებას ისე, რომ მიზნად არ ისახავს დებიტორული დავალიანებით ვაჭრობას.

სესხებისა და დებიტორული დავალიანების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიან ღირებულებად (დამატებული ტრანზაქციის ხარჯები); შემდეგ ისინი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით. ყოველი საბალანსო უწყისის თარიღის მდგომარეობით და როდესაც პოტენციური გაუფასურების ნიშნები ჩანს, ბანკი აფასებს თავისი სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების ღირებულებას. მათი საბალანსო ღირებულება შეიძლება შემცირდეს სარეზერვო ანგარიშის გამოყენების გამო (გაუარესებულ სესხებზე დატალური ინფორმაციისთვის იხ. შენიშვნა №10). თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ოდენობა შემცირდა, შესაბამისად შემცირდება გაუფასურებისთვის გამოყოფილი რეზერვი და შემცირებული ოდენობა ჩაითვლება მოგებაში, ან ზარალში. გაუფასურების შემცირების მაქსიმალური ზღვარი უდრის ამორტიზირებულ ღირებულებას, რომელიც იარსებებდა შეფასების დღისთვის, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

სესხების აღიარება ხდება მაშინ, როცა მსესხებლებზე ხდება ძირი თანხის (კაპიტალის) წინასწარი გაცემა. სესხებისა და დებიტორული დავალიანების აღიარება წყდება მაშინ, როცა ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას ვადა გაუვიდა, ან როცა ბანკი გაასხვისებს აქტივის მესაკუთრეობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

(ვ) გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები

გასაყიდად ხელმისაწვდომი ის აქტივებია, რომელთა დაკავება (ფლობა) განუსაზღვრელი დროითაა გამიზნული და რომლებიც შეიძლება გაიყიდოს ლიკვიდურობის საჭიროებიდან, ან საპროცენტო განაკვეთებში, გაცვლით კურსებსა, თუ აქციების ფასებში მომხდარი ცვლილებებიდან გამომდინარე.

თავდაპირველი აღიარებისას, გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები ბუღალტრულად აღიარდება სამართლიან ფასად, რომელსაც ემატება ტრანზაქციის ხარჯები. შესაბამისად, მათი ანგარიშგებისას ღირებულება სამართლიანი ღირებულებით განისაზღვრება. ანგარიშგებაში მოცემული სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენს ან დაკვირვებად საბაზრო ფასებს, ან იმ ღირებულებას, რომელიც გამოთვლილია ამჟამინდელ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაყრდნობილი შეფასების ტექნიკით. გასაყიდად ხელმისაწვდომი აქტივების სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებებით გამოწვეული მოგება და ზარალი პირდაპირ ფასდება სხვა მთლიან შემოსავლად უწყისის მუხლში “გასაყიდად ხელმისაწვდომი აქტივის გადაფასების რეზერვი”, ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტამდე, ან მის გაუფასურებამდე. ამ დროისათვის კუმულაციური მოგება, ან ზარალი, რომელიც წინათ შეტანილი იყო სხვა მთლიან შემოსავალში, ამჯერად ჩაითვლება მოგებაში, ან ზარალში, როგორც “გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივიდან მოგება, ან ზარალი”. ევექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი პროცენტი და გაცვლითი სავალუტო კურსის სხვაობის შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი იმ მონეტარულ აქტივებზე, რომლებიც გადის გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიაში, ჩაითვლება მოგებაში, ან ზარალში. გასაყიდად ხელმისაწვდომი წილობრივი მონაწილეობის დამადასტურებელ დოკუმენტებზე დივიდენდები აღიარებულია მოგებაში, ან ზარალში, როდესაც დადგენილია კომპანიის უფლება, რომ მიიღოს გადახდა.

გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივების შესყიდვები და გაყიდვები აღიარდება ტრანზაქციის (გარიგების) დღეს. გასაყიდად ხელმისაწვდომი აქტივების აღიარება შეწყდება მაშინ, როცა ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლებებს ვადა ამოეწურება, ან მაშინ როდესაც ბანკს გასხვისებული აქვს აქტივის მესაკუთრეობასთან დაკავშირებული ყველა არსებითი რისკი და სარგებელი.

(ა) მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები

მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები იყოფა ორ ქვეკატეგორიად:

- “სავაჭროდ დაკავებული ვალდებულებები”, რომლებიც შედგება მხოლოდ ჰეჯირებისთვის გამოყენებული დერივატიული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან გამომდინარე დადებითი სამართლიანი ღირებულებებისგან, მაგრამ არა როგორც ჰეჯირების ზომები საბუღალტრო აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტი №39-ის თანახმად ჰეჯირების აღრიცხვის პირობებით მიხედვით.
- მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტები.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

უცხოურ ვალუტაში გადაყვანა

(ა) ბანკის საქმიანობისა (საოპერაციო) და ფინანსური ინფორმაციის წარმოდგენის ვალუტა

ბანკის თითოეული კომპანიის ფინანსურ ანგარიშებში შესული მუხლები მოცემულია იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტით, რომელშიც ეს კომპანია საქმიანობს (“საქმიანობის ვალუტა”). ბანკის ფინანსური უწყისები წარმოდგენილია ლარით (“GEL”), რომელიც პროგრედიტ ბანკის საქმიანობისა და ფინანსური ინფორმაციის წარმოდგენის ვალუტაა.

(ბ) ტრანზაქციები და ბალანსები

სავალუტო ტრანზაქციების გადაყვანა საქმიანობის ვალუტაში ხდება ტრანზაქციების დღეს მოქმედი სავალუტო კურსის გამოყენებით. საკურსო ცვლილებით გამოწვეული მოგება და ზარალი ასეთი ტრანზაქციების განხორციელებისა და წლის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული აქტივებისა და ვალდებულებების გაცვლითი კურსის მიხედვით გადაყვანის შედეგად, ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში (ვაჭრობის შედეგი).

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული მუხლები გადაიყვანება ანგარიშგების თარიღის დახურვისას არსებული კურსით. გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიაში გასული უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეცვლის შემთხვევაში, განირჩევა საკურსო ცვლილება ფასიანი ქაღალდის ამორტიზაციის ხარჯში მომხდარი ცვლილების შედეგად და საკურსო ცვლილება ფასიანი ქაღალდის საბალანსო ღირებულებაში მომხდარი სხვა ცვლილებების შედეგად. საკურსო ცვლილება ფასიანი ქაღალდის ამორტიზაციის ხარჯში მომხდარი ცვლილების შედეგად აისახება მოგებაში, ან ზარალში, ხოლო საკურსო ცვლილება ფასიანი ქაღალდის საბალანსო ღირებულებაში მომხდარი სხვა ცვლილებების შედეგად აისახება სხვა ერთიან მოგებაში.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ისტორიული ხარჯით შეფასებული არამონეტარული მუხლები გადაიყვანება თავდაპირველი აღიარების დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით.

გაცვლითი კურსები

საბალანსო უწყისის მუხლებისთვის გამოყენებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი შემდეგი ოფიციალური სავალუტო კურსები:

	31 დეკემბერი, 2009 წ	31 დეკემბერი, 2008 წ
GEL/1 US Dollar	1.6858	1.6670
GEL/1 Euro	2.4195	2.3648

ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ექვივალენტები

საბალანსო უწყისის მიზნებისათვის ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, შეძენის დღიდან სამ თვეზე ნაკლები ვადის ნაშთებს ცენტრალურ ბანკებში, როცა მათი დისკონტირება შეიძლება, სხვა მოკლევადიან ინვესტიციებს,

რომლებიც ლიკვიდური და სწრაფად კონვერტირებადია გარკვეულ ფულად თანხად ღირებულების შეცვლის უმნიშვნელო რისკით, და სადეპოზიტო სერტიფიკატებს.

ზოგადად, ყველა ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტის ერთეული ნომინალური ღირებულებით აისახება. სახაზინო ვექსილები და სხვა მოკლევადიანი ინვესტიციები, რომლებიც ითვლება ნაღდი ფულის ეკვივალენტად, გადის გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივების კატეგორიაში და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით.

ფულადი სახსრების მიმოქცევის ანგარიშგების მიზნებით, ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები მოიცავს შექმნის დღიდან სამ თვეზე ნაკლები ვადის ნაშთებს, მათ შორის: ნაღდ ფულს და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებულ შეუზღუდავ ნაშთებს, უგირავნო სახაზინო ვექსილებსა და სხვა ბანკებისაგან მისაღებ თანხებს.

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში. სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს უპროცენტო (საპროცენტო სარგებლის არმომტან) სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ არის ხელმისაწვდომი ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად.

სესხები და დებიტორული დავალიანება

კლიენტებისგან მისაღები დებიტორული დავალიანება ძირითადად გულისხმობს გაცემულ სესხებსა და ავანსებს.

ძალიან მოკლევადიანი (ერთდღიანი) და ვადიანი ანაბრების გარდა, ბანკებისგან მისაღები დებიტორული დავალიანების ჯგუფში გაწერილი თანხები მოიცავს მიმდინარე ანგარიშების ნაშთებსაც.

ბანკებისგან მისაღები ყველა სესხი და დებიტორული დავალიანება, ასევე კლიენტებისგან მისაღები სესხები და დებიტორული დავალიანებები გაერთიანებულია კატეგორიაში “სესხები და დებიტორული დავალიანება” და აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამორტიზირებული პრემიები და დისკონტები შეიტანება შესაბამისი პერიოდების მოგებაში, ან ზარალში, როგორც წმინდა საპროცენტო შემოსავლის ნაწილი. სესხების გაუფასურების აღიარება ხდება ცალკე სარეზერვო ანგარიშებზე (იხ. შენიშვნა 10).

ფულადი სახსრების მიმოქცევის ანგარიშგების მიზნით, ბანკებისადმი მოთხოვნები, რომელთა დარჩენილი ვადა შექმნის დღიდან სამ თვეზე ნაკლებია, აღიარებულია ნაღდ ფულად, ან ნაღდი ფულის ეკვივალენტად (იხ. შენიშვნა 7).

სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვები და ავანსები და გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივების გაუფასურება

სესხებისა და ავანსების გაუფასურება

ბანკი საბაღანსო უწყისის ყოველი თარიღით ამოწმებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. თუ არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ სესხი, ან სასესხო პორტფელი გაუფასურდა, რაც გავლენას მოახდენს ამ ფინანსური აქტივ(ებ)ზე სამომავლო ფულად ნაკადებზე, დაუყოვნებლივ უნდა მოხდეს შესაბამისი ზარალის აღიარება. სესხის

ზომიდან გამომდინარე, ასეთი ზარალი ან ინვიდიდუალურად გამოითვლება თითოეულ სესხზე, ან ერთობლივად შეფასდება სესხების პორტფელზე. სესხის საბალანსო ღირებულება მცირდება რეზერვის ანგარიშის გამოყენებით და ზარალის თანხის აღიარება ხდება მოგებაში, ან ზარალში. ბანკი არ აღიარებს ზარალს მომავალში მოსალოდნელი მოვლენებიდან.

• ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები და ავანსები

მნიშვნელოვანი სესხების გაუფასურება ინდივიდუალურად ფასდება. ასეთი სესხებისთვის ფასდება, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ე.ი. ის ფაქტორები, რომლებმაც შეიძლება გავლენა იქონიონ კლიენტის მიერ ბანკისადმი კონტრაქტით გათვალისწინებული გადახდის ვალდებულების შესრულებაზე.

ამასთან ერთად, კლიენტზე გაცემული საერთო სესხისა და დაკავებული უზრუნველყოფის რეალიზებადი ღირებულების გათვალისწინება ხდება გაუფასურების (შესაძლო დანაკარგების) რეზერვის შექმნისას.

თუკი არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ სესხის გაუფასურება მოხდა, ზარალის ოდენობა გაიზომება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის (სპეციფიური გაუფასურება).

უზრუნველყოფილ ფინანსურ აქტივზე მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულების გამოთვლა ასახავს იმ ფულად ნაკადებს, რომლებიც შეიძლება მიიღებოდეს დაგირავებულ ქონებაზე უფლების დაკარგვას გამოკლებული უზრუნველყოფის ამოღებისა და გაყიდვის ხარჯები.

• ერთობლივად შეფასებული სესხები და ავანსები

სესხების გაუფასურება ერთობლივად ფასდება ორ შემთხვევაში:

- ცალკე აღებული (ინდივიდუალური) უმნიშვნელო სესხები, რომლებიც გაუფასურების ობიექტურ ნიშნებს ავლენენ,
- სესხების ჯგუფი, რომელიც არ ავლენს გაუფასურების ნიშნებს, რათა დაიფაროს ყველა დანაკარგი, რაც უკვე გასწია ბანკმა, მაგრამ რომელიც არ იყო აღმოჩენილი სესხების ინდივიდუალურად განხილვისას.

ინდივიდუალური უმნიშვნელო სესხების გაუფასურების შეფასების მიზნით სესხები ჯგუფდება მსგავსი საკრედიტო რისკების მახასიათებლების საფუძველზე, ანუ ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით. 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება გაუფასურების ნიშნად ითვლება. ეს მახასიათებელი მნიშვნელოვანია ასეთი აქტივიდან სამომავლო ფულადი ნაკადების გამოსათვლელად, მსგავსი მახასიათებლების მქონე სესხებზე ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

ცალკე განსახილველად უმნიშვნელო სესხებისა და ფინანსური აქტივების ჯგუფში გასული არაგაუფასურებული მნიშვნელოვანი სესხების (ჯამური შეფასება) გაუფასურების ერთობლივი შეფასება ეყრდნობა რისკების მსგავსი მახასიათებლების და დაახლოებით მსგავსი რისკის პროფილის მქონე სასესხო პორტფელების დეფოლტის ისტორიული მაჩვენებლის რაოდენობრივ ანალიზს.

იმ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სამომავლო ფულადი ნაკადების, რომელთა გაუფასურებაც ჯამურად ფასდება, გამოითვლება ამ ჯგუფში შემავალ აქტივებზე

საკონტრაქტო ფულადი ნაკადებისა და მსგავსი საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მქონე აქტივებზე ისტორიული ზარალის გამოცდილების საფუძველზე. ისტორიული ზარალის გამოცდილება კორექტირდება არსებული დაკვირვებადი მონაცემების საფუძველზე, რათა აისახოს იმ პერიოდისთვის არსებული პირობების გაგენა, რომელსაც ეყრდნობა ისტორიული ზარალის გამოცდილება და რათა არ მოხდეს ისტორიულ პერიოდში დღეისათვის არარსებული პირობების შედეგების გათვალისწინება. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასებისთვის გამოყენებული მეთოდები და დაშვებები რეგულარულად გადაისინჯება ბანკის მიერ, რათა შეამციროს ნებისმიერი განსხვავებები პროგნოზირებულ და რეალურ ზარალს შორის.

თუ ბანკი გადაწყვეტს, რომ გაუფასურების ობიექტური ნიშნები არ არსებობს ინდივიდუალურად შეფასებულ ფინანსურ აქტივზე, განურჩევლად იმისა, ეს აქტივი მნიშვნელოვანია, თუ არა, იგი აქტივს შეიყვანს ანალოგიური საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივების ჯგუფში და ერთობლივად შეაფასებს მათ გაუფასურებას (გაუფასურება ერთობლივად შეფასებული სესხების შემთხვევაში).

გაუფასურების აღდგენა

თუ მომდევნო პერიოდში გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის ოდენობა შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენას, მანამდე აღიარებული გაუფასურების დანაკარგი აღდგება რეზერვის ანგარიშის დაკორექტირებით. აღდგენილი თანხის აღიარება ხდება მოგებაში, ან ზარალში.

სესხებისა და ავანსების ჩამოწერა

როცა სესხი ჩამოიწერება შიდა პოლიტიკის მიხედვით, ის ჩამოიწერება სესხზე შესაძლო დანაკარგებისთვის გამოყოფილი შესაბამისი რეზერვის ხარჯზე. ასეთი სესხები ჩამოიწერება მას შემდეგ, რაც შესრულდება ყველა აუცილებელი პროცედურა და განისაზღვრება დანაკარგის ოდენობა. უკვე ჩამოწერილი თანხების შედგომი ამოღება ამცირებს სესხზე შესაძლო დანაკარგისთვის გამოყოფილი რეზერვის ოდენობას მოგებაში, ან ზარალში.

რესტრუქტურული სესხები

რესტრუქტურული სესხები, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვნად ითვლება ცალ-ცალკე რეზერვდება. დანაკარგის ოდენობა ფასდება, როგორც განსხვავება რესტრუქტურული სესხის საბალანსო ღირებულებასა და სესხის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის (სპეციფიური გაუფასურება). ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე რესტრუქტურული სესხების გაუფასურება ჯამურად ფასდება.

ამოღებული უზრუნველყოფა. ამოღებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ბანკის მიერ ვადაგადაცილებული სესხების ამოსაღებად მოპოვებულ ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივს. ეს აქტივები თავდაპირველად შექმნილას აღიარებულია სამართლიან ღირებულებად და შედის “სხვა აქტივების” მუხლში, როგორც შენობები და აღჭურვილობა, სხვა ფინანსურ აქტივები, ან ინვენტარი, იმისდა მიხედვით, თუ რა ტიპის აქტივია და რა მიზნით ამოიღო ის ბანკმა. ხოლო შემდეგ ხელახლა შეფასდება და ბუღალტრულად გატარდება მოცემული კატეგორიის აქტივებისათვის გათვალისწინებული საადრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიაში გასული აქტივების გაუფასურება

ბანკი ყოველი საბალანსო უწყისის თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. იმის გასარკვევად, არის თუ არა გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივი გაუფასურებული, გამოიყენება შემდეგი კრიტერიუმები:

- მსესხებლის გადახდისუნარიანობის გაუარესება, ან მისი მხრიდან უარი, რომ შეასრულოს ვალდებულება
- პოლიტიკური ვითარება, რომელმაც შეიძლება მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე მნიშვნელოვნად იმოქმედოს
- სხვა მოვლენები, რომლებიც ნაკლებად სავარაუდოდ ხდის საბალანსო ღირებულების ამოღებას/აღდგენას

გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიაში გასული სააქციონერო ინვესტიციების შემთხვევაში, იმის გასარკვევად, აქტივები გაუფასურდა თუ არა, გასათვალისწინებელია, იკლო თუ არა ფასიანი ქაღალდის სამართლიანმა ღირებულებამ მნიშვნელოვნად ან ხანგრძლივად და შეადგინა თუ არა მის ხარჯზე ნაკლები ოდენობა. თუ რომელიმე ეს ნიშანი არსებობს – რომელიც იზომება, როგორც განსხვავება შეძენის ფასსა და ამჟამინდელ სამართლიან ღირებულებას შორის, გამოკლებული ყოველგვარი გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგი ფინანსურ აქტივზე, რომელიც თავდაპირველად აღიარებული იყო მოგებაში, ან ზარალში - ჯამური დანაკარგი ჩამოიწერება მთლიანი მოგებიდან და აისახება მოგებაში, ან ზარალში.

კაპიტალის ინსტრუმენტზე მოგებაში, ან ზარალში აღიარებული გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგი მომავალში აღარ აღდგება მოგების ან ზარალის საფუძველზე. თუ მომდევნო პერიოდში გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიაში შეტანილი სავალო ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზარდა და ეს ზრდა ობიექტურად იქნება დაკავშირებული მოგებაში, ან ზარალში გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენასთან, გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგი აღდგება მოგებაში, ან ზარალში.

ბანკი ინვესტიციებს ძირითადად ახორციელებს სახელმწიფო ფასიან ქაღალდებში ფიქსირებული, ან ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთებით. ამ ინვესტიციების გაუფასურების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ობიექტური მტკიცებულება არსებობს იმისა, რომ სახელმწიფოს არ შეუძლია, ან უარს ამბობს ამ ვალდებულებების შესრულებაზე.

დერივატიული ფინანსური ინსტრუმენტები

დერივატივების პირველადი აღიარება ხდება გაცემული (ფინანსური აქტივის შეძენისას), ან მიღებული ანაზღაურების (ფინანსური ვალდებულებების აღებისას) სამართლიან ღირებულებად. ამის შედეგად, დერივატივების გადაფასება ხდება სამართლიან ღირებულებად. თუ შესაძლებელია, სამართლიანი ღირებულებების მოპოვება ხდება კოტირებული ბაზრებიდან, ან ბოლოდროინდელი საბაზრო ტრანზაქციებიდან. სხვა შემთხვევებში მათი შეფასება ხდება დისკონტირებული ნაღდი ფულის მოდულების საშუალებით, ან ოპციების ფასდადების მოდულებისგან, რომელიც უფრო მოსახერხებელია. დადებითი სამართლიანი ღირებულების მქონე დერივატივები ბალანსში

აისახება, როგორც ფინანსური აქტივი და მათი ანგარიშგება ხდება სახელწოდებით “მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიან ღირებულებად აღიარებული ფინანსური აქტივები”. უარყოფითი სამართლიანი ღირებულების მქონე დერივატივები ბალანსში აისახება, როგორც ფინანსური ვალდებულებები და მათი ანგარიშგება ხდება სახელწოდებით “მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიან ღირებულებად აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები”.

ყველა დერივატივის შემთხვევაში სამართლიანი ღირებულების მოგების ან ზარალის აღიარება დაუყოვნებლივ ხდება მოგებაში, ან ზარალში. ბანკში დერივატივები გამოიყენება რისკების ჰეჯირებისთვის, ე.ი. საპროცენტო რისკებისა და სავალუტო რისკებისთვის, მაგრამ ბანკი არ მიმართავს ჰეჯირებულ ბუღალტრულ აღრიცხვას.

არამატერიალური აქტივები

შექმნილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების კაპიტალიზაცია ხდება ამ კონკრეტული სოფტვერის შექმნის და მოქმედებაში მოყვანისთვის გაწეული ხარჯების მიხედვით. ამ ხარჯების ამორტიზაცია ხდება მოსალოდნელი საქსპლუატაციო პერიოდის საფუძველზე. სოფტვერის ექსპლუატაციის მაქსიმალური ვადა ხუთი წელია. განსაკუთრებულ შემთხვევებში, თუ ლიცენზიებს გააჩნიათ პროგრამული გარანტია, ექსპლუატაციის ვადა შეიძლება წელს შეადგენს.

ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა

მიწა და შენობა-ნაგებობები ძირითადად გულისხმობს ფილიალებს და ოფისებს. ყველა ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა მოცემულია ისტორიულ ღირებულებას გამოკლებული დარიცხული ცვეთა და გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები. ისტორიული ღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რაც უშუალოდ უკავშირდება ამ აქტივის შექმნას. აქტივის შემადგენელი ნაწილების ცალკე აღიარება ხდება მაშინ, თუ მათ სხვადასხვაგვარი გამოსადეგობის პერიოდი აქვთ და სხვადასხვა ფორმით მოაქვთ სარგებელი საწარმოსთვის.

შემდგომი ხარჯები ან შედის აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, ან აღიარებულია, როგორც ცალკე აქტივი მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ ბანკი მომავალში მიიღებს ამ აქტივთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს და ამ აქტივის ღირებულების შეფასება საიმედოდ ზუსტია. ყველა სხვა შეკეთების/გამართვის და მოვლის ხარჯები აისახება იმ ფინანსურ პერიოდის მოგებაში, ან ზარალში, როცა ეს ხარჯები გაიწია.

მიწა ცვეთას არ ექვემდებარება. სხვა აქტივების ცვეთა გამოითვლება ცვეთის თანაბრად დარიცხვის მეთოდით, რითაც მათი ღირებულება ნაწილდება შემდეგი წლიური განაკვეთით, ნარჩენ ღირებულებამდე:

– შენობა-ნაგებობები და სხვა უძრავი ქონება	2%
– საოფისე და კომპიუტერული აღჭურვილობა	20%- 25%
– სხვა	20%

აქტივების ნარჩენი საბალანსო ღირებულება და ექსპლუატაციის პერიოდი გადაისინჯება, საჭიროებისამებრ დაკორექტირდება საბალანსო უწყისის ყოველი თარიღის მდგომარეობით.

როგორც ცვეთას დაქვემდებარებული აქტივის, ასევე მიწის ღირებულების გაუფასურება მოწმდება, როდესაც მოვლენები, ან ცვლილებები გარემოებებში მიანიშნებს იმაზე, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს აღდგენითი. აქტივის საბალანსო ღირებულება დაუყოვნებლივ დაიყვანება აღდგენით ოდენობამდე, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის პროგნოზირებულ აღდგენით ღირებულებას. აღდგენითი ღირებულება აქტივის გაყიდვის ხარჯების გამოქვითვის შემდგომ სამართლიან ღირებულებასა და ექსპლუატაციის ღირებულებას შორის უფრო მაღალი ღირებულებაა.

გასხვისების შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი განისაზღვრება შემოსავლების საბალანსო ღირებულებით შედარებით. ისინი აისახება მოგებაში, ან ზარალში.

ბანკი არ ფლობს საინვესტიციო საკუთრებას.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ექსპლუატაციის განუსაზღვრელი ვადის მქონე აქტივები არ ცვდება გეგმიურად, მაგრამ ყოველწლიურად მოწმდება, გაუფასურდა თუ არა.

ცვეთას დაქვემდებარებული აქტივები მოწმდება გაუფასურების ნიშნების აღმოსაჩენად, როცა მოვლენები, ან ცვლილებები გარემოებებში მიანიშნებს იმაზე, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს აღდგენითი. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის აღიარება ხდება იმ თანხაზე, რომლითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შეფასების მიზნით აქტივები ჯგუფდება ისეთ უმცირეს დონეებად, რომლებზეც არსებობს ისეთი ნაღდი ფულის ნაკადები, რომელთა ცალ-ცალკე აღრიცხვა ბუღალტრულად შესაძლებელია (ფულადი სახსრების გენერირებადი ერთეულები).

არაფინანსური აქტივები “გუდვილის” გამოკლებით, რომლებიც გაუფასურდა, განიხილება გაუფასურების შესაძლო აღდგენისთვის ყოველ ანგარიშგების დღეს.

საშემოსავლო გადასახადი

მიმდინარე საშემოსავლო გადასახადი

მოგებაზე გადასახადელი საშემოსავლო გადასახადი გამოითვლება ქვეყნის იურიდიქციის მოქმედი საგადასახადო კანონის მიხედვით და აისახება, როგორც იმ პერიოდის ხარჯი, რომელშიც წარმოიშვა ეს მოგება.

გადავადებული საშემოსავლო გადასახადი

გადავადებული საშემოსავლო გადასახადი მთლიანად არის მოცემული საბალანსო უწყისის ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით, აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზებსა და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებში მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებითი განსხვავებებზე. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები განისაზღვრება საგადასახადო განაკვეთებით (და კანონებით), რომლებიც ძალაშია საბალანსო უწყისის თარიღის მდგომარეობით და რომლებიც მომავალში გამოიყენება გადავადებული საშემოსავლო გადასახადის აქტივის რეალიზების, ან გადავადებული საშემოსავლო გადასახადის ვალდებულების შესრულებისას. დროებითი განსხვავებები ძირითადად წარმოიშობა ქონების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის ცვეთისგან, გარკვეული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულების, მათ შორის, დერივატიული კონტრაქტების გადაფასებისგან, და საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდზე გადატანისგან. მიუხედავად ამისა, გადავადებული საშემოსავლო გადასახადის აღრიცხვა არ ხდება, თუ ის წარმოიშობა ტრანზაქციის აქტივის, ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარების შედეგად, გარდა

ბიზნესის გაერთიანების შემთხვევისა, რომელიც, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით, ტრანზაქციის დროისათვის გავლენას არ ახდენს არც საანგარიშგებო პერიოდის მოგებაზე (დაბეგვრამდელი) და არც დაბეგვრად მოგებაზე, ან ზარალზე.

შემდეგ პერიოდზე გადასატანი საშემოსავლო გადასახადით დაბეგვრით გამოწვეული ზარალი ჩაითვლება გადავადებულ საგადასახადო აქტივად, როცა სავარაუდოდ ხელმისაწვდომი იქნება მომავალი დაბეგვრადი მოგება, რომელზეც შეიძლება ამ ზარალის გამოყენება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოდ ხელმისაწვდომი იქნება მომავალი დაბეგვრადი მოგება, რომელზეც შეიძლება დროებითი განსხვავებების გამოყენება.

გასაყიდად ხელმისაწვდომი ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულებით გადაფასებასთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი, რომელიც პირდაპირ მთლიან მოგებაში აისახება (დებეტირდება), ასევე ჩაითვლება სხვა მთლიანი მოგების საკრედიტო, ან სადებეტო ანგარიშზე და ამის შემდეგ ხდება მისი შეტანა მოგებაში, ან ზარალში გადავადებულ მოგებასთან, ან ზარალთან ერთად. საინფორმაციო მიზნებისთვის, ფინანსური ინფორმაცია მოცემულია რიცხვებში გადასახადის გამოკლებამდე.

ბანკს მუდმივად აქვს საგადასახადო განსხვავებები იმის გამო, რომ ზოგი ხარჯიდან გადასახადი არ გამოიქვითება და ასევე გარკვეული ტიპის მოგებებზე გადასახადი არ ვრცელდება. გადავადებული გადასახადები ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების ფინანსური ანგარიშგების მიზნით განსაზღვრულ საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო მიზნით გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი განსხვავებების წმინდა საგადასახადო შედეგს.

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები თანხები

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტებისადმი და სხვა ნასესხები თანხები თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიან ღირებულებად, რომლიდანაც გამოკლებულია ტრანზაქციაზე გაწეული ხარჯები. ნასესხები თანხები შემდეგ მოცემულია ამორტიზირებული ღირებულებით; ნებისმიერი განსხვავება შემოსავლებს (გამოკლებული ტრანზაქციის ხარჯები) და გამოსასყიდ ღირებულებას შორის აღიარებულია მოგებაში, ან ზარალში სესხების ვადაზე/პერიოდზე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი ამოიწურება, ანუ როდესაც ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება, ან მას ვადა გაუვა.

რეზერვები გარასაბალანსო მუხლებისთვის

რეზერვების აღიარება ხდება, თუ

- ამჟამად არსებობს წარსული მოვლენებით განპირობებული სამართლებრივი, ან კონსტრუქციული ვალდებულება;
- დიდი ალბათობაა იმისა, რომ სახსრების გადინება გახდება საჭირო ვალდებულების შესასრულებლად;
- თანხის საიმედო სიზუსტით განსაზღვრა არის შესაძლებელი.

თუ არსებობს რამდენიმე მსგავსი ვალდებულება, იმის ალბათობა, რომ მის შესასრულებლად საჭირო გახდეს სახსრების გადინება, განისაზღვრება ვალდებულებების მთლიანი ჯგუფის განხილვით.

რეზერვები, რომელთათვისაც სახსრების გადინების დრო ცნობილია, ფასდება დანახარჯების დღევანდელი ღირებულებით, თუ გადინება მომდევნო ერთი წლის განმავლობაში არ მოხდება. ვალდებულების დღევანდელი ღირებულების ზრდა დროის გასვლის გამო აისახება, როგორც საპროცენტო ხარჯი.

პირობითი ვალდებულები, რომლებიც ძირითადად შედგება კლიენტების მიერ გაცემული გარკვეული გარანტიებისგან და აკრედიტივებისგან, არის წარსულში მომხდარი მოვლენებისგან წარმოშობილი შესაძლო ვალდებულებები. რადგანაც მათი მოხდენა-არმოხდენა დამოკიდებულია გარკვეულ მოვლენებზე მომავალში, რომლებიც ბანკის კონტროლს სრულად არ ექვემდებარება, მათი აღიარება ფინანსურ ანგარიშებში არ ხდება, არამედ აისახება გარე ბალანსში თუ ამ ვალდებულებების შესრულების ალბათობა ძალიან შორეული არაა.

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები წარმოადგენს ისეთ კონტრაქტებს, რომლებიც გამცემისგან მოითხოვს საგანგებო გადახდებს, რომ მფლობელს აუნაზღაუროს ის ზარალი, რაც მან გასწია კონკრეტული დებიტორის მიერ დათქმულ დროს ვერგადახდის გამო, სავალს ინსტრუმენტის პირობების თანახმად. ასეთი ფინანსური გარანტიები გაიცემა ბანკებზე, ფინანსურ ინსტიტუტებსა და სხვა დაწესებულებებზე კლიენტების სახელით სესხების, ოფერდრაფტებისა და სხვა საბანკო პროდუქტების უზრუნველსაყოფად.

ფინანსური გარანტიების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით იმ თარიღით, რა დღესაც გაიცა გარანტია. პირველადი აღიარების შემდეგ, გარანტიით ნაკისრი ბანკის ვალდებულებები ფასდება თავდაპირველ შეფასებაზე უფრო მაღალ ფასად, რომლიდანაც იქვეთება დარიცხული ცვეთა, რათა მოგებაში, ან ზარალში მოხდეს საგარანტიო პერიოდში თანაბარზომიერად მიღებული საკომისიო შემოსავლის აღიარება და საბალანსო უწყისის თარიღის მდგომარეობით წარმოშობილი ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯის საუკეთესო გათვლა. ეს გათვლები განისაზღვრება მენეჯმენტის გადაწყვეტილებით ანალოგიური ტრანზაქციებიდან მიღებულ გამოცდილებასა და ისტორიულ დანაკარგებზე დაყრდნობით.

გარანტიებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში ნებისმიერი ზრდა ჩაითვლება მოგებაში, ან ზარალში “სხვა საოპერაციო ხარჯების” სახელწოდებით.

სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი ძირითადად მოიცავს აქციონერებისადმი და სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისადმი ვალდებულებებს, რომლებიც არგადახდის, ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში მხოლოდ მაშინ დაიფარება, როცა ჯერ ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორი დაკმაყოფილდება. ადრე გადახდის ვალდებულება არ არსებობს.

შესყიდვის ღირებულებად თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სუბორდინირებული სესხის აღიარება ხდება ამორტიზირებულ ღირებულებად. პრემიები და დისკონტები ჩაითვლება შესაბამისი პერიოდების მოგებაში, ან ზარალში “წმინდა საპროცენტო შემოსავლის” სახელწოდებით.

საკუთარი კაპიტალი

ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება საკუთარ კაპიტალში იმ პერიოდში, როდესაც ისინი დამტკიცდა კომპანიის აქციონერების მიერ.

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი ყველა პროცენტის მომტანი ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, გარდა მოგებისა და ზარალის საფუძველზე სამართლიან ღირებულებად შეფასებულ კატეგორიულში გასული ინსტრუმენტებისა, აისახება მოგებაში, ან ზარალში, როგორც “საპროცენტო შემოსავალი და “საპროცენტო ხარჯი” ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში, ან ზარალში იმ საანგარიშგებო პერიოდზე, როცა ისინი წარმოიშვა.

როდესაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება მოხდება საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომლითაც მოხდა სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შეფასების მიზნით. ჩამოწერილ სესხებთან დაკავშირებით მიღებული გადახდების აღიარება არ ხდება წმინდა საპროცენტო შემოსავალში.

ნასესხები სახსრების ხარჯების კაპიტალიზაცია

ნასესხები სახსრების ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის შექმნას, დამუშავებას, ან წარმოებას, რომელიც არ არის გატარებული სამართლიანი ღირებულებით და რომელიც აუცილებლად საჭიროებს დროის გარკვეულ პერიოდს დანიშნულებისამებრ მოხმარებისთვის მოსამზადებლად, თუ კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღი არის 2009 წლის 1 იანვარი, ან უფრო გვიან. სხვა ხარჯები ნასესხებ სახსრებზე აისახება ხარჯად ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ბანკი კაპიტალიზაციას ახდენს ნასესხებ სახსრებზე იმ ხარჯებისა, რომელთა თავიდან არიდება მოხერხდებოდა, ბანკს რომ კაპიტალური დანახარჯები არ გაეწია კვალიფიციურ აქტივებზე. კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღია, როცა (ა) ბანკი გასწევს დანახარჯებს კვალიფიციურ აქტივზე; (ბ) გასწევს ხარჯებს ნასესხებ თანხებზე; და (გ) მიიღებს ზომებს, რომელიც საჭიროა აქტივის მოსამზადებლად დანიშნულებისამებრ მოსახმარებლად, ან გასაყიდად. კაპიტალიზაცია წყდება მაშინ, როდესაც კვალიფიციური აქტივის დანიშნულებისამებრ მოსახმარებლად, ან გასაყიდად განხორციელებული ყველა საქმიანობა დასრულდება. პროცენტი, ან სხვა შემოსავალი ინვესტიციიდან არ გამოიქვითება კაპიტალიზაციისათვის ხელმისაწვდომი ნასესხები სახსრების ხარჯების თანხის მისაღებად, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ბანკი მიიღებს სპეციფიურ ნასესხებ სახსრებს კვალიფიციური აქტივის შექმნის მიზნით, და გააჩნია საინვესტიციო შემოსავალი ასეთი სპეციფიური სესხებით მიღებული ფულადი სახსრების დროებითი ინვესტიციიდან.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება (გაგრძელება)

საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები

საკომისიო შემოსავლისა და ხარჯების აღიარება ხდება აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდით, როდესაც გაიწევა მომსახურება.

სასესხო ვალდებულების საკომისიო იმ სესხებზე, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება, გადავადებულია (დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაკორექტირება. ბანკთა ჯგუფის მიერ გარანტირებული სესხების საკომისიო ჩაითვლება შემოსავლად მაშინ, როდესაც გაერთიანების დასრულების შემდეგ ბანკი არ შეინარჩუნებს სასესხო პორტფელის ნაწილს თავისთვის, ან იმავე ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთად შეინარჩუნებს ისეთივე ნაწილს, როგორსაც სხვა მონაწილეები.

4. დაშვებები და პროგნოზები

ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებასა და ფინანსურ შედეგზე გავლენას ახდენს სააღრიცხვო პოლიტიკები, დაშვებები, პროგნოზები და მენეჯმენტის გადაწყვეტილება, რაც აუცილებლად უნდა გაკეთდეს ფინანსური უწყისების მომზადების პროცესში.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით სავალდებულო ყველა დაშვება და პროგნოზი წარმოადგენს ძალაში მყოფი სტანდარტის შესაბამისად გაკეთებულ საუკეთესო შეფასებას. პროგნოზები და გადაწყვეტილებები ფასდება მუდმივად და ეყრდნობა წარსულ გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის მოლოდინს სამომავლო მოვლენებთან დაკავშირებით და ითვლება მიზანშეწონილად მოცემულ პირობებში.

საბუღალტრო პოლიტიკა და მენეჯმენტის გადაწყვეტილება გარკვეულ მუხლებზე განსაკუთრებით კრიტიკული მნიშვნელობისაა ბანკის შედეგებისათვის და ფინანსური მდგომარეობისთვის, მათი რაოდენობრივად მნიშვნელოვანი მოცულობის გამო. ეს ეხება სესხებზე შესაძლო დანაკარგებისთვის შექმნილ რეზერვებსაც. რეალური დანაკარგების 10%-იანი ზრდა ან კლება, ზარალის ერთიან პროგნოზთან შედარებით განაპირობებს სესხების გაუფასურებით გამოწვეული 1 222 000 ლარის ზარალის გაზრდას ან შემცირებას (2008 წ.: 1 379 000 ლარი), შესაბამისად. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების შემთხვევაში ეყრდნობა ინდივიდუალური სესხების დისკონტირებული, სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადების, სესხების დაფარებისა და სესხების უზრუნველსაყოფად ჩადებული ნებისმიერი ქონების რეალიზაციის გათვალისწინებით. რეალური დანაკარგების 10%-იანი ზრდა ან კლება, ინდივიდუალურად შეფასებულ მნიშვნელოვან სესხებზე სამომავლოდ პროგნოზირებულ დისკონტირებულ ფულად ნაკადებთან შედარებით, რაც შეიძლება წარმოიშვეს ფულადი ნაკადების თანხებსა და დროში განსხვავებების გამო, განაპირობებს სესხების გაუფასურებით გამოწვეული 440 000 ლარის ზარალის გაზრდას ან შემცირებას (2008 წ.: 682 000 ლარი), შესაბამისად.

ამ ფინანსური ანგარიშების მოსამზადებლად გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები მოცემულია ზემოთ. ეს პოლიტიკები მუდმივად გამოიყენებოდა ყველა წარმოდგენილ წელიწადზე, თუ საგანგებოდ სხვა რამ არ იყო მითითებული.

ბანკის ფისკალური წელი კალენდარული წელიწადია.

5. ცვლილებები ფას სტანდარტებში და მათი ინტერპრეტაცია

2009 წლის იანვრიდან ძალაში შევიდა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ბანკმა უნდა დააკმაყოფილოს.

IFRS 8, საოპერაციო სეგმენტები. ეს სტანდარტი ვრცელდება იმ კომპანიებზე, რომელთა სავალო, ან კაპიტალის ისტრუმენტებით ვაჭრობა ხდება საჯარო ბაზარზე, რომლებმაც წარადგინეს, ან ახლა წარადგენენ ფინანსურ უწყისებს მარეგულირებელ ორგანიზაციაში საჯარო ბაზარზე რომელიმე კლასის ინსტრუმენტების გამოშვების მიზნით. IFRS 8-ის მიხედვით კომპანიამ უნდა წარმოადგინოს ფინანსური და აღწერითი ინფორმაცია თავისი საოპერაციო სეგმენტების შესახებ, და სეგმენტის შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილი

უნდა იყოს სწორედ ისე, როგორც წარმოდგენილია შიდა სააღრიცხვო მიზნებისათვის. ბანკს არ ესაჭიროება სეგმენტების მიხედვით ანგარიშგების წარმოდგენა.

IAS 23, ნასესხები სახსრების ხარჯი, შეცვლილი 2007 წლის მარტში ძირითადი ცვლილება გულისხმობს იმ ალტერნატივის გაუქმებას, რომლის მიხედვითაც ხდებოდა იმ ნასესხები სახსრების ხარჯების დაუყოვნებლივ აღიარება ხარჯებად, რაც უკავშირდება აქტივებს, რომლებიც საკმაოდ დროს საჭიროებენ ექსპლუატაციისთვის, ან გაყიდვისთვის მოსამზადებლად. ნასესხები სახსრების ხარჯი, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის შექმნას, დამუშავებას, ან წარმოებას, რომელიც არ აისახება სამართლიან ღირებულებად და რომელიც აუცილებლად საჭიროებს საკმაოდ დროს დანიშნულებისამებრ მოსახმარებლად, ან გასაყიდად (კვალიფიციური აქტივი), წარმოადგენს ამ აქტივის ღირებულების ნაწილს, თუ კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღი არის 2009 წლის პირველი იანვარი, ან უფრო გვიან. სხვა ნასესხები სახსრების ხარჯების აღიარება ხდება ხარჯად ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

IAS 1, ფინანსური ანგარიშების წარმოდგენა, 2007 წლის სექტემბრის ცვლილება. IAS 1-ში შესული ძირითადი ცვლილება წარმოადგენს მოგება-ზარალის უწყისის ჩანაცვლებას საერთო მოგების უწყისით, რომელშიც შედის ყველა ცვლილება კაპიტალში, რაც არამესაკუთრებს უკავშირდება (მაგ. გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივების გადაფასება). ამასთანავე, კომპანიებს საშუალება ეძლევათ, წარმოადგინონ ორი უწყისი: ცალკე მოგება-ზარალის უწყისი და საერთო მოგების უწყისი. ბანკმა არჩია, წარედგინა საერთო მოგების ერთიანი უწყისი. შეცვლილ IAS 1-ში ასევე შევიდა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის (საბალანსო უწყისის) წარდგენის მოთხოვნა უადრესი შედარებითი პერიოდის დასაწყისში, როდესაც კომპანია ხელახლა ასახავს შედარებით მონაცემებს ხელახალი კლასიფიკაციის, სააღრიცხვო პოლიტიკაში შესული ცვლილებების, ან შეცდომების გასწორების გამო. IAS 1-ის შეცვლამ გავლენა იქონია ბანკის ფინანსური უწყისების წარმოდგენაზე, მაგრამ გავლენა არ მოუხდენია კონკრეტული ტრანზაქციებისა და ბალანსების აღიარებასა თუ შეფასებაზე.

საერთაშორისო ფინანსური აღრიცხვის გაუმჯობესებელი სტანდარტები (გამოშვებული 2008 წლის მაისში). 2008 წელს, საბუღალტრო აღრიცხვის სტანდარტების საერთაშორისო კომიტეტი ყოველწლიური გაუმჯობესების პროექტის ინიციატივით გამოვიდა, რითაც აუცილებელი, თუმცა არა სანქარო ცვლილებების შეტანა მოხდება ხოლმე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებში. ეს ცვლილებები შედგება სხვადასხვა სტანდარტებში არსებითი ცვლილებებისგან, განმარტებებისგან და შეცვლილი ტერმინოლოგიისგან. არსებითი ცვლილებები ეხება შემდეგ ასპექტებს: IFRS 5-ის თანახმად, სუბსიდიარზე კონტროლის დაკარგვის შემთხვევაში, მისი გასაყიდად ხელმისაწვდომად კლასიფიკაცია; IAS 1-ის თანახმად სავაჭროდ ხელმისაწვდომი ფინანსური ინსტრუმენტების არამიმდინარედ წარმოდგენის შესაძლებლობა; IAS 16-ის თანახმად გასაყიდად ანგარიშგება იმ აქტივებისა, რომლებიც უწინ იჯარისთვის იყო გამოყოფილი და IAS 7-ის თანახმად ამასთან დაკავშირებით საოპერაციო საქმიანობიდან შემოსული/გასული ფულადი სახსრების მოძრაობის კლასიფიკაცია; IAS 19-ის მიხედვით “შეკვეცის” დეფინიციის განმარტება; IAS 20-ის მიხედვით საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე ქვემოთ გაცემული სახელმწიფო სესხების ანგარიშგება; IAS 23-ის თანახმად ნასესხები სახსრების ხარჯების დეფინიციის შესაბამისობაში მოყვანა ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდთან; IAS 27-ისა და IFRS 5-ის თანახმად გასაყიდად ხელმისაწვდომი სუბსიდიარების განმარტება ბუღალტრული აღრიცხვისთვის; IAS 28 -ისა და IAS 31-ის მიხედვით დაკავშირებული მხარეებისა და ერთობლივი წამოწყებების ანგარიშგებაზე დართულ განმარტებით ინფორმაციაზე მოთხოვნების შემცირება, IAS 36-ის

მოთხოვნის თანახმად ანგარიშგებაზე მეტი ინფორმაციის/კომენტარების დატანება; IAS 38-ის მიხედვით რეკლამირების ხარჯების ანგარიშგების განმარტება; მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულების კატეგორიის განმარტების შეცვლა, რათა შესაბამისობაში მოვიდეს IAS 39-ით მოთხოვნილ ჰეჯირებულ აღრიცხვასთან; IAS 40-ის შესაბამისად, მშენებარე საინვესტიციო ქონების ანგარიშგების შემოტანა; და IAS 41-ის თანახმად ბიოლოგიური აქტივების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მეთოდზე შეზღუდვების შემსუბუქება. დამატებითი ცვლილებები IAS 8, 10, 18, 20, 29, 34, 40, 41-სა და IFRS 7-ში წარმოადგენს მხოლოდ ტერმინოლოგიის მხრივ ცვლილებას ან რედაქტირებას, რასაც, IASB -ის რწმენით, არავითარი, ან უმნიშვნელო გავლენა აქვს ანგარიშგებაზე. ცვლილებებს გავლენა არ მოუხდენია ბანკზე, ქვემოთ მოცემული გამონაკლისის გარდა:

- **[IAS 16, ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა (და შემდგომი ცვლილებები IAS 7-ში).** შეცვლილი სტანდარტის თანახმად, იმ კომპანიებს, რომლებიც რეგულარულად ყიდიან უწინ იჯარისთვის გაკუთვნილ აქტივებს, მოეთხოვებათ ასეთი აქტივების კლასიფიკაცია ინვენტარად, იმ თვალსაზრისით, რომ აქტივზე იჯარა წყდება და ხდება გასაყიდად ხელმისაწვდომი, ხოლო გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი ჩაითვლება შემოსავლად. იჯარა და გაყიდვიდან შემოსავალი უნდა გავიდეს საოპერაციო საქმიანობით მიღებული/გასული ფულადი სახსრების კატეგორიაში. ჯგუფმა შესაბამისად შეცვალა თავისი სააღრიცხვო პოლიტიკა.

ლიკვიდაციისას წარმოშობილი ვადაძლე დაფარვადი ფინანსური ინსტრუმენტები და ვალდებულებები – IAS 32 და IAS 1 ცვლილება. ეს ცვლილება მოითხოვს გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების, რომლებიც ფინანსური ვალდებულებების განმარტებას პასუხობენ, საკუთარ კაპიტალად კლასიფიკაციას. ამ ცვლილებას გავლენა არ მოუხდენია ფინანსური ანგარიშების შედგენაზე.

უფლების გადაცემის პირობები და გაუქმება – ცვლილება IFRS 2-ში, აქციებზე დაყრდნობილი გადახდები – ამ ცვლილების მიხედვით, მხოლოდ მომსახურების პირობები და საქმიანობის პირობებია უფლების გადაცემის (უფლებით აღჭურვის) პირობები. აქციებზე დაყრდნობილი გადახდის სხვა ტიპები არ არის უფლებით აღჭურვის პირობები. ცვლილების მიხედვით ყველა გაუქმება, კომპანიის, ან სხვა მხარის მიერ, ერთნაირად უნდა იქნეს ბუღალტრულად აღრიცხული. ამ ცვლილებას გავლენა არ მოუხდენია ფინანსური უწყისების შედგენაზე.

5. ცვლილებები ფას სტანდარტებში და მათი ინტერპრეტაცია (გაგრძელება)

IFRIC 13, კლიენტების ლოიალურობის პროგრამა. IFRIC 13 –ის მიხედვით, როცა საქონელი და მომსახურება ერთად იყიდება კლიენტის ლოიალურობის მოსაპოვებლად (მაგალითად, ლოიალურობის ქულები, ან უფასო პროდუქტები), ეს სქემა მრავალკომპონენტანია და კლიენტისგან მისაღები ანაზღაურება ნაწილდება სქემის კომპონენტებზე სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით. ამ ცვლილებას გავლენა არ მოუხდენია ფინანსური ანგარიშების შედგენაზე.

IFRIC 15, უძრავი ქონების აგების შეთანხმება. ეს ინტერპრეტაცია ვრცელდება იმ კომპანიის შემოსავლისა და მასთან დაკავშირებული ხარჯების აღრიცხვაზე, რომელიც უშუალოდ, ან სუბკონტრაქტორების საშუალებით აშენებს უძრავ ქონებას, და მასში მოცემულია ინსტრუქცია იმის განსაზღვრისთვის, უძრავი ქონების აგების შეთანხმება აკმაყოფილებს თუ არა IAS 11 და IAS 18–ს. მასში ასევე მოცემულია იმის განსაზღვრის კრიტერიუმები, თუ როდის უნდა აღიარონ კომპანიებმა ასეთი ტრანზაქციებიდან მიღებული შემოსავალი. ცვლილებას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ამ ფინანსურ უწყისებზე.

სუბსიდიარში, ერთობლივად მართულ კომპანიაში, ან დაკავშირებულ მხარეში ინვესტირების ხარჯი – IFRS 1 და IAS 27-ის ცვლილება, გამოშვებული 2008 წლის მაისში. ეს ცვლილება IFRS–ის პირველ მომხმარებლებს საშუალებას აძლევს შეაფასონ ინვესტიციები შვილობილ სუბსიდიარში, ერთობლივად მართულ ერთეულში, ან დაკავშირებულ მხარეში სამართლიან ღირებულებად, ან წინა GAAP (საყოველთაოდ მიღებული საბუღალტრო აღრიცხვის პრინციპი) საბალანსო ღირებულებად, რომელიც ხარჯად ითვლება ცალკე ფინანსურ უწყისებში. ეს ცვლილება ასევე მოითხოვს ინვესტირების ობიექტის გაუნაწილებელი წმინდა აქტივების განაწილების აღიარებას წლის მოგებაში, ან ზარალში, და არა, როგორც ინვესტიციის ამოღებად. ცვლილებას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ამ ფინანსურ უწყისებზე.

ფინანსური ინსტრუმენტების შესახებ განმარტებითი კომენტარების დახვეწა – ცვლილება IFRS 7-ში, ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი კომენტარები, გამოშვებული 2009 წლის მარტში. ეს ცვლილება მოითხოვს მეტ განმარტებით ინფორმაციას სამართლიანი ღირებულებით შეფასებისა და ლიკვიდურობის რისკის შესახებ. კომპანიას მოეთხოვება ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზის შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა სამართლიანი ღირებულების შეფასების საპეტაპიანი იერარქიის გამოყენებით. ცვლილება (ა) განმარტავს, რომ ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი უნდა მოიცავდეს გამოშვებული ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებს გარანტიის მაქსიმალური თანხით უადრეს პერიოდში, რომელშიც გარანტიის მოთხოვნა შეიძლება გახდეს საჭირო; და (ბ) მოითხოვს ფინანსური დერივატივების კონტრაქტით გათვალისწინებული დარჩენილი ვადის შესახებ ინფორმაციის მიწოდებას, თუ საკონტრაქტო ვადას არსებითი მნიშვნელობა აქვს იმაში გასარკვევად, თუ როდის ხდება ფულადი სახსრების მოძრაობა. კომპანიას ასევე მოუწევს ფინანსური აქტივების ვადიანობის ანალიზის წარმოდგენა, რომლებსაც ის ლიკვიდურობის რისკის სამართავად ფლობს, თუ ინფორმაცია საჭიროა, რომ მისი ფინანსური უწყისების მომხმარებლებს ლიკვიდურობის რისკის ხასიათისა და მოცულობის შეფასების საშუალება მიეცეთ. უფრო დაწვრილებითი კომენტარები შესულია წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშებში.

ჩაშენებული დერივატივები - IFRIC 9 და IAS 39-ის ცვლილება, გამოშვებული 2009 წლის მარტში. ცვლილებების მიხედვით “მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულების” კატეგორიის ფინანსური აქტივის რეკლასიფიკაციისას, ყველა ჩაშენებული დერივატივი უნდა შეფასდეს და, თუ საჭიროა, აღრიცხოს სათითაოდ. ცვლილებას არსებითი გავლენა არ მოუხდენია ამ ფინანსურ უწყისებზე.

IFRIC 16, საზღვარგარეთ საქმიანობისას წმინდა ინვესტიციების ჰეჯირება. ეს ინტერპრეტაცია განმარტავს, რომელი სავალუტო რისკი მოითხოვს ჰეჯირებულ აღრიცხვას და აცხადებს, რომ საქმიანობის ვალუტიდან ანგარიშგების წარმოდგენის ვალუტაში გადაყვანა არ ქმნის რისკს, რომლისთვისაც გამოსაყენებელია ჰეჯირებული აღრიცხვა. IFRIC ჰეჯირების ინსტრუმენტის ფლობის უფლებას აძლევს ნებისმიერ ერთეულს, ან ერთეულებს ჯგუფის შიგნით, გარდა იმ ოპერაციისა საზღვარგარეთ, რომელიც უკვე თავისთავად ჰეჯირებულია. ინტერპრეტაცია ასევე განმარტავს, საზღვარგარეთ ჰეჯირებული საქმიანობის ხელმძღვანელობისას როგორ გამოითვლება ვალუტის გადაყვანით გამოწვეული მოგება ან ზარალი, რეკლასიფიცირებული სხვა საერთო შემოსავლიდან მოგებაში, ან ზარალში.

5. ცვლილებები ფას სტანდარტებში და მათი ინტერპრეტაცია (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის (გამოშვებული 2009 წლის ივლისში) წარმოადგენს თვითკმარ სტანდარტს, რომელიც მისადაგებულია შედარებით მცირე ბიზნესების საჭიროებებსა და შესაძლებლობებს. აქტივების, ვალდებულებების, მოგებისა და ხარჯების აღიარებისა და შეფასების ბევრი პრინციპი მთლიანად IFRS-ისთვის გამარტივდა, ასევე გამარტივდა და საკმაოდ შესუსტდა მოთხოვნა გარკვეულ განმარტებით ინფორმაციაზე. IFRS მცირე და საშუალო ბიზნესებისთვის შეიძლება გამოყენებულ იქნეს იმ კომპანიების მიერ, რომლებიც აქვეყნებენ ზოგადი დანიშნულების ფინანსურ ანგარიშებს გარეშე მომხმარებლებისთვის და არ გააჩნიათ საჯარო ანგარიშვალდებულება. მცირე და საშუალო ბიზნესებისთვის განკუთვნილი IFRS არ ვრცელდება ბანკზე, რადგანაც ბანკს საჯარო ანგარიშვალდებულება აქვს თავის საბანკო საქმიანობაზე.

თუ საგანგებოდ სხვა რამ არაა აღნიშნული, ცვლილებებს და ინტერპრეტაციებს დიდი გავლენა არ მოუხდენია ბანკის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებზე.

გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა ბანკის სააღრიცხვო პერიოდისათვის 2010 წლის 1 იანვრიდან და რომელსაც ბანკი ადრე არ პასუხობდა:

IFRIC 17, არაფულადი აქტივების განაწილება მფლობელებისთვის (ძალაშია წლიურ პერიოდებზე 2009 წლის 1 ივლისიდან). ინტერპრეტაცია განმარტავს, როდის და როგორ უნდა მოხდეს მფლობელებზე არაფულადი აქტივების დივიდენდებზე განაწილების აღიარება. კომპანიამ უნდა შეაფასოს მფლობელებზე არაფულადი აქტივების დივიდენდებზე განაწილების ვალდებულება გასანაწილებელი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით. განაწილებული არაფულადი აქტივების გასხვისებიდან მიღებული მოგების, ან ზარალის აღიარება მოხდება იმ წლის მოგებაში, ან ზარალში, როდესაც კომპანია გადასახდელ დივიდენდს გადაიხდის. IFRIC 17 არ არის მნიშვნელოვანი ბანკის საქმიანობისთვის, რადგანაც ბანკი თავის მფლობელებს არაფულად აქტივებს არ უნაწილებს.

IFRIC 18, კლიენტებისგან აქტივების გადმოცემა (ძალაშია წლიურ პერიოდებზე 2009 წლის 1 ივლისიდან). ინტერპრეტაცია განმარტავს კლიენტებისგან აქტივების გადმოცემის ანგარიშგებას, კერძოდ, იმ პირობებს, რომლებიც აკმაყოფილებს აქტივის განმარტებას; აქტივის აღიარებას და მისი ღირებულების განსაზღვრას თავდაპირველი აღიარებისას; ცალ-ცალკე შეფასებადი მომსახურებების იდენტიფიკაცია (ერთი, ან მეტი მომსახურება გადმოცემული აქტივის სანაცვლოდ); შემოსავლის აღიარება და კლიენტებისგან ნაღდი ფულის გადმოცემის ანგარიშგება. IFRIC 18-ს სავარაუდოდ არ ექნება გავლენა ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

უფლებების ემისიის კლასიფიკაცია - ცვლილება IAS 32-ში (გამოშვებული 2009 წლის 8 ოქტომბერს; ძალაშია წლიურ პერიოდებზე 2010 წლის 1 თებერვლიდან). ეს ცვლილება ფინანსური დერივატივების კატეგორიიდან გამორიცხავს გარკვეული უფლებების ემისიას, რომელზეც შემოსავალი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში.

IAS 27, კონსოლიდირებული და ცალკე მომზადებული ფინანსური ანგარიშები (ცვლილება შევიდა 2008 წლის იანვარში; ძალაშია წლიურ პერიოდებზე 2009 წლის პირველი ივლისიდან). შეცვლილი IAS 27-ის თანახმად კომპანიას მოეთხოვება, მთლიანი საერთო მოგება მიაწეროს “დედობილი” კომპანიის მფლობელებს და აქციათა არასაკონტროლო

პაკეტს (ზემოთ “არასაკონტროლო პაკეტი”), მაშინაც კი თუკი ეს გამოიწვევს არასაკონტროლო პაკეტის დეფიციტურ ბალანსს (ამჟამინდელი სტანდარტის მოთხოვნის თანახმად, ნორმალურზე მეტი ზარალი უმრავლეს შემთხვევაში ნაწილდება “დედობილი” კომპანიის მფლობელებზე). შეცვლილი სტანდარტის მიხედვით სუბსიდიარში “დედობილი” კომპანიის აქციათა პაკეტში ცვლილებები, რომლებიც არ განაპირობებს კონტროლის დაკარგვას, უნდა აღირიცხოს, როგორც კაპიტალზე ტრანზაქციები. იგი ასევე აკონკრეტებს, როგორ უნდა შეაფასოს კომპანიამ სუბსიდიარზე კონტროლის დაკარგვით გამოწვეული ზარალი, ან მოგება. კონტროლის დაკარგვის დღეს, ყოფილ სუბსიდიარში ჩადებული ინვესტიცია უნდა შეფასდეს სამართლიანი ღირებულებით. ბანკის აზრით შეცვლილ სტანდარტს დიდი გავლენა არ ექნება მის ფინანსურ უწყისებზე.

5. ცვლილებები ფას სტანდარტებში და მათი ინტერპრეტაცია (გაგრძელება)

საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტები IFRS 3, ბიზნეს კომბინაციები (შესწორებული 2008 წლის იანვარს; მოქმედი იმ ბიზნეს კომბინაციებისთვის, რომელთათვის შექმნის დღედ ითვლება 2009 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული პირველი ყოველწლიური ანგარიშგების პერიოდის დასაწყისის დღე ან მისი შემდგომი თარიღი). შესწორებული IFRS 3 კომპანიებს არასაკონტროლო პაკეტის IFRS 3 მეთოდის მიხედვით (შემქმნი კომპანიის იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილი) ან სამართლიანი ღირებულებით შეფასების საშუალებას მისცემს. შესწორებული IFRS 3 უფრო დეტალურ ინსტრუქციას იძლევა ბიზნეს კომბინაციებთან მიმართებაში შესყიდვის მეთოდის გამოყენების შესახებ. ამოღებულ იქნა თითოეულ ეტაპზე თითოეული აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულებით შეფასების მოთხოვნა ეტაპობრივი შესყიდვის შემთხვევაში, გუდვილის წილის გამოთვლის მიზნით. ამის ნაცვლად, ეტაპობრივად განხორციელებული ბიზნეს კომბინაციების შემთხვევაში, შემქმნი გადააფასებს საკუთარ სააქციო წილს შექმნილ კომპანიაში მისი შექმნის დღისთვის არსებული ღირებულებით და წლის მოგება-ზარალის უწყისში აღიარებს შედეგად მიღებულ მოგებას ან ზარალს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. შექმნასთან დაკავშირებული ხარჯები ბიზნეს კომბინაციისგან განცალკევებით აღირიცხება და, აქედან გამომდინარე, აღიარებული იქნება როგორც ხარჯი და გუდვილში არ შევა. შემქმნი ვალდებულია შექმნის დღეს აღიაროს ვალდებულება ნებისმიერი პირობითი შესყიდვის განხილვისას. ამ ვალდებულების ღირებულების ცვლილებები შექმნის დღის შემდეგ IFRS-ის მიხედვით იქნება აღიარებული, შესაბამისად, და არა გუდვილის კორექტირების მიხედვით. შესწორებული IFRS 3 იმ ბიზნეს კომბინაციებს ეხება, რომლებიც მხოლოდ ერთობლივ კომპანიებსა და მხოლოდ კონტრაქტის მეშვეობით მიღწეულ ბიზნეს კომბინაციებს მოიცავს. IFRS 3 არ ეხება ბანკს, რადგან აქ ბიზნეს კომბინაცია არ არის მოსალოდნელი.

ჰეჯირებული მუხლები – შესწორება სბს 39-ში, ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება (მოქმედი რეტროსპექტული გამოყენებისას ყოველწლიური პერიოდებისთვის, რომელიც 2009 წლის 1 ივლისს ან 1 ივლისის შემდგომ იწყება). შესწორება განმარტავს, როგორ უნდა გამოიყენებოდეს კონკრეტულ სიტუაციებში ის პრინციპები, რომლებიც განსაზღვრავს, ექვემდებარება თუ არა ჰეჯირებული რისკი ან ფულადი ნაკადების ნაწილი აღიარებას. შესწორება სავარაუდოდ არ იმოქმედებს ბანკის ფინანსურ ანგარიშებზე, რადგან ბანკი არ გამოიყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას.

IFRS , საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების პირველადი მიღება (2008 წლის დეკემბერში მიღებული შესწორების შედეგად, მოქმედი პირველი IFRS ფინანსური ანგარიშგებისთვის იმ პერიოდისთვის, რომელიც 2009 წლის 1 ივლისს ან 1 ივლისის შემდგომ იწყება). IFRS 1 ინარჩუნებს წინა ვერსიის არსს, მაგრამ გარკვეული სტრუქტურული ცვლილებებით, რაც მკითხველს მომავალი ცვლილებების გაგებას უადვილებს და მათთან უკეთესად შეგუების საშუალებას აძლევს. ბანკი მიიჩნევს, რომ შესწორებული სტანდარტი არ ზემოქმედებს მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

ჯგუფის ფულადი საგადახდო ტრანზაქციები აქციების საფუძველზე – შესწორებები IFRS 2-ში, გადახდა აქციების საფუძველზე (მოქმედი ყოველწლიური პერიოდებისთვის, რომელიც 2010 წლის 1 იანვარს ან 1 იანვრის შემდგომ იწყება). შესწორებები კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებში აქციებზე დაფუძნებული გადახდების კლასიფიკაციის განსაზღვრის მკაფიო საფუძველს იძლევა. შესწორებები სტანდარტში აერთიანებს IFRIC 8 და IFRIC 11 ინსტრუქციებს, რაც ამოღებულ იქნა.

შესწორებები განავრცობს IFRIC 11-ში მოცემულ ინსტრუქციას იმ გეგმების შესახებ, რომლებიც წინა ინტერპრეტაციაში არ განიხილებოდა. შესწორებები ასევე განმარტავს სტანდარტის დანართში ჩამოყალიბებულ პირობებს. ბანკი მიიჩნევს, რომ შესწორებები არ იქონებს რაიმე მნიშვნელოვან მატერიალურ ზეგავლენას მის ფინანსურ ანგარიშებზე.

დამატებითი გამონაკლისები პირველადი მიღებისთვის - შესწორებები IFRS -ში, IFRS-ის პირველადი მიღება (მოქმედი ყოველწლიური პერიოდებისთვის, რომელიც 2010 წლის 1 იანვარს ან 1 იანვრის შემდგომ იწყება). შესწორებები ათავისუფლებს კომპანიებს, რომლებიც სრული ღირებულების მეთოდს გამოიყენებენ, IFRS-ის რეტროსპექტული გამოყენებისგან ნავთობისა და გაზის აქტივებთან მიმართებაში, ასევე ათავისუფლებს მიმდინარე საიჯარო ხელშეკრულებების მქონე კომპანიებს ამ კონტრაქტების კლასიფიკაციის გადაფასებისგან IFRIC 4-ის სტანდარტების მიხედვით, რაც 'მოიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას', როცა ადგილობრივი სააღრიცხვო მოთხოვნების გამოყენებამ იგივე შედეგი გამოიღო. შესწორებები ბანკის ფინანსურ ანგარიშებზე ზეგავლენას არ იქონიებს.

5. ცვლილებები ფას სტანდარტებში და მათი ინტერპრეტაცია (გაგრძელება)

საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების ცვლილებები (გამოცემული 2009 წლის აპრილში; შესწორებები IFRS 2, IAS 38, IFRIC 9 და IFRIC 16-ში მოქმედებს ყოველწლიური პერიოდებისთვის, რომელიც 2009 წლის 1 ივლისს ან 1 ივლისის შემდგომ იწყება; შესწორებები IFRS 5, IFRS 8, IAS 1, IAS 7, IAS 17, IAS 36 და IAS 39-ში ყოველწლიური პერიოდებისთვის, რომელიც 2010 წლის 1 იანვარს ან 1 იანვრის შემდგომ იწყება). შესწორებები მოიცავს მნიშვნელოვან ცვლილებებს და განმარტებებს შემდეგ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში: განმარტება, რომ ბიზნესების წვლილი საერთო საკონტროლო ტრანზაქციებსა და ერთობლივი საწარმოების შექმნაში არ შედის IFRS 2-ის კომპეტენციებში; IFRS 5 -ის მიერ დაწესებული ინფორმაციის წარმოდგენის მოთხოვნების განმარტება და სხვა სტანდარტები არამიმდინარე აქტივებისთვის (ან სარელიზაციო ჯგუფები), რომლებიც კლასიფიცირებულია როგორც გასაყიდი აქტივები ან შეწყვეტილი ოპერაციები; მთლიანი აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების თითოეული სეგმენტისთვის ანგარიშგების მოთხოვნა IFRS 8-ის, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი ოდენობების ანგარიშგება რეგულარულად მიეწოდება გადაწყვეტილების მიმდებარე პირს; სბს 1-ის შესწორება კომპანიის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით დარეგულირებული კონკრეტული ვალდებულებების არამიმდინარე კლასიფიკაციის მიზნით; სბს 7-ის შეცვლა იმ კუთხით, რომ საინვესტიციო საქმიანობად მხოლოდ ის დანახარჯები კლასიფიცირდებოდეს, რასაც შედეგად აღიარებული აქტივი მოყვება; კონკრეტული გრძელვადიანი მიწის იჯარების ფინანსურ იჯარად კლასიფიკაცია IAS 17-ის მიხედვით, მაშინაც კი, როდესაც იჯარის ვადის დასასრულისთვის მიწის მფლობელობის უფლება არ გადაეცემა; დამატებითი ინსტრუქციების უზრუნველყოფა სბს 18-თან დაკავშირებით, იმის განსაზღვრის მიზნით, კომპანია მინდობილობის გამცემია, თუ მინდობილი; განმარტება სბს 36-ში, რომ ფულის წარმომქმნელი ერთეული არ უნდა აღემატებოდეს საოპერაციო სეგმენტს აგრეგაციამდე; სბს 38-ს დანართი ბიზნეს კომბინაციისას შექმნილი არამატერიალური აქტივების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრასთან დაკავშირებით; სბს 39-ში შესწორების შეტანა (ი) მასში ოპციონების კონტრაქტების შეტანით, რასაც შედეგად შესაძლოა ბიზნეს კომბინაციები მოყვეს, (იი) ფულადი სახსრების მოძრაობის ჰეჯირების ინსტრუმენტებზე მოგებისა და ზარალის რეკლასიფიკაციის პერიოდის განმარტება წლის მოგება-ზარალის უწყისის მიხედვით და (იიი) განცხადება, რომ წინასწარი გადახდის ოპციონი მჭიდროდაა დაკავშირებული ძირითად ხელშეკრულებასთან, თუ მოქმედების პერიოდში მსესხებელი ანაზღაურებს დამკრედიტებლის ეკონომიკურ ზარალს; IFRIC 9-ში შესწორების შეტანა და განსაზღვრა, რომ საერთო კონტროლის ტრანზაქციებით შექმნილ კონტრაქტებში ჩაშენებული დერივატივები და ერთობლივი საწარმოების ჩამოყალიბება არ შედის მის კომპეტენციებში; და შეზღუდვის მოხსნა IFRIC 16-ში, რომლის მიხედვითაც ჰეჯირების ინსტრუმენტები არ უნდა ექვემდებარებოდეს უცხოურ ოპერაციას, რომელიც თავადაა ჰეჯიბული. ბანკი არ მიიჩნევს, რომ შესწორებები მნიშვნელოვან მატერიალურ ზემოქმედებას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებზე.

შესწორებები სბს 24-ში, დაკავშირებული მხარის შესახებ ინფორმაციის განუღვენება (გამოცემული 2009 წლის ნოემბერში, მოქმედებს ყოველწლიური პერიოდებისთვის, რომელიც 2011 წლის 1 იანვარს ან 1 იანვრის შემდგომ იწყება). სბს 24-ის გადახედვა 2009 წელს მოხდა (ა) დაკავშირებული მხარის განმარტების გამარტივების, მისი მნიშვნელობის განმარტებისა და შეუსაბამობების აღმოფხვრის და (ბ) სამთავრობო კომპანიების ინფორმაციის წარმოდგენისგან ნაწილობრივი გათავისუფლების გზით.

IFRS 9, ფინანსური ინსტრუმენტები ნაწილი 1: კლასიფიკაცია და შეფასება. IFRS 9 2009 წლის ნოემბერში იქნა გამოცემული და ჩაანაცვლა სბს 39-ის ის ნაწილები, რომლებიც

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან იყო დაკავშირებული. ძირითადი მაჩვენებლებია:

- ფინანსური აქტივები შეფასების ორი კატეგორიის მიხედვით უნდა კლასიფიცირდებოდეს: შემდგომ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და შემდგომ ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული. გადაწყვეტილება თავდაპირველი აღიარებისას უნდა მიიღებოდეს. კლასიფიკაცია დამოკიდებულია კომპანიის ფინანსური ინსტრუმენტების მართვის ბიზნეს მოდელსა და ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების მოძრაობის მაჩვენებლებზე.
- ინსტრუმენტის შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს სავალდებულო ინსტრუმენტია და (ი) კომპანიის ბიზნეს მოდელის მიზანს აქტივის ფლობა წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების მოძრაობების ამოღების მიზნით, და (იი) აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების მოძრაობები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს წარმოადგენს (ანუ, მას აქვს მხოლოდ “სესხის ძირითადი მახასიათებლები”). ყველა სხვა სავალდებულო ინსტრუმენტი სამართლიანი ღირებულებით ფასდება მოგება ზარალის მიხედვით.

5. ცვლილებები ფას სტანდარტებში და მათი ინტერპრეტაცია (გაგრძელება)

- ყველა წილობრივი ინსტრუმენტის შემდგომი შეფასება სამართლიანი ღირებულებით უნდა მოხდეს. სავაჭრო მიზნებისთვის ფლობილი წილობრივი ინსტრუმენტი სამართლიანი ღირებულებით ფასდება მოგება ზარალის მიხედვით. ყველა დანარჩენი წილობრივი ინსტრუმენტისთვის თავდაპირველი აღიარებისას შესაძლებელია განხორციელდეს შეუცვლადი არჩევა, არარეალიზებული და რეალიზებული სამართლიანი ღირებულების მოგებისა და ზარალის სხვა მთლიანი შემოსავლის და არა მოგების ან ზარალის მიხედვით აღიარების მიზნით. სამართლიანი ღირებულების მოგება და დანაკარგების მოგებაში ან ზარალში არ ჩაიწერება. ასეთი არჩევა შესაძლებელია ეტაპობრივად ინსტრუმენტების მიხედვით. დივიდენდები წარმოდგენილი უნდა იყოს მოგებაში ან ზარალში, თუ ინვესტიციაზე შემოსავალს წარმოადგენს.
- რადგანაც IFRS 9 სავალდებულოა 2013 წლის 1 იანვრიდან, მისი ვადამდელი მიღებაც ნებადართულია.

ბანკი სტანდარტის მნიშვნელობებს განიხილავს, ზემოქმედებას ბანკზე და ბანკის მიერ მისი მიღების დროზე.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის აღწერილი, ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები ბანკის ფინანსურ ანგარიშებზე მნიშვნელოვან ზემოქმედებას არ მოახდენს.

6. შედარებითი მონაცემები

საჭიროების შემთხვევაში, მოხდა შესაბამისი ციფრების კორექტირება მიმდინარე წლის ოდენობებთან შესაბამისობის მიზნით.

შესწორებული სბს 1, *ფინანსური ანგარიშების პრეზენტაცია*, რომელიც 2009 წლის 1 იანვარს შევიდა ძალაში, კომპანიებისგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს მოითხოვს შედარებითი პერიოდის დასაწყისის მდგომარეობით ('ფინანსური მდგომარეობის შესავალი ანგარიში'), როდესაც კომპანია ხელმეორედ აქვეყნებს რეტროსპექტულ ანგარიშს ან როცა ახდენს მუხლების რეკლასიფიკაციას საკუთარ ფინანსურ ანგარიშებში. ფინანსური მდგომარეობის შესავალი ანგარიში ამ ფინანსურ ანგარიშებში წარმოდგენილია 2009 წლის 1 იანვრიდან მიღებული შესწორებული სბს 1-ის მიხედვით პრეზენტაციაში შეტანილი ცვლილებების შედეგად, მთლიანი შემოსავლის ანგარიშის ჩათვლით.

ფინანსური მდგომარეობის დამატებითი შესავალი ანგარიშის წარდგენის მოთხოვნა, როცა კომპანიამ ხელმეორედ გამოაქვეყნა ანგარიში ან რეკლასიფიკაცია მოახდინა, მოიცავს ინფორმაციის წარმოდგენასაც დაკავშირებულ შენიშვნებში. მენეჯმენტმა განიხილა ამ საკითხის არსებითობა და დაადგინა, რომ კომპანიისთვის საკმარისია ასეთი ინფორმაციის მხოლოდ იმ შენიშვნებში წარმოდგენა, რომლებზეც ზეგავლენა იქონია ხელახალმა ანგარიშებამ ან რეკლასიფიკაციამ და განაცხადა ფინანსურ ანგარიშებში, რომ სხვა შენიშვნებზე ხელახალმა ანგარიშებამ ან რეკლასიფიკაციამ ზეგავლენა არ იქონია. ამრიგად, შენიშვნების არ შეტანა ფინანსური მდგომარეობის დამატებით შესავალ ანგარიშში, მენეჯმენტის აზრით, არ არის არსებითი.

6. შედარებითი მონაცემები (გაგრძელება)

რეკლასიფიკაციების შედეგი პრეზენტაციის მიზნებისთვის შემდეგია:

'000 ლარი	თავდაპირველ ად წარმოდგენი ლი 2008	რეკლასიფიკა ცია	რეკლასიფიცი რებული 2008
მოგება და ზარალი			
საპროცენტო შემოსავალი	96,280	2,966	99,246
საპროცენტო ხარჯი	(37,295)	(307)	(37,602)
საკომისიო შემოსავალი	6,679	(1,190)	5,489
საკომისიო ხარჯი	(2,597)	307	(2,290)
საოპერაციო ხარჯები	(51,221)	401	(50,820)
სხვა ტრანზაქციებზე გაუარესების ზარალის რეზერვი	273	(273)	-
ზარალს გამოკლებული მოგება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისგან სამართლიანი ღირებულებით მოგება ზარალის მიხედვით	-	(52)	(52)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	4,533	(1,852)	2,681
ფინანსური პოზიციის ანგარიში			
კლიენტებზე გაცემული სესხები	505,455	(4,173)	501,282
არამატერიალური აქტივები	-	296	296
სხვა აქტივები	5,021	(918)	4,103
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	243,245	(221,100)	22,145
სხვა ნასესხები სახსრები	8,880	220,644	229,524
რეზერვები	-	131	131
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	4,655	(4,218)	437
სუბორდინირებული ვალი	41,420	(166)	41,254

მნიშვნელოვანი ცვლილებები პრეზენტაციაში შემდეგი მიზეზებისგან გამომდინარეობდა:

- ჯარიმა 1,190 ათასი ლარის ოდენობის სესხების ვადამდელი გადახდისთვის (2007: 1,215 ათასი) და საურავები ვადაგადაცილებულ სესხებზე 1,776 ათასი ლარის ოდენობით (2007: 1,641 ათასი), რაც ადრე საკომისიო შემოსავალში შედიოდა და სხვა საოპერაციო შემოსავლის გამოკლებით ახლა საპროცენტო შემოსავალშია წარმოდგენილი;
- გაცემის საკომისიოს არაამორტიზირებული ნაშთი 4,173 ათასი ლარის ოდენობით (2007: 3,076 ათასი), რაც ადრე სხვა ფინანსურ ვალდებულებებში იყო შეტანილი და ახლა კლიენტებზე გაცემულ სესხებშია წარმოდგენილი კლიენტებისთვის სესხების პრეზენტაბელურობის გაზრდის მიზნით;
- სხვა ბანკების მიმართ არსებული 221,100 ათასი ლარის ოდენობის ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია (2007: 153,911 ათასი) სხვა ნასესხებ ფულად სახსრებზე, ნასესხები სახსრების უკეთესი პრეზენტაციის მიზნით.

2009 წელს მენეჯმენტმა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის პრეზენტაცია პირდაპირი მეთოდიდან არაპირდაპირ მეთოდად შეცვალა, პროგრედიტ პოლდინგის, ერთპიროვნული აქციონერის, მოთხოვნის მიხედვით. შესაბამისად, მოხდა 2008 წლის ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის რეკლასიფიკაცია 2009 წლის

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

პრეზენტაციასთან შესაბამისობის მიზნით. ზემოხსენებული სხვა ბანკებისადმი ვალდებულებების სხვა ნასესხებ ფულად სახსრებად რეკლასიფიკაციის გამო, ფულადი სახსრების მოძრაობების 2008 წლის ანგარიშში შემდეგი რეკლასიფიკაცია გაკეთდა:

'000 ლარი	თავდაპირველად წარმოდგენილი 2008	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული 2008
ნაღდი ფულის ნაკადი	(6,698)		
საოპერაციო საქმიანობისგან		(17,149)	(23,847)
ნაღდი ფულის ნაკადი საფინანსო	25,772		
საქმიანობისგან		17,149	42,921

ნებისმიერი ცვლილება ამ ფინანსურ ანგარიშებში მოითხოვს ბანკის მენეჯმენტის დასტურს, რომელმაც ამ ფინანსური ანგარიშების გამოქვეყნების ნებართვა გასცა.

7. ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები

ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები შემდეგ მუხლებს მოიცავს:

'000 ლარი	2009	2008
ხელთ არსებული ნაღდი ფული	46,477	35,542
ნაშთები სებ-ში გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	37,312	31,468
სებ-ის დეპოზიტების სერტიფიკატი	9,981	-
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები სებ-ში	14,169	11,546
ნაღდი ფული სულ	107,939	78,556

საქართველოს მთავრობის სუვერენული საკრედიტო რისკის რეიტინგი 2009 წელს Fitch – ის სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით იყო მოკლევადიანი “B” და გრძელვადიანი “B+” (2008: მოკლევადიანი “B” და გრძელვადიანი “B+”).

შემდეგი ნაღდი ფულის ეკვივალენტები მიხნეულია ნაღდ ფულად ნაღდი ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშისთვის:

'000 ლარი	2009	2008
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები	107,939	78,556
სხვა ბანკებისგან მისაღები სამ თვემდე დაფარვის ვადით (შენიშვნა 8)	36,441	43,993
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში, რომელიც ნაღდ ფულად არ კლავიფიცირდება ნაღდი ფულის მოძრაობის ანგარიშისთვის	(14,169)	(11,546)
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები ნაღდი ფულის მოძრაობის ანგარიშისთვის	130,211	111,003

ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი 28-ე შენიშვნაშია მოცემული.

8. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

'000 ლარი	2009	2008
სხვა ბანკებისგან მისაღები OECD ქვეყნებში	36,318	50,355
სხვა ბანკებისგან მისაღები არა-OECD ქვეყნებში	788	2,557
სულ	37,106	52,912

შემდეგი ცხრილი აჩვენებს სხვა ბანკებისგან მისაღებლების საკრედიტო რეიტინგების დეტალებს:

'000 ლარი	საკრედიტო რეიტინგები					სულ
არც ვადაგადაცილებული არც გაუარესებული	AA	A	BBB	<BBB	ურეიტინგო	
2009 წლის 31 დეკემბერი	676	12,969	22,788	673	-	37,106
2008 წლის 31 დეკემბერი	4,186	16,934	28,736	229	2,827	52,912

საკრედიტო რეიტინგები ემყარება Standard & Poor's რეიტინგებს. 2009 წელს მოლიანად იქნა ამოღებული 2,827 ათასი ლარი, რომელიც 2008 წელს წარმოდგენილი იქნა, როგორც “ურეიტინგო”.

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი 28-ე შენიშვნაშია მოცემული, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ – 32-ე შენიშვნაში.

9. გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

ყველა ფასიანი ქაღალდი, რომელიც არ არის აღიარებული როგორც ფინანსური აქტივი სამალთლიანი ღირებულებით მოგება ზარალის უწყისის მიხედვით, კლასიფიცირდება როგორც გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები. საბალანსო უწყისის ეს მუხლი ძირითადად ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფასიან ქაღალდებს მოიცავს, რომელთა უმრავლესობა სახაზინო ვექსილებია.

'000 ლარი	2009	2008
საქართველოს მთავრობის სახაზინო ვექსილები	3,922	-
წილი კომპანიებში არა-OECD ქვეყნებში	435	435
გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები სულ	4,357	435

საქართველოს მთავრობის სუვერენული საკრედიტო რისკის რეიტინგი 2009 წელს Fitch – ის სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით იყო მოკლევადიანი “B” და გრძელვადიანი “B+” (2008: მოკლევადიანი “B” და გრძელვადიანი “B+”).

წილი კომპანიებში არა-OECD ქვეყნებში მოიცავს:

'000 ლარი	საკუთრების წილი	2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობი თ	საკუთრების წილი	2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობი თ
პროგრედიტ აკადემია მაკედონიაში	8.33%	236	8.33%	236
სს კრედიტ ინფო საქართველო	16.63%	95	16.63%	95
სს საქართველოს გაერთიანებული კლირინგ ცენტრი	6.25%	54	6.25%	54
სს ამერიკული აკადემია თბილისში	5.38%	50	5.38%	50
სულ		435		435

სააქციო ინვესტიციები ხორციელდება 435 ათასი ლარის ღირებულებით (2008: 435 ათასი). ინვესტიციის მიმღებს არ გამოუქვეყნებია უახლესი ფინანსური ინფორმაცია საკუთარი ოპერაციების შესახებ, მისი წილი არ არის ქვოტირებული და უახლესი სავაჭრო ფასები არ არის საჯაროდ ხელმისაწვდომი. მენეჯმენტს არ შეუძლია საიმედოდ შეაფასოს სააქციო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულება. ბანკი უახლოეს მომავალში არ აპირებს ამ აქციების რეალიზაციას.

გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავდა სავალდო ფასიან ქაღალდებს 3,922 ათასი ლარის (2008: ნული) საბალანსო ღირებულებით, რომლითაც არ ხდება საჯარო ვაჭრობა. ადგილობრივი ფინანსური ბაზრების თავისებურების გამო, ამ ინვესტიციების მიმდინარე საბაზრო ღირებულების მიღება არ არის შესაძლებელი. სამართლიანი ღირებულება ინვესტიციის დისკონტირებულ ფულად ნაკადებზე მითითებით ფასდება, მთავრობის მიერ წლის ბოლოსთვის მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის განსაზღვრული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების გამოყენებით.

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

ცვლილებები გასაყიდად ხელმისაწვდომ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებში

'000 ლარი	საქართველოს თავრობის სახაზინო ვექსილები	აქციები	სულ
ნაშთი 2009 წლის 1 იანვრისთვის	-	435	435
შესყიდვებს გამოკლებული დისკონტები	3,920	-	3,920
დარიცხული პროცენტი	2	-	2
ნაშთი 2009 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,922	435	4,357

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი სავალდ ფასიანი ქაღალდებისთვის 28-ე შენიშვნაშია მოცემული.

10. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კლიენტთა სესხების კონცენტრაცია კლასებისა და თავდაპირველი მოცულობის მიხედვით შემდეგია:

'000 ლარი	მთლიანი თანხა	გაუარესების რეზერვი	წმინდა თანხა	მთლიანი პორტფელის წილი	დაუფარავი სესხების რაოდენობა	მთლიანი თანხის წილი
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით						
ბიზნეს სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	84,935	(2,731)	82,204	15.9%	27,079	42.3%
სესხები 10 000-დან 50 000 აშშ დოლარამდე	126,412	(4,897)	121,515	23.7%	6,858	10.7%
სესხები 50 000-დან 150 000 აშშ დოლარამდე	96,982	(2,362)	94,620	18.2%	1,905	3.0%
სესხები 150 000 აშშ დოლარს ზევით	160,677	(5,150)	155,527	30.1%	1,321	2.1%
ბიზნეს სესხები სულ	469,007	(15,140)	453,866	87.8%	37,163	58.1%
აგრო სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	11,201	(242)	10,959	2.1%	5,332	8.3%
სესხები 10 000-დან 50 000 აშშ დოლარამდე	4,388	(178)	4,210	0.8%	245	0.4%
სესხები 50 000-დან 150 000 აშშ დოლარამდე	1,764	(27)	1,737	0.3%	24	0.0%
სესხები 150 000 აშშ დოლარს ზევით	655	(9)	646	0.1%	5	0.0%
აგრო სესხები სულ	18,008	(456)	17,551	3.4%	5,606	8.8%
ბინის კეთილმოწყობის სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	15,462	(292)	15,170	2.9%	9,340	14.6%
სესხები 10 000-დან 50 000 აშშ დოლარამდე	9,850	(255)	9,595	1.8%	562	0.9%
სესხები 50 000-დან 150 000 აშშ დოლარამდე	1,549	(22)	1,527	0.3%	33	0.1%
სესხები 150 000 აშშ დოლარს ზევით	184	(3)	181	0.0%	4	0.0%
ბინის კეთილმოწყობის სესხები სულ	27,045	(572)	26,473	5.1%	9,939	15.5%

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

სამომხმარებლო სესხები						
სესხები 10 000 აშშ						
დოლარამდე	6,852	(107)	6,745	1.3%	9,714	15.2%
სესხები 10 000-დან 50 000						
აშშ დოლარამდე	383	(6)	377	0.1%	57	0.1%
სესხები 50 000-დან 150 000						
აშშ დოლარამდე	241	(3)	238	0.0%	5	0.0%
სესხები 150 000 აშშ						
დოლარს ზევით	-	-	-	0.0%	-	0.0%
სამომხმარებლო სესხები სულ	7,476	(116)	7,359	1.4%	9,776	15.3%
სხვა სესხები						
სესხები 10 000 აშშ						
დოლარამდე	3,353	(93)	3,260	0.6%	967	1.5%
სესხები 10 000-დან 50 000						
აშშ დოლარამდე	8,322	(233)	8,089	1.6%	517	0.8%
სესხები 50 000-დან 150 000						
აშშ დოლარამდე	739	(10)	729	0.1%	25	0.0%
სესხები 150 000 აშშ						
დოლარს ზევით	-	-	-	-	-	0.0%
სხვა სესხები სულ	12,414	(336)	12,078	2.3%	1,509	2.4%
სულ	533,949	(16,621)	517,328	100%	63,993	100.0%

10. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

'000 ლარი	მთლიანი თანხა	გაუარესების რეზერვი	წმინდა თანხა	მთლიანი პორტფელის წილი	დაუფარავი სესხების რაოდენობა	მთლიანი თანხის წილი
2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით						
ბიზნეს სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	89,320	(5,557)	83,763	16.7%	36,758	55.6%
სესხები 10 000-დან 50 000 აშშ დოლარამდე	122,739	(4,951)	117,788	23.5%	4,062	6.1%
სესხები 50 000-დან 150 000 აშშ დოლარამდე	85,615	(4,475)	81,140	16.2%	671	1.0%
სესხები 150 000 აშშ დოლარს ზევით	162,645	(2,943)	159,702	31.9%	164	0.2%
ბიზნეს სესხები სულ	460,319	(17,926)	442,393	87.7%	41,655	62.9%
აგრო სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	8,781	(1,050)	7,731	1.5%	4,469	6.8%
სესხები 10 000-დან 50 000 აშშ დოლარამდე	4,814	(203)	4,611	0.9%	101	0.2%
სესხები 50 000-დან 150 000 აშშ დოლარამდე	1,192	(295)	897	0.2%	6	0.0%
სესხები 150 000 აშშ დოლარს ზევით	498	(5)	493	0.1%	1	0.0%
აგრო სესხები სულ	15,285	(1,553)	13,732	3.3%	4,577	6.9%
ბინის კეთილმოწყობის სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	15,873	(530)	15,343	3.1%	10,025	15.2%
სესხები 10 000-დან 50 000 აშშ დოლარამდე	9,622	(152)	9,470	1.9%	250	0.4%
სესხები 50 000-დან 150 000 აშშ დოლარამდე	1,526	(9)	1,517	0.3%	5	0.0%
სესხები 150 000 აშშ დოლარს ზევით	757	(7)	750	0.1%	2	0.0%
ბინის კეთილმოწყობის სესხები სულ	27,778	(698)	27,080	5.4%	10,282	15.6%
სამომხმარებლო სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	6,113	(130)	5,983	1.2%	4,590	7.0%
სესხები 10 000-დან 50 000 აშშ დოლარამდე	345	(5)	340	0.1%	13	0.0%
სესხები 50 000-დან 150 000 აშშ დოლარამდე	364	(5)	359	0.1%	2	0.0%
სამომხმარებლო სესხები სულ	6,822	(140)	6,682	1.3%	4,605	7.0%
სხვა სესხები						
სესხები 10 000 აშშ დოლარამდე	3,556	(138)	3,418	0.7%	4,783	7.2%

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

სესხები 10 000-დან 50 000 აშშ დოლარამდე	7,281	(153)	7,128	1.4%	177	0.3%
სესხები 50 000-დან 150 000 აშშ დოლარამდე	779	(5)	774	0.2%	3	0.0%
სესხები 150 000 აშშ დოლარს ზევით	77	(2)	75	0.0%	1	0.0%
სხვა სესხები სულ	11,693	(298)	11,395	2.3%	4,964	7.5%
სულ	521,897	(20,615)	501,282	100.0%	66,083	100.0%

შემდეგ ცხრილში მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების შესაძლო გაუარესების რეზერვის განაწილება სესხების კლასების მიხედვით:

'000 ლარი	ბინის					
	ბიზნეს	აგრო	კეთილმო წყობის	სამომხმა რეზლო	სხვა	სულ
სესხებზე გაუარესების რეზერვი 2008 წლის 1 იანვრისთვის	13,289	1,319	535	124	315	15,582
სესხებზე გაუარესების რეზერვი წლის განმავლობაში	6,101	175	221	32	60	6,589
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხა	(4,427)	(25)	(163)	(38)	(96)	(4,749)
ჩამოწერილი აქტივების ამოღება	2,963	84	105	22	19	3,193
სესხებზე გაუარესების რეზერვი 2008 წლის 31 დეკემბრისთვის	17,926	1,553	698	140	298	20,615
სესხებზე გაუარესების რეზერვი წლის განმავლობაში	1,057	(757)	7	3	1	311
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხა	(5,731)	(408)	(225)	(53)	(132)	(6,548)
ჩამოწერილი აქტივების ამოღება	1,888	68	92	26	169	2,243
სესხებზე გაუარესების რეზერვი 2009 წლის 31 დეკემბრისთვის	15,140	456	572	116	336	16,621

გარდა გაუარესებით გამოწვეული ზარალის განსაკუთრებული რეზერვისა იმ დებიტორულ დავალიანებაზე, რომლის გაუარესების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს, შეიქმნა რეზერვი კლიენტთა იმ სასესხო პორტფელთან დაკავშირებული გაუარესებით გამოწვეული ზარალის დასაფარად, რომელიც გაწეულია, მაგრამ იდენტიფიცირებული არ არის. სესხების გაუარესების რეზერვი შემდეგნაირადაა განაწილებული:

'000 ლარი	2009	2008
ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი გაუარესებული სესხების რეზერვი	4,400	6,823
ინდივიდუალურად უმნიშვნელო გაუარესებული სესხების რეზერვი	4,855	6,610
კოლექტიურად შეფასებული სესხების რეზერვი	7,366	7,182
სულ	16,621	20,615

სესხების თითოეული ჯგუფის ანალიზი დეტალურად 28-ე შენიშვნაშია განხილული.

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

გადაუხდელი სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2009 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით შემდეგნაირია:

'000 ლარი	ბიზნეს	აგრო	საცხოვრ ებელი ფართის კეთილმო წყობის	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუარესებული						
< 10,000 აშშ დოლარი	83,264	11,345	15,169	6,481	3,313	119,572
10,000-დან 50,000 აშშ დოლარამდე	118,932	4,164	9,590	623.01	8,072	141,381
50,000 -დან 150,000 აშშ დოლარამდე	92,749	1,267	1,551	242	744	96,553
>150,000 აშშ დოლარი – ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე მსესხებლები	96,317	398	294	9	63	97,081
>150,000 აშშ დოლარი – ორ წელზე ნაკლები საკრედიტო ისტორიის მქონე ახალი მსესხებლები	62,443	379	3	9	0	62,834
- 2009 წელს რესტრუქტურისებული სესხები	7,259	380	315	103	64	8,121
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუარესებული	460,965	17,933	26,922	7,467	12,256	525,542
გაუარესწებულად ინდივიდუალურად განსაზღვრული სესხები (მთლიანი)						
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	2,721	46	36	9	59	2,871
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	2,500	31	87	-	99	2,717
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	2,821	-	-	-	-	2,821
ინდივიდუალურად გაუარესებული სესხები (მთლიანი) სულ	8,042	77	123	9	158	8,409
გაუარესების ნაკლები რეზერვები	(15,140)	(456)	(572)	(116)	(336)	(16,621)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები სულ	453,866	17,551	26,473	7,359	12,078	517,328

10. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

გადაუხდელი სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2008 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით შემდეგნაირია:

'000 ლარი	ბიზნეს	აგრო	საცხოვრებელი ფართის კეთილმოწყობის	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
არც გადაგადაცილებული, არც გაუარესებული						
< 10,000 აშშ დოლარი	83,688	8,051	15,792	5,474	3,571	116,576
10,000 -დან 50,000 აშშ დოლარამდე	120,520	4,626	9,552	652	7,241	142,591
50,000 -დან 150,000 აშშ დოლარამდე	81,131	862	1,527	309	777	84,606
>150,000 აშშ დოლარი – ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე მსესხებლები	60,379	5	256	217	-	60,857
>150,000 აშშ დოლარი – ორ წელზე ნაკლები საკრედიტო ისტორიის მქონე ახალი მსესხებლები	97,532	497	350	120	3	98,502
- 2008 წელს რესტრუქტურირებული სესხები	12,272	858	160	30	-	13,320
არც გადაგადაცილებული, არც გაუარესებული	455,522	14,899	27,637	6,802	11,592	516,452
გაუარესწებულად ინდივიდუალურად განსაზღვრული სესხები (მთლიანი)						
- 30 -დან 90 დღემდე გადაგადაცილებული	3,249	371	79	20	93	3,812
- 91 -დან 180 დღემდე გადაგადაცილებული	1,476	15	62	-	8	1,561
- 181 -დან 360 დღემდე გადაგადაცილებული	72	-	-	-	-	72
ინდივიდუალურად გაუარესებული სესხები (მთლიანი) სულ	4,797	386	141	20	101	5,445
გაუარესების ნაკლები რეზერვები	(17,926)	(1,553)	(698)	(140)	(298)	(20,615)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები სულ	442,393	13,732	27,080	6,682	11,395	501,282

2009 წლის მდგომარეობით, არ აღინიშნებოდა არც გადაგადაცილებული, არც გაუარესებული სესხები (2008: ნული). გაუარესებულ სესხებად კლასიფიცირდება სესხები, რომლებიც 30 დღეზე მეტად გადაგადაცილებულია. 30 დღეზე ნაკლებად გადაგადაცილებულია სესხები მიჩნეულია მიმდინარედ.

არც გადაგადაცილებული და არც გაუარესებული, მაგრამ რესტრუქტურირებული სესხები წარმოადგენს იმ სესხების სააღრიცხვო ღირებულებას, რომლის პირობები

ხელახლა შეთანხმდა და რომელიც სხვაგვარად ვადაგადაცილებულად ან გაუარესებულად ჩაითვლებოდა.

2009 წლის მდგომარეობით, დარიცხული პროცენტი გაუარესებულ სესხებზე შეადგენდა 269 ათას ლარს (2008: 721 ათასი ლარი). 2009 წლის მდგომარეობით, დარიცხული პროცენტი ვადაგადაცილებულ სესხებზე შეადგენდა 83 ათას ლარს (2008: 66 ათასი ლარი).

დეტალური ინფორმაცია საკრედიტო რისკების მართვისა და კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზის შესახებ იხილეთ 28-ე შენიშვნაში. ინფორმაცია უზრუნველყოფის შესახებ მოცემულია 28-ე შენიშვნაში.

ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ მოცემულია 28-ე შენიშვნაში.

11. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების განაწილება მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

'000 ლარი	2009	2008
პროგრამული უზრუნველყოფა		
შესყიდვის მთლიანი ხარჯები	989	1,009
დაგროვილი ცვეთა	(693)	(539)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	296	470
1 იანვრის მდგომარეობით		
ზრდა	2,992	112
განკარგვა	-	(132)
შესყიდვის ხარჯები სულ	3,981	989
ცვეთა წლისთვის	(525)	(196)
განკარგვა	-	42
დაგროვილი ცვეთა	1,218	693
წმინდა საბალანსო ღირებულება		
31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,763	296

12. ძირითადი საშუალებები

ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა შემდეგნაირად არის განაწილებული:

'000 ლარი	მიწა და შენობები	ლიზინგის რეკონსტრუქცია	მშენებარე აქტივები	ავეჯი და ინვენტარი	კომპიუტერი და სხვა აღჭურვილობა	სულ
შესყიდვის მთლიანი ხარჯები	12,308	3,512	1,291	5,403	12,127	34,641
დაგროვილი ცვეთა	(852)	(1,405)	-	(2,483)	(5,666)	(10,406)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2008 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	11,456	2,107	1,291	2,920	6,461	24,235
გადაცემა	2,234	911	(3,441)	232	64	-
ზრდა	14,681	24	2,403	2,421	3,540	23,069
განკარგვა	(6)	(94)	(74)	(21)	(624)	(819)
სულ შესყიდვის ხარჯები	29,217	4,353	179	8,035	15,107	56,891
ცვეთა წლისთვის	(296)	(533)	-	(1,177)	(2,428)	(4,434)
განკარგვა	-	82	-	9	446	537
დაგროვილი ცვეთა	(1,148)	(1,856)	-	(3,651)	(7,648)	(14,303)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	28,069	2,497	179	4,384	7,459	42,588
გადაცემა	1,356	170	(1,876)	194	157	1
ზრდა	273	160	4,942	1,243	1,013	7,631
განკარგვა	(5)	(251)	(35)	(112)	(712)	(1,115)
შესყიდვის ხარჯები სულ	30,841	4,432	3,210	9,360	15,565	63,408
ცვეთა წლისთვის	(406)	(517)	-	(1,449)	(2,703)	(5,075)
რეალიზაცია	-	203	-	103	607	913
დაგროვილი ცვეთა	(1,554)	(2,170)	-	(4,997)	(9,744)	(18,465)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	29,287	2,262	3,210	4,363	5,821	44,943

2009 წელს მოხდა 167 ათასი ლარის ოდენობის სასესხო საშუალებების კაპიტალიზაცია (2008: ნული). თანხა გამოთვლილია 10%-იანი განაკვეთით, რაც 2008 წლის დეკემბერში მიღებული სესხის საპროცენტო განაკვეთს წარმოადგენს და ნაწილობრივ გამოყენებულ იქნა ახალი სათავო ოფისის შენობის, რომლის მშენებლობაც 2009 წელს დაიწყო, კაპიტალ დანახარჯების დასაფინანსებლად.

13. სხვა აქტივები

2009 წლის მდგომარეობით, სხვა აქტივებია:

'000 ლარი	2009	2008
დებიტორული დავალიანება – შემდგომ ამოღებული ან დაფარული სხვა - შემდგომ ამოღებული	1,990	373
	611	-
ფინანსური აქტივები სულ	2,601	373
<i>არა მიმდინარე</i>		
წინასწარი გადახდა მშენებლობისთვის	4,445	2,695
მფლობელობაში დაბრუნებული ქონება	277	251
სხვა სასაქონლო-მატერიალური აქტივები	179	302
<i>მიმდინარე</i>		
მოთხოვნები საბაჟოდან და საგადასახადოდან	44	402
მოთხოვნები სადაზღვევო პოლისებზე	94	80
არაფინანსური აქტივები სულ	5,039	3,730
სულ	7,640	4,103

2009 წელს მფლობელობაში დაბრუნებულ ქონებაზე აღინიშნა გაუფასურების აღდგენა, რაც 208 ათას ლარს შეადგენდა (148 ათასი ლარი 2008 წელს).

ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ მოცემულია 32-ე შენიშვნაში.

14. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ ძირითადად შიდასაბანკო ბაზარზე მიღებულ მოკლევადიან სესხებს მოიცავს.

'000 ლარი	2009	2008
ბანკები OECD ქვეყნებში	484	5,509
ბანკები არა OECD ქვეყნებში	9	16,636
სულ	493	22,145

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 28-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 32-ე შენიშვნაში.

15. რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები მოგებაში
ანზარაღში ასახვით

დერივატივების უარყოფითი საბაზრო ღირებულებები საბალანსო უწყისის “ფინანსური ვალდებულებები სამართლიანი ღირებულებით მოგებისა და ზარალის მიხედვით” მუხლში შედის. ეს მუხლი დერივატიული ჰეჯირების ინსტრუმენტების მხოლოდ უარყოფით სამართლიან ღირებულებებს მოიცავს, ძირითადად სავალუტო სვოპებს ევრო/აშშ დოლარში.

16. კლიენტთა ანგარიშები

კლიენტთა ანგარიშები მოიცავს მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, შემნახველ ანაბრებსა და ვადიან ანაბრებს. შემდეგ ცხრილში კლასიფიცირებულია კლიენტთა ჯგუფები:

'000 ლარი	2009	2008
მიმდინარე ანგარიშები	87,213	56,434
-ფიზიკური პირები	28,538	17,207
-იურიდიული პირები	58,675	39,227
შემნახველი ანგარიშები	105,239	83,292
-ფიზიკური პირები	91,238	73,431
-იურიდიული პირები	14,001	9,861
ვადიანი სადეპოზიტო ანგარიშები	190,903	153,870
-ფიზიკური პირები	168,083	123,171
-იურიდიული პირები	22,820	30,699
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	1,038	-
სულ	384,393	293,596

კატეგორია “იურიდიული პირები” მოიცავს ვალდებულებებს არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და საჯარო სექტორის ინსტიტუტების მიმართ.

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 28-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 32-ე შენიშვნაში.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტთა ანგარიშების კლასიფიკაცია ეკონომიკური სექტორების მიხედვით:

'000 ლარი	2009	2008
ფიზიკური პირები	288,006	232,228
ვაჭრობა და მომსახურება	56,715	31,190
მშენებლობა	3,200	3,514
ტრანსპორტი და კომუნიკაციები	2,457	1,431
სამთო მრეწველობა და წიაღისეულების მოპოვება	870	1,229
სოფლის მეურნეობა და მეტყვეობა	445	845
სხვა	32,700	23,159

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

სულ	384,393	293,596

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტთა ანგარიშებში შედის გარანტიებისა და აკრედიტივების თანახმად შეუცვლად ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით მიღებული დეპოზიტები 804 ათასი ლარის ოდენობით (2008: 1,522 ათასი ლარი). იხილეთ 31-ე შენიშვნა.

17. სხვა ნასესხები სახსრები

ვალდებულებები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ბანკისთვის დაფინანსების მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს. ამ მუხლში წარმოდგენილია საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული საშუალო და გრძელვადიანი სესხები.

ცხრილში მოცემულია დეტალური კლასიფიკაცია ამ მუხლისთვის.

'000 ლარი			
ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთებით	Due	2009	2008
სს პროგრედიტ ჰოლდინგი	4 წლამდე	42,755	87,993
Blue Orchard Loan for Development 2006-1 S.A	4 წელზე მეტი	33,899	33,521
გლობალური მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია (GMF) Nederlandse Financierings-Maatschappij voorontwikkelingslanden N.V. ("FMO")	4 წელზე მეტი	12,703	12,562
Societe d'investissement a capital variable ("SICAV")	4 წლამდე	9,813	14,555
Kreditanstalt für Wiederaufbau ("KFW")	4 წელზე მეტი	8,549	8,454
საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო Credit Suisse Microfinance Fund Management Company ("CSMFMC" (ResponsAbility))	4 წელზე მეტი	6,595	10,413
საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო	4 წელზე მეტი	5,018	5,018
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	4 წლამდე	4,286	4,238
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია ("IFC")	4 წელზე მეტი	3,732	3,862
სესხები სხვა ბანკებისა და საფინანსო ორგანიზაციებისგან	4 წელზე მეტი	-	851
ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთებით სულ		127,350	187,302
ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთებით			
Kreditanstalt für Wiederaufbau ("KFW")	4 წელზე მეტი	20,172	-
შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკი ("BSTDB")	3 წლამდე	17,128	17,081
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი ("EBRD")	3 წლამდე	-	25,141
ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთებით სულ		37,300	42,222
სულ		164,650	229,524

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 28-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 32-ე შენიშვნაში.

18. სხვა ფინანსური ვალდებულებები

'000 ლარი	2009	2008
კრედიტორული დავალიანება	832	-
ვალდებულებები თანამშრომლების მიმართ	36	72
გადასახდელი დივიდენდები	86	86
სხვა	165	279
სულ	1,119	437

კრედიტორული დავალიანება მოიცავს პროგრამული უზრუნველყოფის მომწოდებლის მიმართ გადასახდელ 695 ათას ლარს (2008: ნული). მომწოდებელთან დადებული კონტრაქტის პირობების მიხედვით, ანგარიშსწორება უნდა მოხდეს 2010 წლის დასასრულს.

19. რეზერვები გარესაბალანსო მუხლებისთვის

'000 ლარი	2009	2008
რეზერვები გარე საბალანსო უწყისის მუხლებისთვის	109	131
სულ	109	131

რეზერვი წლის განმავლობაში შემდეგნაირად განაწილდა:

'000 ლარი	2009	2008
1 იანვრის მდგომარეობით	131	146
რეზერვი წლის განმავლობაში	193	266
გამოუყენებელი რეზერვის გათავისუფლება	(215)	(281)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	109	131

რეზერვები ძირითადად არასაბალანსო უწყისის პუნქტებს მოიცავს, მაგალითად, გარანტიები.

20. მოგების გადასახადი

მოგება-ზარალში აღრიცხული საშემოსავლო გადასახადების ხარჯები წლისთვის მოიცავს:

'000 ლარი	2009	2008
მიმდინარე გადასახადებს	1,904	2,047
გადავადებულ გადასახადებს	1,717	528
საშემოსავლო გადასახადების ხარჯები წლისთვის	3,621	2,575

საშემოსავლო გადასახადის განაკვეთი ბანკის 2009 წლის მოგების უმეტესი ნაწილისთვის 13%-ია (2008: 15%). საშემოსავლო გადასახადის განაკვეთი შვილობილი კომპანიის მოგების უმეტესი ნაწილისთვის 15% იყო (2008: 15%). ქვემოთ შესაბამისობაშია მოყვანილი მოსალოდნელი და ფაქტობრივი გადასახადები:

'000 ლარი	2009	2008
გადასახადი მოგებამდე	23,442	16,153
თეორიული გადასახადი განსაზღვრული 15%-იანი განაკვეთით (2008: 15%)	3,516	2,423
მუხლები, რომლებიც დაქვითვას ან დაბეგვრას არ ექვემდებარება:		
- შემოსავალი, რომელიც დაბეგვრას არ ექვემდებარება	(6)	(735)
- არასაგადასახადო ხარჯები, რომელიც გამოკვეთვას არ ექვემდებარება	111	887
წლის საშემოსავლო საგადასახადო ხარჯები	3,621	2,575

20. მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

განსხვავებები IFRS-ისა და საქართველოს ოფიციალური საგადასახადო ნორმებში დროებით განსხვავებებს წარმოშობს აქტივებისა და ვალდებულებების სააღრიცხვო ღირებულებასა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, და საგადასახადო ბაზებს შორის. ქვემოთ დეტალურაა მოცემული ამ დროებითი განსხვავებების საგადასახადო შედეგი, საპროცენტო განაკვეთი 15%-ს შეადგენს (2008: 15%).

'000 ლარი

	2009 წლის 31 დეკემბერი	აისახება მოგება- ზარალში	2008 წლის 31 დეკემბერი	აისახება მოგება- ზარალში	2007 წლის 31 დეკემბერი
სესხების შესაძლო გაუარესების რეზერვები	1,901	1,623	278	278	-
სხვა დროებითი განსხვავებები	145	94	52	250	(198)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება/(აქტივი) – მიმდინარე სულ	2,046	1,717	330	528	(198)

21. სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული ვალი შემდეგნაირად კლასიფიცირდება:

'000 ლარი

მიღებული	Due	2009	2008
კერძო უცხოური ინვესტიციების კორპორაცია ("OPIC")	4 წელზე მეტი	25,321	-
Nederlandse Financierings-Maatschappij voorontwikkelingslanden N.V. ("FMO")	4 წელზე მეტი	17,072	16,564
სს პროგრედიტ ჰოლდინგი	4 წელზე მეტი	4,604	4,552
სს პროგრედიტ ჰოლდინგი	4 წელზე მეტი	4,546	4,494
სს პროგრედიტ ჰოლდინგი	4 წელზე მეტი	3,372	3,334
სს პროგრედიტ ჰოლდინგი	4 წელზე მეტი	9,271	9,169
ჯამი: სს პროგრედიტ ჰოლდინგი	4 წელზე მეტი	21,793	21,549
Kreditanstalt für Wiederaufbau (the "KFW")	3 წლამდე	3,456	3,141
სულ		67,642	41,254

კრედიტორების მოთხოვნები ამ ვალდებულებების გადახდის თაობაზე სხვა კრედიტორების მოთხოვნებთან არის სუბორდინირებული. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს. ლიკვიდაციის ან გადახდისუუნარობის შემთხვევაში, ისინი მხოლოდ მას შემდეგ დაიფარება, რაც დაკმაყოფილებული იქნება ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორის მოთხოვნები.

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 28-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 32-ე შენიშვნაში.

22. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აქციონერთა სტრუქტურა შემდეგნაირი იყო:

აქციონერო	2009 წლის 31 დეკემბერი			2008 წლის 31 დეკემბერი		
	წილობრივი მონაწილეობა %-ში	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა	წილობრივი მონაწილეობა %-ში	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა
სს პროგრედიტ ჰოლდინგი (PCH)	100.00%	11,770,000	58,850	93.89%	11,051,000	55,253
IPC GmbH	-	-	-	6.11%	719,000	3,597
სულ	100%	11,770,000	58,850	100%	11,770,000	58,850

ხმის უფლების მქონე და ხმის უფლების არმქონე აქციის ნომინალური ღირებულებაა 5.00 ლარი. სს პროგრედიტ ჰოლდინგმა შპს აიპის აქციები 2009 წელს შეისყიდა.

'000 ლარი	გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა	სააქციო პრემიის ოდენობა
2007 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,786,300	48,932	6,293
აქციების გამოშვება	1,983,700	9,918	5,300
2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	11,770,000	58,850	11,593
აქციების გამოშვება	-	-	-
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	11,770,000	58,850	11,593

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პროპორციის საფუძველზე გამოცხადებულმა და დარიგებულმა დივიდენდებმა 11,750 ათასი ლარი შეადგინა (2008: 9,000 ათასი).

23. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

“წმინდა საპროცენტო შემოსავალში” შედის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები და ასევე ამორტიზირებული ღირებულებით პრემიებისა და დისკონტირებული ფინანსურ ინსტრუმენტების ღირებულების გაზრდა.

'000 ლარი	2009	2008
პროცენტი და მსგავსი შემოსავალი		
საპროცენტო შემოსავალი კლიენტებზე გაცემული სესხებიდან და ავანსებიდან	113,785	94,452
საპროცენტო შემოსავალი ნაღდი ფულიდან და ეკვივალენტებიდან და სხვა ბანკების მიმართ არსებული ვალდებულებებიდან	1,220	4,794
საპროცენტო შემოსავალი გასაყიდად ხელმისაწვდომი	3	-

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

აქვივებიდან		
საპროცენტო შემოსავალი სულ	115,008	99,246
პროცენტი და მსგავსი ხარჯები		
საპროცენტო ხარჯები კლიენტთა ანგარიშებზე	(23,515)	(18,269)
საპროცენტო ხარჯები საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებზე გაცემული სესხებზე	(15,045)	(14,635)
საპროცენტო ხარჯები სუბროდინირებულ ვალზე	(4,168)	(2,089)
საპროცენტო ხარჯები სხვა ბანკების მიმართ არსებულ ვალდებულებებზე	(2,031)	(2,609)
საპროცენტო ხარჯები სულ	(44,759)	(37,602)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	70,249	61,644

24. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

'000 ლარი	2009	2008
საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები		
გადარიცხვები და ფულადი ტრანზაქციები	4,038	3,430
სადებეტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	738	690
აკრედიტივები და გარანტიები	266	161
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	139	155
ინტერნეტ ბანკინგის საკომისიო	101	77
SMS მომსახურების საკომისიო	42	4
სხვა საკომისიო შემოსავალი	539	972
საკომისიო შემოსავალი სულ	5,863	5,489
საკომისიო ხარჯები		
სადებეტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	(1,707)	(1,304)
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	(447)	(758)
გადარიცხვები და ტრანსაქციები	(259)	(102)
აკრედიტივები და გარანტიები	(66)	(86)
სხვა საკომისიო ხარჯები	(22)	(40)
საკომისიო ხარჯები სულ	(2,501)	(2,290)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	3,362	3,199

მუხლი “სხვა საკომისიო შემოსავალი” შედგება მესამე მხარის სახელით შესრულებული ტრანზაქციებისგან, მაგალითად, ვესტერნ იუნიონი. “სხვა საკომისიო შემოსავალი” ძირითადად საბარათე ბიზნესთან დაკავშირებული საკომისიო ხარჯებისგან შედგება.

25. წმინდა მოგება ვალუტი ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციებიდან და სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან

სავალუტო ვაჭრობიდან მიღებულ მოგებას გამოკლებული ზარალი კლიენტებთან და კლიენტებისთვის უცხოურ ვალუტაში შესრულებულ გარიგებების შედეგებს ეხება. ბანკი, თავისთავად, არ მონაწილეობს რომელიმე გარიგებაში უცხოური ვალუტაში.

უცხოური ვალუტის გაცვლით მიღებული ზარალის გამოქვითვა მოგებიდან მოიცავს უცხოური ვალუტის ჰეჯირების ოპერაციების შედეგსა და უცხოური ვალუტის არარეალიზებული გადაფასების შედეგებს. ბანკი არ მიმართავს ჰეჯირების აღრიცხვას, სბს 39-ის მიხედვით.

26. სხვა საოპერაციო შემოსავლები და ხარჯები

სხვა საოპერაციო შემოსავლის ძირითადი პოზიციები მოიცავს დაბრუნებული ქონებიდან მიღებულ შემოსავალს 622 ათასი ლარის ოდენობით (2008: 1,693 ათასი).

სხვა საოპერაციო ხარჯის ძირითადი პოზიციები მოიცავს ქონების რეალიზაციას 136 ათასი ლარის ოდენობით (2008: 56 ათასი) და არასაბალანსო მუხლების შექმნის ხარჯებს 193 ათასი ლარის ოდენობით (2008: 266 ათასი).

27. ბანკის პერსონალის და ადმინისტრაციული ხარჯები

პერსონალთან დაკავშირებული ხარჯები შემდეგნაირად კლასიფიცირდება:

'000 ლარი	2009	2008
სახელფასო ხარჯები	27,629	25,501
პერსონალთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები	2,136	1,514
სულ	29,765	27,015

ადმინისტრაციული ხარჯები შემდეგ მუხლებს მოიცავს:

'000 ლარი	შენიშვნები	2009	2008
ქონების, მანქანა-დანადგარებისა და აღჭურვილობისა და არამატერიალური აქტივები, მათ შორის ღიზჰოლდის რეკონსტრუქცია, ცვეთა/ამორტიზაცია ოფისის ქირა	11, 12	5,600	4,621
მარკეტინგი, რეკლამა და გასართობი ღონისძიებები		4,393	3,270
კომუნიკაცია და საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები		2,221	2,666
საკონსულტაციო მომსახურება		1,967	1,944
უსაფრთხოების სამსახური		1,639	1,519
კადრების შერჩევა და პერსონალთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები		1,544	1,660
საკანცელარიო საქონელი		1,536	1,238
სხვა მომსახურება		1,193	1,284
მშენებლობა, რემონტი და ტექნიკური უზრუნველყოფა		1,014	243
ტრანსპორტი		804	523
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები		699	1,091
სულ		24,692	23,805

პერსონალთან დაკავშირებული და ადმინისტრაციული მთლიანი ხარჯებიდან 1.900 ათასი ლარი კადრების მომზადებას მოხმარდა (2008: 708 ათასი).

28. ფინანსური რისკის მართვა

ბანკის მთლიანი რისკის პროფილის მართვა – კაპიტალის მართვა

მიზნები

ბანკის კაპიტალის მართვა შემდეგ მიზნებს ისახავს:

- საქართველოს საბანკო სექტორის მარეგულირებელი ორგანოს მიერ დაწესებული გარე კაპიტალის მართვის მოთხოვნებთან სრული შესაბამისობა.
- მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა მოთხოვნებთან შესაბამისობა.
- ბანკის სტაბილური ზრდასთან დაკავშირებული გეგმების განხორციელების ხელშეწყობა და “ბანკი თქვენს მეზობლად” ბიზნეს სტრატეგიის დაცვა.

პროცესები და პროცედურები

ბანკის კაპიტალის მართვას არეგულირებს ბანკის კაპიტალის მართვის პოლიტიკა და ბანკის დასაშვები რისკის პოლიტიკა. ზემოხსენებული მიზნების მისაღწევად, ბანკი ოთხ კოეფიციენტს მიმართავს. მარეგულირებელი და ბაზელი II კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, ბანკის კაპიტალიზაციის კოეფიციენტსა და დასაშვები რისკების კოეფიციენტს ყოველთვიურ მონიტორინგს ბანკის რისკების მართვის განყოფილება და პროგრედიტ ჰოლდინგის ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტი უწევს.

კაპიტალის შიდა და გარე მოთხოვნებთან შესაბამისობა

კაპიტალის მინიმალურ გარე მოთხოვნებს აწესებენ და მონიტორინგს უწევენ საქართველოს ადგილობრივი საბანკო საზედამხედველო ორგანოები. ადგილობრივი ზედამხედველობა ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებს ემყარება, საქართველოს ბუღალტრული აღრიცხვის წესების მიხედვით.

2009 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, ბანკი შეესაბამებოდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ I) ინსტრუქციების მიხედვით დაწესებულ სავალდებულო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებს.

შემდეგი ცხრილი ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობას აჩვენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად:

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2009	2008
საწესდებო კაპიტალი/რისკით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 8%-ზე მეტი)	9.39%	8.92%
საწესდებო კაპიტალს+საზედამხედველო კაპიტალი/რისკით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 12%-ზე მეტი)	16.48%	15.57%

გარდა ამისა, კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგი პროგრედიტ ჰოლდინგის ჯგუფის შიგნით კაპიტალის ადეკვატურობის უნიფიცირებული გამოთვლის გამოყენებით ხორციელდება, ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ II) ინსტრუქციების მიხედვით.

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

შემდეგ ცხრილში მოცემულია ბანკის ბაზელ II-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები:

31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოთვლა ბაზელი II-ის მიხედვით	2009	2008
საწესდებო კაპიტალი/რისკით შეწონილი აქტივები	19.35%	17.17%
საწესდებო კაპიტალს+საზედამხედველო კაპიტალი/რისკით შეწონილი აქტივები	30.28%	25.74%

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

სს პროგრედიტ ჰოლდინგის ინსტრუქციების მიხედვით, ბანკი ყოფს თავის სავალდებულო კაპიტალს საწესდებო და საზედამხედველო კაპიტალად კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგის მიზნით.

'000 ლარი	2009	2008
ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალი	58,850	58,850
სააქციო პრემია	11,593	11,593
გაუნაწილებელი მოგება*	30,413	22,342
გამოკლებული სხვა არამატერიალური აქტივები	(2,763)	(296)
საწესდებო კაპიტალი	98,093	92,489
სუბორდინირებული ვალები	49,046	39,385
ზარალის სხვა რეზერვები	6,335	6,732
საზედამხედველო კაპიტალი	55,381	46,117
მთლიანი სავალდებულო კაპიტალი	153,474	138,606

* გამოკლებული (შემოთავაზებული) განაწილებული დივიდენდი.

კაპიტალის მართვისთვის ბანკი გამოიყენებს საკუთარ კაპიტალსა და სს პროგრედიტ ჰოლდინგისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტების მიერ უზრუნველყოფილ სუბორდინირებულ ვალს.

2009 წელს სს პროგრედიტ ჰოლდინგმა შემოიღო მთლიანი ვალდებულებების მთლიან საკუთარ კაპიტალთან თანაფარდობის კოეფიციენტის ზედა ზღვარი (კაპიტალიზაციის კოეფიციენტი), ბანკის ლევერაჟთან მიმართებაში. ასალი მოთხოვნების შეაბამისად, ბანკის ფინანსურმა ლევერაჟმა არ უნდა გადააჭარბოს 18 კოეფიციენტს მიზნობრივი კოეფიციენტით 15-ს ქვემოთ. 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კოეფიციენტი შემდეგნაირი იყო:

	2009	2008
კაპიტალიზაციის კოეფიციენტი	4.9	5.5

დასაშვები რისკების შემცველობა

სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, ბანკი საკუთარი კაპიტალის ადეკვატურობას რისკების შემცველობის მიხედვით აფასებს, ბანკის სპეციფიკური რისკის პროფილის ასახვის მიზნით, მაგალითად, საქმიანობის შედეგად წარმოშობილი პოტენციური ზარალის შედარებით ბანკის რისკების შემცველობასთან.

ბანკის რისკის შემცველობის პოტენციული განისაზღვრება როგორც საკუთარ კაპიტალს (არამატერიალური აქტივების გამოკლებით) მიმატებული სუბორდინირებული ვალი, რამაც 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 165 მილიონი ლარი შეადგინა (2008: 133

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

მილიონი ლარი). რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომ რესურსად დაწესდა რისკის შემცველობის პოტენციალის 60%, ანუ 98 მილიონი ლარი. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსების განაწილება რისკის სხვადასხვა კატეგორიებზე, პროგრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტის თანახმად, და უტილიზაციის დონე ბანკისთვის 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

რისკის ფაქტორი	რისკის დეტალები	ლიმიტი (%) - ში	ლიმიტი (000-ში)	ფაქტობრივი (000-ში)	გამოყენებული ლიმიტი (ლიმიტის % -ში)
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)		25.0%	41,188	7,297	4.4%
დაკავშირებული მხარის რისკი	კომერციული ბანკები	1.0%	1,648	503	0.3%
	ცენტრალური ბანკები	9.0%	14,828	4,616	2.8%
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10.0%	16,475	12,476	7.6%
	სავალუტო რისკი	2.5%	4,119	2,538	1.5%
საოპერაციო რისკი		12.5%	20,594	7,423	4.5%
რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსები		60.0%	98,852	34,853	21.1%

საოპერაციო რისკის დასაფარად საჭირო ეკონომიკური კაპიტალი გამოითვლება ბაზელი II-ის სტანდარტული მიდგომის მიხედვით.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი განისაზღვრება როგორც იმის საშიშროება, რომ საკრედიტო ტრანზაქციის მხარე ვერ შეძლებს, ან ნაწილობრივ შეძლებს ბანკის მიმართ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას. საკრედიტო რისკი წარმოიშობა კლიენტების სესხებთან (კლასიკური საკრედიტო რისკი), შიდასაბანკო განთავსებებიდან გამომდინარე სესხებთან და ემინენტთან დაკავშირებული რისკიდან. საკრედიტო რისკი შემდგომ იყოფა საკრედიტო დეფოლტის რისკად და საკრედიტო პორტფელის რისკად, რისკების მიზანმიმართული მართვის უზრუნველყოფის მიზნით. საკრედიტო რისკი ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკია, რომლის წინაშეც ბანკი დგას.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჩვენებს მაქსიმალურ დაქვემდებარებას საკრედიტო რისკისადმი:

000 ლარი	2009	2008
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	37,106	52,912
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		
ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ფასიანი ქაღალდები (სახაზინო ვექსილები)	3,922	-
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო	3,922	435

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

ფასიანი ქაღალდები		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	533,949	521,897
შესაძლო გაუარესების რეზერვები	(16,621)	(20,615)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	517,328	501,282
სხვა ფინანსური აქტივები	2,601	373
გარე საბალანსო უწყისის ვალდებულებები	16,222	18,951

წინამდებარე შენიშვნაში აღწერილია კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები კლასების მიხედვით.

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კლიენტთა სესხებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკი

კლიენტთა სესხებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკს ბანკი განსაზღვრავს როგორც კლიენტის სესხთან დაკავშირებული ხელშეკრულების პირობების პოტენციური შეუსრულებლობისგან მიღებული ზარალის რისკს.

კლიენტთა სესხებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკის მართვა პროგრედიტ ჰოლდინგის ჯგუფის დაკრედიტების პრინციპების საფუძველიან განხორციელებას ემყარება:

- ბანკის მსესხებლების სასესხო პოტენციალის ანალიზი
- საკრედიტო რისკის შეფასებების დოკუმენტაცია, რათა ანალიზი გასაგები იყოს ინფორმირებული მესამე მხარეებითვის
- ბანკის კლიენტების ზედმეტი დავალიანების თავიდან აცილება
- მსესხებლებთან პირადი და გრძელვადიანი ურთიერთობის ჩამოყალიბება და რეგულარული კავშირის შენარჩუნება
- სესხის გადახდის მონიტორინგი
- დეფოლტის შემთხვევაში უზრუნველყოფის ამოღების მკაცრი პროცედურის ჩატარება
- კვალიფიცირებულ და მოტივირებულ თანამშრომლებში ინვესტირება
- საფუძველიანად შემუშავებული და სათანადოდ დოკუმენტირებული პროცესების განხორციელება

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და უმნიშვნელო სესხებს შორის არსებული განსხვავებიდან გამომდინარე, სხვადასხვა ტიპის სესხებისთვის დაკრედიტების განსხვავებული პროცესები არსებობს. პროცესები ძირითადად განსხვავდება მოვალეობების განაწილების მიხედვით; კლიენტისგან მიღებული ინფორმაციის, შემოწმებული ფინანსური ანგარიშების თუ დეკლარაციის ფორმების; სესხის გადაწყვეტილების ძირითადი კრიტერიუმების მიხედვით, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის საფუძველზე; განსაკუთრებით ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხებისთვის, ლიკვიდური ფულადი სახსრებისა და მსესხებლის პიროვნული თვისებების; და საგირავნო მოთხოვნების მიხედვით.

ნებისმიერ საკრედიტო გადაწყვეტილებას საკრედიტო კომიტეტი იღებს:

ვადაგადაცილებულია სესხები, რომლის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საპროცენტო ან/და ძირი თანხის გადახდა დაგვიანებულია. ვადაგადაცილების დადგომის შემთხვევაში, ბანკი სესხების გადაუხდელობის მკაცრ კონტროლს იწყებს, სესხის დეფორტის ნებისმიერი პოტენციური საფრთხის იდენტიფიკაციის მიზნით. სესხების დაბრუნებისა და ამოღების პროცესს სპეციალიზირებული თანამშრომლები აწარმოებენ, ჩვეულებრივ ან საკრედიტო ან იურიდიულ სფეროში გამოცდილებით.

ბანკი მუდმივ მონიტორინგს უწევს სასესხო პორტფელის ხარისხს რისკის ქვეშ არსებული პორტფელის (PAR) მიხედვით. რისკის ქვეშ არსებული პორტფელი განისაზღვრება როგორც ყველა სესხი, რომლის პროცენტის ან ძირი თანხის ერთი ან მეტი გადახდა 30 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაშია ვადაგადაცილებული. გამონაკლისს

სეზონური ხასიათის აგრო სესხები და საინვესტიციო სესხები წარმოადგენს, რომელთა შეღავათიანი პერიოდი, ჩვეულებრივ, 6 თვემდე გრძელდება. რისკის ქვეშ არსებული პორტფელის განსაზღვრისას არ ხდება უზრუნველყოფის გამოქვითვა და დავალიანების შემცირების სხვა რომელიმე ზომის განხორციელება.

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო ოპერაციების ხარისხს დამატებით საკრედიტო კონტროლის ქვეგანყოფილება უზრუნველყოფს, რომელიც ბანკის საკრედიტო ოპერაციების მონიტორინგსა და მის, ფორმითა და შინაარსით, დაკრედიტების პოლიტიკებთან და პროცედურებთან შესაბამისობაზეა პასუხისმგებელი რეგულარული შემოწმებებისა და სისტემის სკრინინგის მეშვეობით.

000 ლარი	სასესხო პორტფელი	PAR (> 30 დღე)	PAR სასესხო პორტფელის %
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	533,949	9,354	1.76%
2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	521,897	6,562	1.27%

სესხების რესტრუქტურისაციის საჭიროება ჩვეულებრივ მსესხებლის ეკონომიკური და გადახდის პრობლემებიდან გამომდინარეობს. სესხის რესტრუქტურისაციის შემთხვევაში სესხის პარამეტრებში ცვლილებები შედის.

წინააღმდეგ შემთხვევაში სესხები, რომელთა პირობების ხელახალი შეთანხმება მოხდა, გადაგადაცილებულად ან გაუარესებულად ჩაითვლებოდა:

ბანკი, წინა გამოცდილების შესაბამისად, მოცემული წლის მოსალოდნელი სასესხო დეფოლტების დონის რეგულარულ ანალიზს ახორციელებს.

უზრუნველყოფის საშუალება შემდეგ კატეგორიებად იყოფა:

‘000 ლარი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	უძრავი		სასაქონლო მარაგი	სხვა	სულ
	ქონება	გარანტიები			
ბიზნეს	268,258	63,323	133,306	4,120	469,007
აგრო	12,511	5,163	255	79	18,008
ბინის კეთილმოწყობის	21,836	4,764	77	368	27,045
სამომხმარებლო	1,787	5,291	61	337	7,476
სხვა	3,078	6,984	26	2,326	12,414
სულ	307,469	85,525	133,725	7,230	533,949

‘000 ლარში 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	უძრავი		სასაქონლო მარაგი	სხვა	სულ
	ქონება	გარანტიები			
ბიზნეს	285,492	94,842	55,809	24,176	460,319
აგრო	10,456	1,544	3103	182	15,285
ბინის კეთილმოწყობის	24,041	3,363	213	161	27,778
სამომხმარებლო	2,068	4,643	68	43	6,822
სხვა	3,613	5,394	285	2,401	11,693
სულ	325,670	109,786	59,478	26,963	521,897

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

დაბრუნებული ქონების მართვის პოლიტიკა მოითხოვს, რომ კლიენტების დეფოლტის შედეგად მიღებული ყველა აქტივი გაიყიდოს მესამე მხარეებზე, უზრუნველყოფის საშუალების საბაზროზე ნაკლები ღირებულებით შეფასებიდან გამომდინარე ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილების მიზნით. შემდეგი ცხრილი აჩვენებს ამოღებული ქონების შეფასებულ წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას, ბანკის შესაბამისი თანამშრომლების შეფასების მიხედვით:

000 ლარში	2009	2008
უძრავი ქონება	104	11
სასაქონლო მარაგი	163	177
სხვა	10	63
სულ	277	251

საკრედიტო პორტფელის რისკი

საკრედიტო პორტფელის რისკი შეზღუდულია მცირე და ძალიან მცირე სესხებითა და სასესხო პორტფელის ფართო ეკონომიკური სექტორის დივერსიფიკაციით. ბანკის სასესხო პორტფელი დიდი რაოდენობით ძალიან მცირე სესხებისგან შედგება. საშუალო სესხების პორტფელი, ანუ შედარებით მსხვილი სესხები, რომელიც აჭარბებს 150,000 აშშ დოლარის ზღვარს, არ წარმოადგენს ძირითად სტრატეგიულ სამიზნეს. მიუხედავად ამისა, ბანკი შედარებით დიდ სასესხო განაცხადებსაც ამუშავებს, ძირითადად არსებული კლიენტებისგან, რომელთაც ბიზნესის მნიშვნელოვნად გაფართოება სურთ. აქედან გამომდინარე, შედარებით მსხვილი სესხები გაიცემა კლიენტებზე, რომელთაც ხანგრძლივი საკრედიტო ისტორია აქვთ ბანკში. 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საშუალო სესხების პორტფელი შეადგენდა 161 მილიონ ლარს. (2008: 164 მილიონი ლარი).

საკრედიტო პორტფელის სტრუქტურა რეგულარულად განიხილება ბანკში, საკრედიტო პორტფელის მნიშვნელოვან მხარეებზე (ზოგადი რისკის ფაქტორები) შესაძლო ზეგავლენის იდენტიფიკაციისა, და, საჭიროების შემთხვევაში, ეკონომიკის კონკრეტულ სექტორებზე სესხის მოცულობის შეზღუდვის მიზნით. საკრედიტო პორტფელის მაქსიმალური სასესხო მოცულობა ლიმიტებისა და კლასების მიხედვით შემდეგია:

'000 ლარი	ბიზნეს	აგრო	ბინის კეთილმო წყობის	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით						
< 10,000 აშშ დოლარი	84,935	11,201	15,462	6,852	3,353	121,803
10,000-დან 50,000 აშშ დოლარამდე	126,412	4,388	9,850	383	8,322	149,355
50,000-დან 150,000 აშშ დოლარამდე	96,982	1,764	1,549	241	739	101,275
>150,000 აშშ დოლარი	160,677	655	184	-	-	161,516
სულ	469,007	18,008	27,045	7,476	12,414	533,949

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ბიზნეს	აგრო	ბინის კეთილმოწყობის	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
< 10,000 აშშ დოლარი	89,320	8,781	15,873	6,113	3,556	123,643
10,000 -დან 50,000 აშშ დოლარამდე	122,739	4,814	9,622	345	7,281	144,801
50,000 -დან 150,000 აშშ დოლარამდე	85,615	1,192	1,526	364	779	89,476
>150,000 აშშ დოლარი	162,645	498	757	-	77	163,977
სულ	460,319	15,285	27,778	6,822	11,693	521,897

ბანკი ხელმძღვანელობს ინსტრუქციით, რომელიც ზღუდავს კონცენტრაციის რისკს სასესხო პორტფელში და უზრუნველყოფს მსხვილი სესხების (800,000 აშშ დოლარზე ზევით) პროკრედიტ ჰოლდინგის ჯგუფის რისკების მართვის კომიტეტის მიერ დამტკიცებას.

შედარებით მსხვილი სესხების სათანადო ანალიზსა და მონიტორინგს პასუხისმგებელი თანამშრომლები უზრუნველყოფენ საკრედიტო განყოფილებიდან, საქმიანობის რეგულარული მონიტორინგის გზით, რაც რისკების დროული აღმოჩენის შესაძლებლობას ქმნის, ასევე ბანკის საკრედიტო კომიტეტი რეგულარული შემოწმებების ჩატარებით. ინფორმაციის მოძიება რომელიმე დაკავშირებულ მხარეზე ჩვეულებრივ სესხის გაცემამდე ხდება.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების საფუძვლიან მონიტორინგს ბანკის საკრედიტო კომიტეტი უზრუნველყოფს. ასეთი სესხებისთვის, არსებობს თუ არა გაუარესების ობიექტური მტკიცებულება, ფასდება:

- მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობა (ფულადი სახსრების მოძრაობის ნაკლებობა)
- უზრუნველყოფის საშუალების ხარისხი (არსებობა, ღირებულება, ხელმისაწვდომობა)
- მართვის დონე (გამოცდილება, ხედვა, ფინანსური აღრიცხვა)
- კონკრეტულ სექტორზე, სფეროზე ან რეგიონზე გაცემულ სესხებზე პოტენციური ან არსებული მნიშვნელოვანი დანაკარგი
- სექტორში, სფეროსა ან რეგიონში, სადაც ბანკს აქტივების მაღალი კონცენტრაცია გააჩნია, უარყოფითი მიმართულებები
- მსესხებლის ფინანსურ მდგომარეობასთან ან ბანკის პოლიტიკასთან დაკავშირებული სხვა გარემოებები.

გაარესების რეზერვის განსაზღვრისას მხედველობაში მიიღება უზრუნველყოფის საშუალების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება.

ინვიდუალურად გაუარესებულ სესხებზე უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულებაა:

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	უძრავი ქონება	გარანტიები	სასაქონლო მარაგი	სხვა
ბიზნეს	6,704	118	6,616	13,438
აგრო	6	-	53	59
ბინის კეთილმოწყობის	42	-	-	42
სხვა	68	-	-	68
სულ	6,820	118	6,669	13,607

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	უძრავი ქონება	გარანტიები	სასაქონლო მარაგი	სხვა
ბიზნეს	4,034	150	23,153	27,337
აგრო	-	-	43	43
სამომხმარებლო	-	-	-	0
სხვა	9	1	-	10
სულ	4,043	151	23,196	27,390

საცხოვრებელი უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშგების პერიოდის დასასრულისთვის შეფასდა ბანკის შიდა საკრედიტო განყოფილების თანამშრომლების მიერ განსაზღვრული ღირებულებების გამოყენებით, რომელიც სესხის დასაწყისში განისაზღვრა ქალაქსა თუ რეგიონში საცხოვრებელი უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულების საშუალო ზრდის გათვალისწინებით. სხვა უძრავი ქონებისა და სხვა აქტივების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ბანკის საკრედიტო განყოფილების მიერ ბანკის შიდა ისნტრუქციების გამოყენებით.

საკრედიტო პოლიტიკის მიხედვით, ძალიან მცირე სესხები სრული უზრუნველყოფის გარეშე გაიცემა. ასეთი სესხები შესაძლოა მესამე მხარეებისგან მიღებული გარანტიებით იქნას უზრუნველყოფილი. შედარებით მაღალი რისკის პროფილის მქონე სესხები გირაოთია უზრუნველყოფილი, ჩვეულებრივ უძრავი ქონებით. რადგანაც სესხების უმეტესობა საკმაოდ მოკლევადიანი სესხებია ფიქსირებული შენატანებით, უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება ჩვეულებრივ უფრო ნელა იკლებს, ვიდრე სესხის დაუფარავი თანხა, და, აქედან გამომდინარე, მცირე სესხებისთვის ბანკი არ აწარმოებს რეალური ღირებულების მონიტორინგს სესხის გაცემის შემდგომ.

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხები, რომლისთვისაც გაუარესების ინდივიდუალური რეზერვის განსაზღვრა არ არის საჭირო, კოლექტიური შეფასების რეზერვებით იფარება.

ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხებისთვის, რომელთა გაუარესების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს, ანუ რომლებიც 30 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში ვადაგადაცილებული (ასევე უმნიშვნელო რესტრუქტურისებული სესხები, რომლებიც ვადაგადაცილებაში არ არის, მაგრამ გაუარესებულადაა კლასიფიცირებული); გაუარესება განისაზღვრება ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით. გარდა ამისა, უმნიშვნელოდ მინეული ინდივიდუალური სესხები, ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხების ჯგუფი, შესაძლოა გაუარესებულად კლასიფიცირდეს, თუ ქვეყანაში ისეთი შემთხვევები შეინიშნება, როგორცაა პოლიტიკური არეულობა, მნიშვნელოვანი ეკონომიკური დაღმასვლა, სტიქიური უბედურებები ან სხვა გარე ფაქტორები.

შიდა საბანკო განთავსებებიდან და ემინენტთან დაკავშირებული რისკიდან გამომდინარე საკრედიტო რისკი

შიდა საბანკო განთავსებებიდან და ფასიანი ქაღალდებიდან გამომდინარე საკრედიტო რისკი იყოფა:

- ძირითად რისკად – დაკავშირებული მხარისთვის გადაცემული თანხის დაკარგვის რისკი, რაც დაკავშირებული მხარის მიერ ძირითად თანხის დროულად და სრულად გადაუხდელობისგან გამომდინარეობს (დაკავშირებული მხარის დეფოლტი)
- ჩანაცვლების რისკად – იმ ოდენობის თანხის დაკარგვის რისკი, რაც ტოლია მიმდინარე სესხის ბაზარზე მისი ეკვივალენტური სესხით ჩანაცვლების ღირებულებისა
- ანგარისწორების რისკად – დანაკარგის რისკი, რომელიც გამოწვეულია დაკავშირებული მხარის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული აქტივების გადაცემის ვალდებულების შეუსრულებლობით
- ემინენტთან დაკავშირებულ რისკად – ზარალის აღბათობა, რაც გამოწვეულია ფასიანი ქაღალდის ემინენტის დეფოლტთან და გადახდის უუნარობასთან.

სესხები საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ ასევე წარმოადგენს დაკავშირებული მხარის რისკს და მისი შეფასება და ანგარიშგება ხდება როგორც დაკავშირებული მხარის რისკისა. თუმცა, დავალიანება ძირითადად ბანკის სადეპოზიტო და საგადახდო ბიზნესიდან გამომდინარეობს, ასევე საქართველოს ეროვნული ბანკის ინდივიდუალური პოლიტიკიდან და, აქედან გამომდინარე, უშუალოდ ბანკის კონტროლს არ ექვემდებარება. ბანკი დაკავშირებული მხარის რისკის მინიმუმამდე შემცირებას შემდეგი საშუალებებით ცდილობს:

- დაკავშირებული მხარის დამტკიცების პროცესის დასრულება რომელიმე დაკავშირებული მხარესთან გარიგების განხორციელებამდე
- ბანკის სასესხო დავალიანების შეზღუდვა რომელიმე ცალკეულ დაკავშირებულ მხარემდე ან დაკავშირებული მხარეების ჯგუფამდე
- დაკავშირებული მხარეების რაოდენობის შემცირება მართვად დონემდე.

დაკავშირებული მხარის რისკის ანალიზს ჩვეულებრივ ბანკის რისკების მართვის განყოფილება აწარმოებს ხაზინის განყოფილებასთან თანამშრომლობით.

რომელიმე ცალკეული დაკავშირებული მხარის ან დაკავშირებული მხარეების ჯგუფის შესახებ მაქსიმალური რისკის შეზღუდვის მიზნით, ბანკის შესხი ერთ რომელიმე დაკავშირებული მხარეზე არ უნდა აღემატებოდეს სავალდებულო კაპიტალის 10%-ს არა-OECD და 25%-ს - OECD საბანკო ჯგუფისთვის, თუ პროგრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტი არ დაამტკიცებს.

შიდა საბანკო დაბანდებები ძალიან მოკლევადიანია, ჩვეულებრივ 3 თვემდე, რაც შემდგომ ამცირებს ამ ტრანზაქციებთან დაკავშირებულ რისკს. ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში ლიკვიდურობის მიზნებიდან გამომდინარე (სახაზინო ვექსილები ან სადეპოზიტო სექტიფიკატები) ადგილობრივ მთავრობასთან ან საქართველოს ეროვნულ ბანკთან ხორციელდება. ბანკის პოლიტიკის მიხედვით, ამგვარი ინსტრუმენტებით ვაჭრობა არ წარმოებს. ყველა მსხვილ დაბანდებას ALCO ამტკიცებს.

ლიკვიდურობის რისკი

ბანკის ლიკვიდურობის რისკს ორი მნიშვნელობა აქვს. ვიწრო მნიშვნელობით ეს ნიშნავს, რომ ბანკი ვეღარ შეძლებს მიმდინარე და სამომავლო გადახდის ვალდებულების სრულად ან დროულად (გადახდისუნარიობის რისკი) შესრულებას. ფართო მნიშვნელობით გულისხმობს საფრთხეს, რომ ვერ მოხდება დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფა, ან მხოლოდ გაზრდილი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით იქნება უზრუნველყოფილი (დაფინანსების რისკი).

ბანკის ლიკვიდურობის რისკის მართვის სისტემა კონკრეტული მახასიათებლების მიხედვითა დარეგულირებული. ერთის მხრივ, ბანკი დაარსებულია როგორც საკრედიტო ინსტიტუტი და ფინანსური შუამავალი ჩვეულებრივი ხალხისთვის. აქედან გამომდინარე, ბანკს გააჩნია საკრედიტო პორტფელი, რომელიც აქტივის მხრივ ყველაზე მსხვილ ცალკეულ კომპონენტს წარმოადგენს და ძირითადად ადგილობრივად მობილიზებული სახსრებით ფინანსდება. სასესხო პორტფელს მიკრო და მცირე ბიზნესებზე გაცემულ მოკლე და გრძელვადიანი სესხების მაღალი კონცენტრაცია ახასიათებს. სესხები გაიცემა ანუიტეტურ ვადიან სესხებად და გააჩნიათ ძალიან დაბალი დეფოლტის განაკვეთები (ფულადი სახსრების მოძრაობის წინასწარ განსაზღვრის მაღალი ალბათობა). რადგანაც დეპოზიტები წარმოადგენს ბანკის საკრედიტო პორტფელის ზრდის დაფინანსების ძირითად საშუალებას, კაპიტალის ბაზრის ინსტრუმენტებზე დამოკიდებულება დაბალია.

მეორეს მხრივ, ბანკი ეგრეთ წოდებული “გარდამავალი ეკონომიკის” ქვეყნებში საქმიანობს, სადაც სტაბილური ფინანსური ბაზარი ჯერ კიდევ განვითარების სტადიაშია. ფულადი ბაზრები განუვითარებელია და შესაძლებელია არასაიმედო იყოს ადგილობრივი არასასურველი მაკრო გარემოს შემთხვევაში. კლიენტთა მოქმედებაც შეიძლება ცვალებადი იყოს, განსაკუთრებით ეკონომიკური ან პოლიტიკური კრიზისის, ლიკვიდურობის მნიშვნელოვანი გადინების ვითარებაში. ამიტომ ბანკი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს სადეპოზიტო კლიენტებთან მჭიდრო ურთიერთობის ჩამოყალიბებას.

ბანკის ლიკვიდურობის რისკის მართვის ძირითადი პრინციპები/ამოცანებია:

- ლიკვიდურობის შესაბამისი დონეების უზრუნველყოფა

- მიმდინარე რეჟიმში ლიკვიდურობისა და დაფინანსების მონიტორინგი დამტკიცებული ბიზნეს მიზნების ბანკის რისკების პროფილთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

პროკრედიტ ჰოლდინგის ჯგუფის დონეზე დადგენილი სტანდარტების მიხედვით, ბანკმა უნდა მოახდინოს თავისი ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკის იდენტიფიკაცია, შეფასება, მართვა და მონიტორინგი, და შესაბამისი ინფორმაცია პროკრედიტ ჰოლდინგის ჯგუფს მიაწოდოს, ლიკვიდურობისა და დაფინანსების რისკის შეფასების ხელშეწყობის მიზნით, რაც ბანკის ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით ხორციელდება.

ხაზინის განყოფილება ყოველდღიურად მართავს ლიკვიდურობის მდგომარეობას. ლიკვიდურობის რისკის მონიტორინგი ALCO-ს შეხვედრებზე ხორციელდება, სადაც მონაწილეობას იღებენ მენეჯმენტის ძირითადი წევრები. რისკების მართვის განყოფილება ლიკვიდურობის რისკის კონტროლსა და მონიტორინგზეა პასუხისმგებელი, მათ შორის მის ბანკის ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკასთან და მასში განსაზღვრულ ლიმიტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე. რისკების მართვის განყოფილება ასევე პასუხისმგებელია ALCO-ს მიერ განსაზღვრული ზომების განხორციელებაზე.

ბანკი ლიკვიდურობის რისკს მოსალოდნელი გადახდის ვადების საფუძველზე მართავს, განსაკუთრებით კლიენტთა ანგარიშებთან დაკავშირებით. განისაზღვრა დაშვებები, რაც ბანკს მომდევნო 30 დღის განმავლობაში დეპოზიტების 20%-იანი წმინდა გადინების შენარჩუნების საშუალებას მისცემს. საოპერაციო დონეზე დეფიციტის ანგარიში დროის მეტ მონაკვეთებად და ყველაზე მნიშვნელოვან ვალუტებად იყოფა (ევრო ან/და აშშ და ადგილობრივი ვალუტა). ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგი ფულადი სახსრების მოძრაობის საფუძველზე მიმდინარეობს პროგნოზის სამთვიანი პერიოდის განმავლობაში.

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჩვენებს ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადებს. დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადა განსაზღვრულია როგორც პერიოდი საბალანსო უწყისის თარიღსა და აქტივის ან ვალდებულების სახელშეკრულებო ვადას შორის, ან აქტივის ან ვალდებულებისთვის ნაწილობრივი გადახდის ვადა, ხელშეკრულების მიხედვით.

'000 ლარი		1 - 3	3 - 12	1 - 2	2 - 5	5	
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1					წელზე მეტი	სულ
	თვემდე	თვე	თვე	წელი	წელი		
ფინანსური აქტივები							
ნაღდი ფული და ნაღდი ფულის ეკვივალენტები	107,939	-	-	-	-	-	107,939
სხვა ბანკების ვალდებულებები	37,106	-	-	-	-	-	37,106
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	38,829	61,293	220,440	161,653	178,103	60,765	721,083
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	3,922	-	-	435	4,357
მთლიანი დადგენილი სვოპები და ფორვარდები	16,937	-	26,344	-	-	-	43,281
სხვა ფინანსური აქტივები	2,288	5	308	-	-	-	2,601
სულ	203,099	61,298	251,014	161,653	178,103	61,200	916,367
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	493	-	-	-	-	-	493
კლიენტთა ანგარიშები	195,741	70,956	118,291	12,338	1,490	5,385	404,201
სხვა ნასესხები ფულადი სახსრები	3,492	1,667	49,063	71,790	56,139	3,034	185,185
მთლიანი დადგენილი სვოპები და ფორვარდები	17,799	-	26,000	-	-	-	43,799
გარანტიები და აკრედიტივები	106	1,530	3,499	195	131	-	5,461
სესხის გაცემის ვალდებულებები	10,761	-	-	-	-	-	10,761
სხვა ფინანსური პასივები	424	-	695	-	-	-	1,119
სუბორდინირებული ვალი	-	655	4,259	4,913	22,174	71,586	103,587
სამომავლო პოტენციური გადახდები ფინანსურ ვალდებულებებზე სულ	228,816	74,808	201,807	89,236	79,934	80,005	754,606
ღია პოზიცია	(25,717)	(13,510)	49,207	72,417	98,169	(18,805)	
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	(25,717)	(39,227)	9,980	82,397	180,566	161,761	

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი							
		1 - 3	3 - 12	1 - 2	2 - 5	5	
2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1	2	3	4	5	6	7
	თვემდე	თვე	თვე	წელი	წელი	წელი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	78,556	-	-	-	-	-	78,556
სხვა ბანკების ვალდებულებები	50,369	-	2,631	-	-	-	53,000
სესხები და ავანსები კლიენტებზე	34,285	65,139	203,249	154,191	152,539	51,315	660,718
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	435	435
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	373	-	-	373
სულ ფინანსური აქტივები	163,210	65,139	205,880	154,564	152,539	51,750	793,082
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	5,509	14,300	2,336	-	-	-	22,145
კლიენტთა ანგარიშები	101,531	90,965	87,974	20,728	963	2,991	305,152
სხვა ნასესხები ფულადი სახსრები	48,240	3,413	23,686	78,308	101,396	4,330	259,373
გარანტიები და აკრედიტივები	234	2,065	3,748	9	486	-	6,542
სესხის გაცემის ვალდებულებები	19	3,544	8,796	50	-	-	12,409
სხვა ფინანსური პასივები	86	351	-	-	-	-	437
სუბორდინირებული ვალი	72	387	3,072	4,146	15,087	55,407	78,171
ფინანსური პასივები სულ	155,691	115,025	129,612	103,241	117,932	62,728	684,229
ღია პოზიცია	7,519	(49,886)	76,268	51,323	34,607	(10,978)	
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	7,519	(42,367)	33,901	85,224	119,831	108,853	

ბანკი არ გამოიყენებს ზემოხსენებულ ვადის ანალიზს, რომელიც სამომავლო სახელშეკრულებო პროცენტსაც მოიცავს, ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით. ბანკი შემდეგნაირად უწევს მონიტორინგს მოსალოდნელ დარჩენილ სახელშეკრულებო ვადებს და შედეგად მიღებულ მოსალოდნელ ლიკვიდურობის დეფიციტს: \

‘000 ლარი

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1	1 - 3	3 - 12	1 - 2	2 - 5	5	სულ
	თვემდე	თვე	თვე	წელი	წელი	წელი	
ფინანსური აქტივები სულ	194,523	44,917	189,775	116,205	125,889	44,419	715,728
ფინანსური პასივები სულ	217,119	69,216	177,409	77,256	57,829	64,914	663,743
ლიკვიდურობის წმინდა დეფიციტი მოსალოდნელი ვადების მიხედვით	(22,596)	(24,299)	12,366	38,949	68,060	(20,495)	
2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით							
ფინანსური აქტივები სულ	155,458	51,545	157,225	119,126	114,101	40,276	637,731
ფინანსური პასივები სულ	112,653	67,045	105,419	76,166	104,837	125,280	591,400
ლიკვიდურობის წმინდა დეფიციტი მოსალოდნელი ვადების მიხედვით	42,805	(15,500)	51,806	42,960	9,264	(85,004)	

დაფინანსების რისკი

ბიზნეს გეგმა, რომელიც ყოველწლიურად გადაიხედება, წარმოადგენს ბანკისთვის საშუალოვადიანი დაფინანსების საჭიროების განსაზღვრის საფუძველს როგორც კაპიტალის, ისე ვალის დაფინანსებისთვის. თუ გაუთვალისწინებელი შემთხვევების დროს ბანკს არ აღმოაჩნდება საკმარისი ლიკვიდური ფულადი სახსრები, პროგრედიტ ჰოლდინგი შეასრულებს “საბოლოო დამფინანსებლის როლს”. პროგრედიტ ჰოლდინგს ამ მიზნისთვის ლიკვიდურობის ხელმისაწვდომი რეზერვი გააჩნია.

დაფინანსების რისკი გავრცელებულ რისკად იქცა საერთაშორისო კაპიტალის ბაზარზე განვითარებული მოვლენების გამო, რომელიც ნაკლებად ლიკვიდური გახდა და რისკის გაზრდილი მარჯები ახასიათებს. ბანკი მიიჩნევს, რომ დაფინანსების რისკი დაბალია, კლიენტთა დეპოზიტებზე მნიშვნელოვანი დამოკიდებულობისა და ასევე იმ ფაქტის გამო, რომ ბანკს ისევ მიუწვდება ხელი სხვადასხვა საერთაშორისო წყაროებიდან მიღებულ დაფინანსებაზე.

საბაზრო ფასის რისკი

ბანკის საბაზრო ფასის რისკი განისაზღვრება როგორც სავალუტო რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

სავალუტო რისკი

ბანკის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ერთზე მეტ ვალუტაშია დენომინირებული. აქედან გამომდინარე, ბანკი გაცვლითი კურსის ცვლილებების წინაშე დგას, თუ ღია სავალუტო პოზიციები გააჩნია.

ბანკის სავალუტო რისკის მართვის პოლიტიკა აწესებს ლიმიტებს ბანკის პოზიციებისთვის უცხოურ ვალუტაში. ბანკი ღია სავალუტო პოზიციების დახურვისკენ

ისწრაფვის და არ მონაწილეობს კერძო ვაჭრობაში. დერივატივები შეიძლება მხოლოდ ჰეჯირების მიზნებისთვის გამოიყენებოდეს ბანკის პოზიციების დასახურად (გარდა კლიენტების მომსახურებისა და ლიკვიდურობის მიზნებისა). დამტკიცებული უცხოური ვალუტის დერივატივები წარმოადგენს სავალუტო ფორვარდებსა (მათ შორის არადერივაციულ ფორვარდებს) და სავალუტო სვოპებს.

ბანკის სავალუტო რისკის მართვისას შემდეგი წესები გამოიყენება:

- ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვალუტების შესაბამისობა ბანკის გაუთვალისწინებელი სავალუტო მერყეობისგან დაცვის მიზნით. თუ ასეთი შესაბამისობა არ არის შესაძლებელი, ნაკლებობის შესავსებად დერივაციული ფინანსური ინსტრუმენტები გამოიყენება.
- ადგილობრივ ვალუტაში დენომინირებული კაპიტალის მნიშვნელოვანი და ხანგრძლივი გაუფასურებისგან დაცვის მიზნით, ბანკს შეუძლია გრძელი პოზიცია შექმნას ევრო/აშშ დოლარში. თუ ადგილობრივი ვალუტის გაუფასურების სწრაფი საფუძველი არსებობს, გენერალური რისკის მართვის კომიტეტს შეუძლია გახსნას სტრატეგიული ვალუტის პოზიცია ევრო/აშშ დოლარში და გადაწყვეტილების შესახებ დაუყოვნებლად უნდა აცნობოს პროკრედიტ ჰოლდინგის საბაზრო რისკების მართვის ქვეგანყოფილებას.
- უცხოური ვალუტის რისკის მონიტორინგი ყოველდღიურად მიმდინარეობს (ხაზინის განყოფილება) ნებისმიერი დია პოზიციის დახურვის მიზნით (გარდა სტრატეგიული გრძელი პოზიციებისა ევრო/აშშ დოლარში).
- უცხოური ვალუტის პოზიციების განსაზღვრა სპეკულაციური მიზნებისთვის ნებადართული არ არის.
- ჰეჯირების ინსტრუმენტების გამოყენება კვარტალში ერთხელ განიხილება, მათ შორის ასეთი პოზიციების მოგება ზარალის ანალიზის მიხედვით.

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			სხვა	ადგილობრივი	სულ
	EUR	USD	გალუბა	გალუბა	
აქტივები					
ნაღდი ფული და ეკვივალენტი	14,252	29,632	115	63,940	107,939
სხვა ბანკებისგან მისაღები	23,223	13,654	208	21	37,106
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საფალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	3,922	3,922
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	12,595	392,385	-	112,348	517,328
სხვა ფინანსური აქტივები	270	1,984	-	347	2,601
აქტივები სულ	50,340	437,655	323	180,578	668,896
ღია ფორვარდული პოზიცია (აქტივები)	16,937	26,344	-	-	
ვალდებულებები					
საღებულებები სხვა ბანკების მიმართ	-	484	-	9	493
კლიენტთა ანგარიშები	66,613	217,875	287	99,618	384,393
სხვა ნასესხები სახსრები	3,729	155,903	-	5,018	164,650
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	134	744	3	238	1,119
სუბორდინირებული ვალი	-	67,642	-	-	67,642
ვალდებულებები სულ	70,476	442,648	290	104,883	618,297
ღია ფორვარდული პოზიცია (ვალდებულებები)	-	17,799	-	26,000	
წმინდა პოზიცია	(3,199)	3,552	33	49,695	
გარანტიები და აკრედიტივები	55	2,585	-	2,821	
სესხის გაცემის ვალდებულებები	1,142	9,208	-	411	

'000 ლარი 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			სხვა	ადგილობრივი	სულ
	EUR	USD	გალუბა	გალუბა	
აქტივები					
ნაღდი ფული და ეკვივალენტი	9,046	42,655	272	26,583	78,556
სხვა ბანკებისგან მისაღები	40,185	12,303	293	131	52,912
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	17,371	373,692	-	110,219	501,282
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	373	373
აქტივები სულ	66,602	428,650	565	137,306	633,123
ვალდებულებები					
საღებულებები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	-	22,145	22,145
კლიენტთა ანგარიშები	56,344	164,707	188	72,357	293,596

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

სხვა ნასესხები სახსრები	10,957	213,552	2	5,013	229,524
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	351	-	86	437
სუბორდინირებული ვალი	-	41,254	-	-	41,254
ვალდებულებები სულ	67,301	419,864	190	99,601	586,956
წმინდა პოზიცია	(699)	8,786	375	37,705	
გარანტიები და აკრედიტივები	638	3,098	-	2,806	
სესხის გაცემის ვალდებულებები	599	11,070	-	740	

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტის რისკის შეფასების მიზნით, კვარტალში ერთხელ ხდება რისკის დაქვემდებარებული ღირებულების (VaR) ანალიზი. ფლობის პერიოდად განისაზღვრა ერთი წელი, ხოლო დაბრუნების პერიოდად – სამი წელი.

'000 ლარი	95% სანდოობა	99% სანდოობა
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
მაქსიმალური დანაკარგი (VaR)	(27)	(520)
საშუალო დანაკარგი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(131)	(377)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის პოლიტიკა განსაზღვრავს ლიმიტებს პოზიციებზე თითოეულ მატერიალურ საოპერაციო ვალუტაში. საპროცენტო ცვლილებების მონიტორინგის მიზნით, ბანკი საპროცენტო განაკვეთის განსხვავებების ანალიზს გამოიყენებს და განსაზღვრავს სხვადასხვა სცენარის ეკონომიკურ ზეგავლენას შემოსავლიანობის მრუდის ცვლილებებთან დაკავშირებით ყველა მატერიალური საოპერაციო ვალუტისთვის.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი წარმოადგენს ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კუმულაციურ თანხებს ნომინალური ღირებულებით, რაც ადრეული სახელშეკრულებო პროცენტის გადაფასებისა და ვადიანობის მიხედვით კლასიფიცირდება.

'000 ლარი	1	1 - 3 თვე	3 - 12 თვე	1 - 2 წელი	2 - 5 წელი	5 წელზე მეტი	უპროცენტო	სულ
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	თვემდე							
აქტივები								
ნაღდი ფული და ეკვივალენტი	9,980	-	-	-	-	-	97,959	107,939
სხვა ბანკებისგან მისაღები	35,916	-	-	-	-	-	1,190	37,106
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	25,704	44,667	158,350	116,203	125,889	43,978	2,537	517,328
გასაყიდად ხელმისაწვდომი სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	3,922	-	-	-	435	4,357
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	2,601	2,601
აქტივები სულ	71,600	44,667	162,272	116,203	125,889	43,978	104,722	669,331
ვალდებულებები								
საღირებულებები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	-	-	-	-	493	493

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

მოგებისა და ზარალის მიხედვით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები სამართლიანი ღირებულებით	-	-	-	-	-	-	905	905
კლიენტთა ანგარიშები	104,557	66,453	104,861	10,077	1,002	2,438	95,005	384,393
სხვა ნასესხები სახსრები	48,946	21,073	49,181	40,150	1,157	2,410	1,733	164,650
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	1,119	1,119
სუბორდინირებული ვალი	25,287	-	-	3,443	6,743	31,187	982	67,642
ვალდებულებები სულ	178,790	87,526	154,042	53,670	8,902	36,035	100,237	619,202
წმინდა საპროცენტო განაკვეთისადმი მგრძობიარობა	(107,190)	(42,859)	8,230	62,533	116,987	7,943		

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი	1	1 - 3	3 - 12	1 - 2	2 - 5	5	უპროც	სულ
2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	თვემდე	თვე	თვე	წელი	წელი	წელზე მეტი	ენტო	
აქტივები								
ნაღდი ფული და ეკვივალენტი	-	-	-	-	-	-	78,556	78,556
სხვა ბანკებისგან მისაღები	43,308	-	2,631	-	-	-	6,973	52,912
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	26,621	45,385	154,597	118,753	114,101	39,841	1,984	501,282
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	435	435
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	373	373
აქტივები სულ	69,929	45,385	157,228	118,753	114,101	39,841	88,321	633,558
ვალდებულებები								
საღებულებები სხვა ბანკების მიმართ	5	14,300	2,336	-	-	-	5,504	22,145
კლიენტთა ანგარიშები	63,154	87,956	78,660	18,907	759	1,701	42,459	293,596
სხვა ნასესხები	48,254	1,831	13,783	67,507	94,751	3,398	-	229,524
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	437	437
სუბორდინირებული ვალი	72	326	385	-	3,130	37,341	-	41,254
ვალდებულებები სულ	111,485	104,413	95,164	86,414	98,640	42,440	48,400	586,956
წმინდა საპროცენტო განაკვეთისადმი მგრძობიარობა	(41,556)	(59,028)	62,064	32,339	15,461	(2,599)		

ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოზიციას მონიტორინგს გენერალური რისკების მართვის კომიტეტი უწევს. საპროცენტო განაკვეთის მარუები ბუფერის როლს ასრულებს, რომელსაც შეუძლია გარკვეული დონით მიიღოს საპროცენტო განაკვეთის რყევები. საპროცენტო განაკვეთის მერყობასთან დაკავშირებული სასესხო პორტფელის რისკები ხელშეკრულებების დიდ ნაწილში, რომლებიც გრძელვადიან სესხებს ეხება, შეზღუდულია საპროცენტო განაკვეთის კორექტირების პუქტების მიხედვით.

რაოდენობითი მანვენებლების მხრივ, საპროცენტო განაკვეთის მერყობასთან დაკავშირებული რისკები ამჟამად შეზღუდულია და უზრუნველყოფს, რომ ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკი (ეკონომიკური ღირებულების ზეგავლენა მიმდინარე ღირებულებაზე) ევრო/აშშ დოლარისთვის +/- 200 bps და ადგილობრივი ვალუტისთვის +/- 1000 bps საპროცენტო განაკვეთის რყევის მიხედვით, არ უნდა აღემატებოდეს ბანკის სავალდებულო კაპიტალის 10%-ს თითოეული ვალუტისთვის.

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

ანგარიშგების თარიღს რაც შეეხება, ბანკი შეესაბამებოდა ამ ლიმიტებს. აღწერილი სცენარების ანალიზი (კუმულაციური საპროცენტო მოგების ზეგავლენა სამი თვის განმავლობაში) 2009 წლის 31 დეკემბრისათვის შემდეგია:

	გავლენა მოგება ზარალზე (ტოლია გავლენისა კაპიტალზე)	
	სავარაუდო უარყოფითი შემთხვევის სცენარი +/-2% or +/-5%	სტრესის სცენარი +/-3% or +/-7.5%
USD	(274)	(411)
EUR	38	57
GEL	(21)	(32)
	(257)	(386)

28. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ბანკი მონიტორინგს უწევს საპროცენტო განაკვეთებს საკუთარი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის თითოეული მსხვილი ვალუტის შემთხვევით. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია საშუალო საპროცენტო განაკვეთები შენეჯმენტის რგოლის მიერ განხილულ ანგარიშებზე დაყრდნობით:

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

% წლიური	EUR	USD	ადგილობრივი ვალუტა
ფინანსური აქტივები			
სხვა ბანკებისგან მისაღები	0.19	0.12	1.98
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	16.81	19.19	29.88
გასაყიდად ხელმისაწვდომი სავალდებულებო ფასიანი ქაღალდები	-	-	3.71
ფინანსური ვალდებულებები			
საღებულებები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	-
კლიენტთა ანგარიშები	6.99	7.53	7.83
სხვა ნასესხები სახსრები	2.50	7.39	2.00
სუბორდინირებული ვალი	-	7.70	-

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

% წლიური	EUR	USD	ადგილობრივი ვალუტა
ფინანსური აქტივები			
სხვა ბანკებისგან მისაღები	4.78	3.81	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	12.84	18.35	27.72
ფინანსური ვალდებულებები			
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	-	8.08	13.78
კლიენტთა ანგარიშები	6.85	7.55	8.48
სხვა ნასესხები სახსრები	2.50	7.13	2.00
სუბორდინირებული ვალი	-	10.44	-

29. ფინანსური ინტერუმენტების რეალური ღირებულება

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ნომინალური ღირებულებები და სამართლიანი ღირებულებები ფინანსური ინტერუმენტების კლასების მიხედვით, რაც ბანკის საქმიანობის მიხედვითაა განსაზღვრული.

'000 ლარი	2009		2008	
	ნომინალური ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	ნომინალური ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები				
ნაღდი ფული	107,939	107,939	78,556	78,556
სხვა ბანკებისგან მისაღები კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	37,106	37,106	52,912	52,915
ბიზნეს აგრო	453,866	439,547	442,393	442,393
ბინის კეთილმოწყობის სამომხმარებლო	17,551	16,872	13,732	13,732
სხვა	26,473	25,393	27,080	27,080
სხვა ფინანსური აქტივები	7,359	8,235	6,682	6,682
	12,078	11,988	11,395	11,395
სხვა ფინანსური აქტივები	2,601	2,601	373	373
სულ	664,973	649,681	633,123	633,126
ფინანსური ვალდებულებები				
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	493	493	22,145	22,145
კლიენტთა ანგარიშები				
მიმდინარე ანგარიშები	87,213	87,213	56,434	56,434
შემნახველი ანგარიშები	105,239	105,239	83,292	83,292
ვადიანი ანაბრები	190,903	187,797	153,870	153,870
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	1,038	1,038	-	-
სხვა ნასესხები სახსრები	164,650	166,325	229,524	229,980
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,119	1,119	437	437
სუბორდინირებული ვალი	67,642	69,310	41,254	41,420
სულ	618,297	618,534	586,956	357,598

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების შეფასებული სამართლიანი ღირებულება შეესაბამება შეფასებული მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ოდენობას. მოსალოდნელი ფულადი სახსრების მოძრაობის სამართლიანი ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება შესაბამისი ბაზრების მიმდინარე საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით.

ფინანსური ინტერუმენტების კლასებისთვის, სადაც სამართლიანი ღირებულებების განსაზღვრა საბაზრო კოტირების მეშვეობით არ იქნებოდა შესაძლებელი, ბანკმა გამოიყენა მე-2 დონის შეფასების მეთოდები დისკონტის განაკვეთებით, რაც მიმდინარე დაკვირვებად საბაზრო განაკვეთებს წარმოადგენს:

29. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება (გაგრძელება)

% წლიური	2009		2008	
სხვა ბანკებისგან მისაღები				
მოკლევადიანი დაბანდებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი ვადით	1	2-მდე	3	4-მდე
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები				
ბიზნეს	15	36-მდე	16	36-მდე
აგრო	15	35-მდე	15	36-მდე
ბინის კეთილმოწყობის	18	30-მდე	19	32-მდე
სამომხმარებლო	20	34-მდე	21	35-მდე
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		-	9	12-მდე
კლიენტთა ანგარიშები				
- მიმდინარე და ანგარიშსწორების ანგარიშები	2	5-მდე	2	5-მდე
- ვადიანი ანაბრები	7	15-მდე	7	16-მდე
სხვა ნასესხები სახსრები	2	8-მდე	2	9-მდე
სუბორდინირებული ვალი	3	8-მდე	2	10-მდე

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულებების განაწილებას სხვადასხვა სამართლიანი ღირებულების იერარქიებზე ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის, რაც სამართლიანი ღირებულების მიხედვით ხორციელდება.

'000 ლარი	ფინანსური აქტივები	მთლიანი სამართლიანი ღირებულება	რომლის		
			დონე 1	დონე 2	დონე 3
	გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	3,922	-	3,922	-
სულ		3,922	-	3,922	-

სხვადასხვა საპროცენტო განაკვეთების მქონე მოთხოვნებისა და ვადიანი ანაბრების სამართლიანი ღირებულება იდენტურია მათი სააღრიცხვო ღირებულებებისა. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე მოთხოვნებისა და ვადიანი ანაბრების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა დისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის მეთოდის გამოყენებით, ასევე ფულადი ბაზრის საპროცენტო განაკვეთების გამოყენებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი დეფოლტის რისკები ახასიათებთ და მსგავსი დარჩენილი ვადა აქვთ.

30. ფინანსური ინსტრუმენტების კლასების მისადაგება შეფასების კატეგორიებთან

შეფასების მიზნით, სბს 39, *ფინანსური ინსტრუმენტები: შეფასების აღიარება*, ფინანსურ აქტივებს შემდეგი კატეგორიების მიხედვით განსაზღვრავს: (ა) სესხები და დებიტორული დავალიანება და (ბ) გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები.

შემდეგ ცხრილში ფინანსური ინსტრუმენტები შესაბამისობაშია მოყვანილი შეფასების ამ კატეგორიებთან, 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	სესხები და დებიტორული დავალიანება	გასაყიდად ხელმისაწვდომი აქტივები	სულ
ფინანსური აქტივები			
ნაღდი ფული და ეკვივალენტი	-	-	107,939
სხვა ბანკებისგან მისაღები	37,106	-	37,106
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	4,357	4,357
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები			
ბიზნეს	453,866		453,866
აგრო	17,551		17,551
ბინის კეთილმოწყობის	26,473		26,473
სამომხმარებლო	7,359		7,359
სხვა	12,078		12,078
სხვა ფინანსური აქტივები	2,601		2,601
ფინანსური აქტივები სულ	557,035	4,357	669,331
არაფინანსური აქტივები	-	-	52,882
აქტივები სულ	-	-	722,213

შემდეგ ცხრილში ფინანსური ინსტრუმენტები შესაბამისობაშია მოყვანილი შეფასების ამ კატეგორიებთან, 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	სესხები და დებიტორული დავალიანება	გასაყიდად ხელმისაწვდომი აქტივები	სულ
ფინანსური აქტივები			
ნაღდი ფული და ეკვივალენტი	-	-	78,556
სხვა ბანკებისგან მისაღები	52,912	-	52,912
გასაყიდად ხელმისაწვდომი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	435	435
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები			
ბიზნეს	442,393		442,393
აგრო	13,732		13,732
ბინის კეთილმოწყობის	27,080		27,080
სამომხმარებლო	6,682		6,682
სხვა	11,395		11,395
სხვა ფინანსური აქტივები	373	-	373

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

ფინანსური აქტივები სულ	554,567	435	633,558
არაფინანსური აქტივები	-	-	46,644
აქტივები სულ	-	-	680,202

ბანკის ყველა ფინანსური ვალდებულება, გარდა დერივატივებისა, ასახულია ამორტიზირებული ღირებულებით. დერივატივები სამართლიან ღირებულებას მიეკუთვნება მოგების ან ზარალის შეფასების კატეგორიის მიხედვით.

31. პირობითი ვალდებულებები

'000 ლარი	2009	2008
გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივები	5,461	6,542
სესხის გაცემის ვალდებულებები:		
- ერთი წლის ან ნაკლები დაფარვის თავდაპირველი ვადით	10,733	12,359
- ერთი წელზე მეტი დაფარვის თავდაპირველი ვადით	28	50
სულ	16,222	18,951

ზემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია პირობითი ვალდებულებებისა და გარანტიების ნომინალური ძირი თანხები, ანუ რისკს დაქვემდებარებული თანხები, ხელშეკრულებების დარღვევის და კლიენტის დეფორტის შემთხვევაში. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ვალდებულებებისა და გარანტიების მნიშვნელოვან ნაწილს ვადა შეუწყდება დარღვევის შემთხვევაში; ამიტომ მთლიანი სახელშეკრულებო თანხები არ წარმოადგენს მომავალი ლიკვიდურობის მოთხოვნებს.

სესხებთან დაკავშირებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება 2009 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით 10,870 ათას ლარს შეადგენდა (2008: 12,540 ათასი).

კაპიტალ დანახარჯების ვალდებულებები

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს 167 ათასი ლარის ოდენობის კაპიტალ დანახარჯების სახელშეკრულებო ვალდებულებები ჰქონდა (2008: ნული). ბანკმა უკვე გამოყო საჭირო რესურსები ამ ვალდებულებებისთვის. ბანკი მიიჩნევს, რომ სამომავლო წმინდა შემოსავალი და დაფინანსება საკმარისი იქნება ამ და მსგავსი ვალდებულებების დასაფარად.

ოპერაციული საიჯარო ვალდებულებები

როდესაც ბანკი მოიჯარეა, მომავალი მინიმალური საიჯარო ქირა არაგაუქმებადი ოპერაციული იჯარის პირობებში შემდეგნაირად გადაიხდება:

'000 ლარი	2009	2008
- არა უგვიანეს ერთი წლისა	36	78
- ერთზე წელზე მეტი ხნის შემდეგ და არა უგვიანეს ხუთი წლისა	195	85
- ხუთი წლის შემდეგ	161	169
სულ	392	332

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა ხშირად იცვლება და სხვადასხვა ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. ბანკის ტრანზაქციებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული ბანკისეული ინტერპრეტაციები შეიძლება ეწინააღმდეგებოდეს შესაბამისი რეგიონალური და სახელმწიფო ორგანოების ინტერპრეტაციებს. საქართველოში მომხდარი ბოლოდროინდელი შემთხვევები ცხადყოფს,

რომ საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ კანონმდებლობისა და შეფასებების საკმაოდ კატეგორიული ინტერპრეტაცია წარმოადგინონ, და შესაძლებელია, რომ ინტერპრეტაციები, რომლებიც ადრე წინააღმდეგობაში არ მოდიოდა კანონმდებლობასთან, ამიერიდან საწინააღმდეგოდ იქნას მიჩნეული. შედეგად, შეიძლება მნიშვნელოვანი დამატებითი გადასახადები, საურავები და პროცენტები დაწესდეს. საფინანსო საგადასახადო პერიოდების შემოწმების უფლება საგადასახადო ორგანოებს შემოწმების პერიოდიდან სამი კალენდარული პერიოდის განმავლობაში აქვთ. ბანკი შესაბამისი კანონმდებლობის საკუთარ ინტერპრეტაციას მართებულად მიიჩნევს და ბანკის საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო პოზიციებს დაიცავს. შესაბამისად, 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პოტენციური საგადასახადო ვალდებულებების რეზერვი არ აისახება.

შესაბამისობა შეთანხმებებთან

ბანკს გაფორმებული აქვს სესხებთან დაკავშირებული ხელშეკრულებები. ამ ხელშეკრულებების შეუსრულებლობამ შესაძლოა უარყოფითი შედეგი მოუტანოს ბანკს, როგორცაა სესხის ღირებულების გაზრდა და დეფოლტის გამოცხადება. 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი შეთანხმებების შესაბამისად მოქმედებდა.

32. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბანკის დამფუძნებელს წარმოადგებს სს პროკრედიტ ჰოლდინგი (“დამფუძნებელი”). ბანკის დაკავშირებული მხარეებია დამფუძნებელი, შვილობილი კომპანიები, მენეჯმენტის რგოლი, მენეჯმენტის რგოლის ოჯახის წევრები და მენეჯმენტის რგოლის ან მათი ოჯახის წევრების მიერ მართული ან მათში მნიშვნელოვანი ზემოქმედების ქვეშ არსებული კომპანიები. სხვა დაკავშირებულ მხარეებში შედიან დამფუძნებლოს აქციონერები და პირები, რომლებსაც დამფუძნებელი აკონტროლებს.

ტრანზაქციები მენეჯმენტთან, მათ ოჯახის წევრებთან და კომპანიებთან მიჩნეულია დაკავშირებულ მხარეებად პირებთან სხს 24-ის პირობების მიხედვით.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი მიმდინარე ტრანზაქციები აქვს:

'000 ლარი	2009	2008
აქტივები		
სხვა ბანკებისგან მისაღები		
- დამფუძნებელი	-	28,378
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	374	83
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	5,032
სესხებსა და ავანსებზე გაუფასურების რეზერვები		
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	(75)
სხვა აქტივები		
- დამფუძნებელი	7	-
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	188

ს. ს. პროგრედიტ ბანკი
31 დეკემბერი, 2009 წ.

გაღებულები

გაღებულები სხვა ბანკების მიმართ

- სხვა დაკავშირებული მხარეები 9 -

კლიენტთა ნაგარიშები

- წამყვანი მენეჯმენტი 186 463

სხვა ნასესხები თანხები

- დამფუძნებელი 42,755 93,829

სუბორდინირებული ვალი

- დამფუძნებელი 21,793 21,549

ყველა ტრანზაქცია დაკავშირებულ მხარეებთან ძირითადად იგივე პირობებით წარმოებს, რაც მესამე მხარეებთან მსგავსი ტიპის ტრანზაქციებისთვისაა განსაზღვრული.

32. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2009 წლის 31 დეკემბრის მოგება ზარალის უწყისში შეტანილია დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციებიდან გამომდინარე შემდეგი თანხები:

'000 ლარი	2009	2008
მოგება		
საპროცენტო შემოსავალი		
- დამფუძნებელი	120	930
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	300	280
სხვა შემოსავალი		
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	1,693
ხარჯი		
საპროცენტო ხარჯი		
- დამფუძნებელი	6,024	3,977
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	2
- წამყვანი მენეჯმენტი	4	4
სესხებსა და აგანსებზე გაუფასურების რეზერვები		
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	75
სხვა ხარჯი		
- დამფუძნებელი	1,047	965
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	818	278
- წამყვანი მენეჯმენტი	139	108
დამფუძნებლისთვის გადახდილი მენეჯმენტის მომსახურების ხარჯი	656	868

ტრანზაქციები, რომლისგანაც შემდეგი ნაშთები გამომდინარეობს, განხორციელებულია ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში და მათზე იგივე პირობები მოქმედებს, რაც მსგავსი ტიპის პირებთან ან, შესაბამისად, თანამშრომლებთან განხორციელებული ტრანზაქციებისას. ტრანზაქციები გადახდის დეფოლტის ჩვეულებრივ რისკს ექვემდებარებოდა და არ მოიცავდა სხვა რაიმე არასასურველ მახასიათებლებს.

33. ანგარიშების პერიოდის დასრულების შემდგომ მომხდარი მოვლენები

2010 წლის 1 თებერვალს ბანკმა მიიღო 11,958 ათასი ლარის ოდენობის სესხი “SNS საერთაშორისო მიკროსაფინანსო ფორდისგან”, რომლის დაფარვის ვადაცაა 2013 წლის 25 იანვარი. ასეთი სესხები უზრუნველყოფს გრძელვადიან დაფინანსებას ადგილობრივ ვალუტაში.

2010 წლის 1 მარტიდან საპროცენტო განაკვეთები ბანკის ბიზნეს სესხებზე საშუალოდ 2%-ით შემცირდა. საპროცენტო განაკვეთები კლიენტთა ანგარიშებზეც შემცირდა საშუალოდ 1-დან 1.5%-მდე.